

EUROOPA KESKPANK
PANGANDUSJÄRELEVALVE

EKP juhend liidu õiguses sätestatud valikuvõimaluste ja kaalutlusõiguse kasutamise kohta

BANKENTOEZICHT

Juuli 2025

BANKTILLSYN BANKU UZRAUDZĪBA

BANKŲ PRIEŽIŪRA NADZÓR BANKOWY

VIGILANZA BANCARIA

BANKFELÜGYELET

BANKING SUPERVISION

SUPERVISION BANCAIRE BANČNI NADZOR

MAOIRSEACHT AR BHAINCÉIREACHT NADZOR BANAKA

BANKING SUPERVISION

PANGANDUSJÄRELEVALVE

SUPERVISÃO BANCÁRIA

BANKOVNI DOHLED

BANKENAUF SICHT

БАНКОВ НАДЗОР BANKTILSYN

ΤΡΑΠΕΖΙΚΗ ΕΠΟΠΤΕΙΑ PANKKIVALVONTA

SUPRAVEGHERE BANCARĂ BANKOVÝ DOHLAD

SUPERVIŽJONI BANKARJA

SUPERVISIÓN BANCARIA

BANKING SUPERVISION

SUPERVISÃO BANCÁRIA

BANKENAUF SICHT

Sisukord

I osa	Valikuvõimaluste ja kaalutlusõiguse juhendi ülevaade	3
	1 Eesmärk	3
	2 Ulatus, sisu ja mõju	4
	3 Juhendiga seotud varasemad konsultatsioonid	6
	4 Juhendis seoses tururiskiga tehtud muudatuste kohaldamine	6
	5 Valikuvõimalused ja kaalutlusõigus, mida kasutatakse erandlikel asjaoludel või rahapoliitika toetuseks	7
II osa	EKP põhimõtted kapitalinõuete määruhes ja kapitalinõuete direktiivis sätestatud valikuvõimaluste ja kaalutlusõiguse kasutamisel	8
	1. peatükk Konsolideeritud järelevalve ja erandid usaldatavusnõuete kohaldamisel	8
	2. peatükk Omavahendid	28
	3. peatükk Kapitalinõuded	36
	4. peatükk Finantsinstitutsioonide kaitseskeemid	55
	5. peatükk Riskide kontsentreerumine	65
	6. peatükk Likviidsus	68
	7. peatükk Finantsvõimendus	85
	8. peatükk Aruannete esitamine usaldatavusnõuete ja finantsteabe kohta	87
	9. peatükk Krediidiasutuse tegevuse alustamise üldtingimused	88
	10. peatükk Juhtimiskord ja usaldatavusnõuete täitmise järelevalve	91
III osa	EKP üldine seisukoht kapitalinõuete määruhes ja direktiivis sätestatud teatavate valikuvõimaluste ja kaalutlusõiguse rakendamise kohta, kui tuleb võtta täiendavaid meetmeid või anda hinnang	95
	1. peatükk Omavahendid	95

2. peatükk	Kapitalinõuded	95
3. peatükk	Likviidsus	96

I osa

Valikuvõimaluste ja kaalutusõiguse juhendi ülevaade

1 Eesmärk

1. Käesolevas juhendis käsitletakse Euroopa Keskpanga (EKP) lähenemisviisi Euroopa Liidu õigusraamistikus (Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 575/2013¹ (edaspidi „kapitalinõuete määrus”) ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2013/36/EL² (edaspidi „kapitalinõuete direktiiv”)) krediidasutuste usaldatavusnõuete täitmise järelevalvega seoses sätestatud valikuvõimaluste ja kaalutusõiguse rakendamisele.
2. Juhend avaldati esimest korda 2016. aastal ning vaadati läbi ja ajakohastati 2022. aastal, et kajastada kapitalinõuete määruse ja kapitalinõuete direktiivi muudatusi, mis kehtestati Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2019/876³ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga (EL) 2019/878⁴ (CRR II / CRD V pakett). Ühtlasi on käesolevat versiooni muudetud ja ajakohastatud, et kajastada kapitalinõuete määruse ja kapitalinõuete direktiivi muudatusi, mis kehtestati Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2024/1623⁵ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga (EL) 2024/1619⁶ (CRR III / CRD VI pakett).

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 575/2013, 26. juuni 2013, krediidasutuste suhtes kohaldatavate usaldatavusnõuete kohta ja määruse (EL) nr 648/2012 muutmise kohta (ELT L 176, 27.6.2013, lk 1). Mõningad valikuvõimalused ja kaalutusõigused on sätestatud ka komisjoni 10. oktoobri 2014. aasta delegeeritud määruses (EL) 2015/61, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 575/2013 seoses krediidasutuste suhtes kohaldatava likviidsuskattekohajaga (ELT L 11, 17.1.2015, lk 1).

² Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2013/36/EL, 26. juuni 2013, mis käsitleb krediidasutuste tegevuse alustamise tingimusi ning krediidasutuste usaldatavusnõuete täitmise järelevalvet, millega muudetakse direktiivi 2002/87/EÜ ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiivid 2006/48/EÜ ja 2006/49/EÜ (ELT L 176, 27.6.2013, lk 338).

³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2019/876, 20. mai 2019, millega muudetakse määrust (EL) nr 575/2013 seoses finantsvõimenduse määra, stabiilse netorahastamise kordaja, omavahendite ja kõlblike kohustuste nõuete, vastaspoole krediidiriski, tururiski, kesksetes vastaspooltes olevate positsioonide, ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtjates olevate riskipositsioonide, riskide kontsentreerumise, aruandlus- ja avalikustamisnõuetega ning millega muudetakse määrust (EL) nr 648/2012 (ELT L 150, 7.6.2019, lk 1).

⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv (EL) 2019/878, 20. mai 2019, millega muudetakse direktiivi 2013/36/EL seoses vabastatud üksuste, finantsvaldusettevõtjate, segafinantsvaldusettevõtjate, tasustamise, järelevalvemeetmete ja -volituste ning kapitali säilitamise meetmetega (ELT L 150, 7.6.2019, lk 253).

⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2024/1623, 31. mai 2024, millega muudetakse määrust (EL) nr 575/2013 seoses krediidiriski, krediidiäärtuse korrigeerimise riski, operatsiooniriski, tururiski ja minimaalse väljundmäära nõuetega (ELT L, 2024/1623, 19.6.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1623/oj>).

⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv (EL) 2024/1619, 31. mai 2024, millega muudetakse direktiivi 2013/36/EL seoses järelevalvevolituste, sanktsioonide, kolmandate riikide filiaalide ning keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimisriskidega (ELT L, 2024/1619, 19.6.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1619/oj>).

3. Juhendi eesmärk on tagada ühtse järelevalvemehhanismi raames oluliste krediidasutuste järelevalveprotsessis kohaldatava järelevalvepoliitika ühtsus, tõhusus ja läbipaistvus. Eelkõige on selle eesmärk aidata ühistel järelevalverühmadel täita oma ülesandeid seoses põhimõtetega, mida EKP kavatseb oluliste krediidasutuste järelevalves järgida.

2 Ulatus, sisu ja mõju

1. Juhend on asjakohane krediidasutuste puhul, kelle EKP on tunnistanud oluliseks krediidasutuseks.
2. Juhendis esitatakse üldised aspektid, mida EKP võtab oluliste krediidasutuste usaldatavusnõuete kindlaksmääramisel arvesse. Ühised järelevalverühmad kasutavad juhendis kirjeldatud põhimõtteid suunistena selliste taotluste ja/või otsuste hindamisel, mille puhul rakendatakse valikuvõimalust või kasutatakse kaalutusõigust.
3. Juhendi struktuur järgib asjaomaste õigusaktide (nt kapitalinõuete määrus ja direktiiv) struktuuri. Juhendit tuleks tõlgendada koostoimes asjaomaste õigusaktidega.
4. Juhendis kasutatavatel mõistetel on kapitalinõuete määruks ja direktiivis ning nõukogu määruks (EL) nr 1024/2013⁷ (ühtse järelevalvemehhanismi määrus) sätestatud tähendus, välja arvatud juhul, kui mõiste on juhendis konkreetselt määratletud kasutamiseks ainult selle juhendis.⁸
5. Viiteid kapitalinõuete direktiivile ja määruksle tuleks käsitada viidetena kapitalinõuete määruksle ja direktiivile koos muudatustega, mis on EKP pangandusjärelevalve veebilehel juhendi läbivaadatud versiooni avaldamise kuupäeva seisuga kehtivate ELi õigusaktidega kehtestatud. Viiteid tuleks käsitada ühtlasi viidetena nende õigusaktidega ette nähtud ja juba vastu võetud regulatiivsetele või rakenduslikele tehnilistele standarditele ning samuti veel vastu võtmata standarditele niipea, kui Euroopa Komisjon need vastu võtab ja need Euroopa Liidu Teatajas avaldatakse. Samuti tuleks viiteid komisjoni delegeeritud määruksle (EL) 2015/61 likviidsuskattekordaja kohta käsitada viidetena sellele õigusaktile koos muudatustega, mis on EKP pangandusjärelevalve veebilehel juhendi läbivaadatud versiooni avaldamise kuupäeva seisuga kehtivate asjakohaste õigusaktidega⁹ kehtestatud. Vastavalt kapitalinõuete direktiivile tuleb arvesse võtta ka liikmesriikide rakendusakte (vt ka allpool punkt 10).

⁷ Nõukogu määrus (EL) nr 1024/2013, 15. oktoober 2013, millega antakse Euroopa Keskpangale eriülesanded seoses krediidasutuste usaldatavusnõuete täitmise järelevalve poliitikaga (ELT L 287, 29.10.2013, lk 63).

⁸ Kahtluste vältimiseks tuleks konsolideeritud järelevalve eesmärgil tõlgendada mõistet „krediidasutus“ kapitalinõuete määruksle artikli 11 lõike 2 tähenduses, kui see on asjakohane.

⁹ Eelkõige komisjoni delegeeritud määrus (EL) 2018/1620, 13. juuli 2018, millega muudetakse delegeeritud määrust (EL) 2015/61, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 575/2013 seoses krediidasutuste suhtes kohaldatava likviidsuskatte nõudega (ELT L 271, 30.10.2018, lk 10).

6. Juhendis kajastatud lõplike poliitikavalikute abil püütakse saavutada ühtse järelevalvemehhanismi määruse põhjenduses 12 nimetatud ühtse järelevalvemehhanismi eesmärgid, st tagada, „*et liidu poliitikat seoses krediidasutuste usaldatavusnõuete täitmise järelevalvega rakendatakse ühtselt ja tõhusalt, et finantsteenuste ühtset reeglistikku kohaldatakse krediidasutuste suhtes samamoodi kõigis asjaomastes liikmesriikides ning et kõnealuste krediidasutuste suhtes kohaldatakse kõrgeima kvaliteediga järelevalvet*”. Sellega seoses võetakse poliitikavalikutes arvesse mitte ainult üksikute krediidasutuste erijooni, vaid ka nende ärimudelite erijooni ning osalevate liikmesriikide territooriumiga seotud näitajaid. Samuti võetakse üksikjuhtumeid käsitlevates EKP hinnangutes arvesse oluliste krediidasutuste ja erinevate turgude eripära ning iseärasusi.
7. Juhendiga ei kehtestata uusi regulatiivseid nõudeid ning selles esitatud kriteeriumeid ja põhimõtteid ei tohiks käsitada õiguslikult siduvate eeskirjadena.
8. Iga poliitikavaliku all esitatud suunised määravad lähenemisviisi, mida EKP peab oma järelevalveülesannete täitmisel järgima. Kui konkreetsetel juhtudel esineb siiski suunistest kõrvalekaldumist õigustavaid tegureid, on EKP-l õigus teha selgete ja piisavate põhjenduste esitamisel selles juhendis sätestatud üldistest põhimõtetest erinev otsus. Erineva otsuse põhjendus peab olema kooskõlas ka liidu õiguse üldpõhimõtetega, eelkõige järelevalve alla kuuluvate üksuste võrdse kohtlemise, proportsionaalsuse ja õiguspärase ootuse põhimõttega. See on kooskõlas Euroopa Liidu Kohtu väljakujunenud kohtupraktikaga, milles käsitatakse asutusesiseseid suuniseid (nagu käesolev juhend) käitumismõnina, millest ELi institutsioonid võivad põhjendatud juhtudel kõrvale kalduda.¹⁰
9. EKP jätab endale õiguse selles dokumendis esitatud poliitikasuunistes läbi vaadata, et võtta arvesse õigusnormide muudatusi või konkreetseid asjaolusid, ning võtta vastu delegeeritud eriaktid, millega võib konkreetset poliitikaküsimust erinevalt reguleerida. Kõik muudatused avalikustatakse ning neis võetakse nõuetekohaselt arvesse eespool nimetatud õiguspärase ootuse, proportsionaalsuse ja võrdse kohtlemise põhimõtet.
10. EKP tegutseb selles juhendis esitatud seisukohti kindlaks määrates kohaldatava liidu õiguse piires. Eelkõige juhtudel, kus juhendis viidatakse kapitalinõuete direktiivis sätestatud valikuvõimalustele ja kaalutusõigusele, ei piira EKP oma seisukohti kindlaks määrates direktiive ja eelkõige kapitalinõuete direktiivi ülevõtivate riigiseste õigusaktide kohaldamist, juhul kui nendes riigisestes õigusaktides on juba asjakohased poliitikavalikud vastu võetud. EKP järgib põhimõtte „järgi või selgita”

¹⁰ Vt Euroopa Liidu Kohtu 28. juuni 2005. aasta otsus liidetud kohtuasjades C-189/02, C-202/02, C-205/02–C-208/02 ja C-213/02, punkt 209: „Euroopa Kohus on juba leidnud ametiasutuste sisekorra meetmete osas, et kuigi neid ei saa lugeda õigusnormiks, mida ametiasutus igal juhul peab järgima, annavad nad siiski tunnistust praktikast väljendavast käitumismõnast, mida ametiasutus konkreetsel juhtumil ei või eirata, andmata võrdse kohtlemise põhimõttega kooskõlas olevaid põhjendusi. Sellised meetmed on seega üldaktid, mille ebaseaduslikkusele asjaomased ametnikud ja teenistujad võivad viidata nende suhtes vastuvõetud üksikaktide peale esitatud hagiavaldustes”.

raames vastavalt määruse (EL) nr 1093/2010¹¹ artiklile 16 ka kohaldatavaid Euroopa Pangandusjärelevalve (EBA) suuniseid.

11. Juhendis kindlaksmääratud põhimõtted ei piira liidu õiguses sätestatud valikuvõimaluste ja kaalutusõiguse kasutamist ega ole nende suhtes kohaldatavad ning EKP kasutab neid juba määruse (EL) 2016/445¹² alusel.

3 Juhendiga seotud varasemad konsultatsioonid

Seoses käesoleva juhendiga on korraldatud järgmised avalikud konsultatsioonid:

- Juhendi esimese versiooniga seotud konsultatsioon toimus 11. novembrist kuni 16. detsembrini 2015.
- Ajavahemikul 19. veebruarist kuni 15. aprillini 2016 toimus teine avalik konsultatsioon, mis käsitles põhimõtteid, millest lähtutakse finantsinstitutsioonide kaitseskeemide kõlblikuks tunnistamisel usaldatavusjärelevalve eesmärgil.
- 18. maist kuni 21. juunini 2016 viidi läbi konsultatsioon juhendi lisa kohta.
- 29. juunist kuni 30. augustini 2021 toimus konsultatsioon seoses juhendi läbivaadatud versiooniga, milles võeti arvesse CRR II / CRD V paketi liidu õigusraamistikku tehtud muudatusi.
- 8. novembrist 2024 kuni 24. jaanuarini 2025 korraldati konsultatsioon juhendi järgmise läbivaadatud versiooni kohta, milles võeti arvesse CRR III / CRD VI paketi liidu õigusraamistikku tehtud muudatusi.

4 Juhendis seoses tururiskiga tehtud muudatuste kohaldamine

Komisjoni 24. juuli 2024. aasta delegeeritud määrusega (EL) 2024/2795 (millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 575/2013 seoses tururiski omavahendite nõuete kohaldamise alguskuupäevaga) lükatakse kõnealuste nõuete kohaldamise alguskuupäev edasi kuni 2026. aasta jaanuarini.¹³ Lisaks sellele väljendas EBA pangaportfelli ja kauplemisportfelli vahelise piiriga seotud meetmetest loobumise kirjades oma arvamust pangaportfelli ja kauplemisportfelli vahelise piiriga seotud sätete kohaldamise kohta ning riskide sisemise ülekandmise

¹¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 1093/2010, 24. november 2010, millega asutatakse Euroopa Järelevalveasutus (Euroopa Pangandusjärelevalve), muudetakse otsust nr 716/2009/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni otsus 2009/78/EÜ (ELT L 331, 15.12.2010, lk 12).

¹² Euroopa Keskpanga määrus (EL) 2016/445, 14. märts 2016, liidu õiguses sätestatud valikuvõimaluste ja kaalutusõiguse kasutamise kohta (EKP/2016/4) (ELT L 78, 24.3.2016, lk 60).

¹³ Vt 24. juuli 2024. aasta pressiteade „Komisjon teeb ettepaneku lükata Basel III kohaste tururiski usaldatavusnõuete kohaldamine ELis ühe aasta võrra edasi”.

kohta portfelli vahel, nagu on osutatud määruse (EL) 2019/876 artikli 3 lõikes 6.¹⁴ EBA soovitas pädevatel asutustel hoiduda nende nõuetega seotud järelevalve- või täitemeetmete prioriseerimisest seni, kuni võetakse vastu seadusandlik ettepanek, millega saavutatakse kauplemisportfelli põhjaliku läbivaatamise täielik rakendamine, võttes arvesse ka mis tahes üleminekuperioodi, mida selles võidakse ette näha.

Seoses sellega viidatakse käesoleva juhendi osades, mis on seotud kauplemisportfelli ja kauplemisportfelliväliseks liigitamise erandiga ning alternatiivse standardmeetodi kasutamise asutusesise läbivaatamisega, CRR III / CRD VI paketiga kehtestatud tururiski raamistiku muudatustele pärast nende muudatuste jõustumist. Samal põhjusel jätkab EKP kuni selle ajani riskihinnangu väärtuse arvutamist käsitlevate sätete (kapitalinõuete määruse artikli 366 lõige 4) kohaldamist käesolevas juhendis osutatud viisil. Seevastu nõuded, mis on seotud tundlikkuse alternatiivsete määratluste kasutamise loaga (kapitalinõuete määruse artikli 325t lõiked 5 ja 6), kohalduvad kauplemisportfelli põhjaliku läbivaatamise rakendamise praeguse aruandluse üleminekuetapi suhtes ilma kohaldamise edasilükkamiseta ning EKP kohaldab neid vastavalt käesoleva juhendi asjakohases osas sätestatule.

5 Valikuvõimalused ja kaalutusõigus, mida kasutatakse erandlikel asjaoludel või rahapoliitika toetuseks

1. Määrusega (EL) 2019/876 ja komisjoni delegeeritud määrusega (EL) 2018/1620 kehtestatakse valikuvõimalused ja kaalutusõigus, mida võib kasutada erandlikel asjaoludel või rahapoliitika toetuseks. Need hõlmavad järgmist:
 - seoses likviidsuskattekordaja nõudega – loobumine teatavate tehingute suhtes tagasipööramismehhanismi kohaldamisest, nagu on sätestatud komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2015/61 artikli 17 lõikes 4;
 - seoses stabiilse netorahastamise kordaja nõudega – loobumine teatavate tuletislepingute mõju arvessevõtmisest, nagu on sätestatud kapitalinõuete määruse artikli 428d lõikes 6, ja keskpankade teatavate mittestandardsete ajutiste toimingutega seotud varade eeliskohtlemisest, nagu on sätestatud kapitalinõuete määruse artikli 428p lõikes 7 ja artikli 428aq lõikes 7;
 - seoses finantsvõimenduse määraga – loobumine keskpankade teatavate riskipositsioonide väljajätmisest finantsvõimenduse määra arvutamisel, nagu on sätestatud kapitalinõuete määruse artikli 429a lõikes 5.
2. EKP ei eelda krediidasutustelt taotluste esitamist nende valikuvõimaluste ja kaalutusõiguse kasutamiseks. Selle asemel kasutab EKP pädeva asutusena kirjeldatud valikuvõimalusi ja kaalutusõigust erandlikel asjaoludel ja asjakohastes õigusaktides sätestatud tingimustel, konsulteerides asjaomase keskpangaga või saades temalt heakskiidu, kui see on asjakohane.

¹⁴ Vt pressiteated: i) „EBA publishes a no-action letter on the boundary between the banking book and the trading book provisions”, 27. veebruar 2023, ja ii) „The EBA responds to the European Commission’s Delegated Act postponing the application of the market risk framework in the EU”, 12. august 2024.

II osa

EKP põhimõtted kapitalinõuete määruses ja kapitalinõuete direktiivis sätestatud valikuvõimaluste ja kaalutusõiguse kasutamisel

Selles osas esitatakse konkreetsed tegevussuunised, mida EKP kavatseb järgida, hinnates järelevalve alla kuuluvate krediitiasutuste taotlusi, mis käsitlevad siin kirjeldatud valikuvõimaluste ja kaalutusõiguse kasutamist. Selle osa eesmärk on aidata ühistel järelevalverühmadel täita oma järelevalveülesandeid ning teavitada krediitiasutusi ja üldsust selguse ja läbipaistvuse huvides EKP põhimõtetest selles valdkonnas.

1. peatükk

Konsolideeritud järelevalve ja erandid usaldatavusnõuete kohaldamisel

1. Selles peatükis esitatakse EKP eelistatud poliitikavalikud seoses konsolideeritud järelevalve üldpõhimõtetega ning teatavate usaldatavusnõuete puhul kohaldatavate eranditega.
2. Asjaomane õigus- ja regulatiivne raamistik on sätestatud kapitalinõuete määruse I osa artiklites 6–24 ja komisjoni delegeeritud määruses (EL) 2015/61.
3. KAALUTLUSÕIGUS JÄTTA ÜKSUS VÄLJA FINANTSVALDUSETTEVÕTJA MÄÄRATLUSE ALT (kapitalinõuete määruse artikli 4 lõike 1 punkt 20)

EKP kaalub selle kaalutusõiguse kasutamist üksikjuhtumi põhiselt, võttes arvesse EBAGA konsulteerimise tulemusi ja kapitalinõuete määruse artikli 18 lõikes 10 ette nähtud EBA aruannet Euroopa Komisjonile selle kohta, kas nimetatud määruse mõisted ja sätted, mis käsitlevad järelevalvet igat liiki riskide üle, millele finantsinstitutsioonid on konsolideeritud tasandil avatud, on täielikud ja asjakohased.

4. ERAND USALDATAVUSNÕUETE INDIVIDUAALSEST KOHALDAMISEST (kapitalinõuete määruse artikkel 7)

Usaldatavusnõuete kohaldamisel võib krediitiasutuste tütaretevõtjate ja emaettevõtjana tegutsevate krediitiasutuste puhul teha erandeid, kui nii tütaretevõtja kui ka emaettevõtjana tegutsev krediitiasutus on saanud tegevusloa ja nende üle teostatakse järelevalvet samas liikmesriigis, tuginedes üksikjuhtumipõhisele hindamisele, ja tingimusel, et on täidetud kapitalinõuete määruse artikli 7 lõigetes 1, 2 ja 3 sätestatud tingimused.

EKP võtab hindamisel arvesse järgmisi tegureid.

- **Kapitalinõuete määrase artikli 7 lõige 1, mis käsitleb tütarettevõtjana tegutsevate krediitiasutuste puhul erandi tegemist nõuete kohaldamisel**

- (1) Selleks et hinnata vastavust artikli 7 lõike 1 punktis a sätestatud tingimusele, milles nähakse ette, et tütarettevõtjal puuduvad praegused või prognoositavad olulised praktilised või õiguslikud takistused omavahendite kiireks ülekandmiseks või kohustuste tagasimaksmiseks emaettevõtjale, kavatseb EKP kontrollida, kas
 - (i) konsolideerimisgrupi osanike ja õiguslik struktuur ei takista omavahendite ülekandmist või kohustuste tagasimaksmist;
 - (ii) ametlik otsustusprotsess seoses omavahendite ülekandmisega emaettevõtja ja tütarettevõtja vahel tagab omavahendite kiire ülekandmise;
 - (iii) emaettevõtja ja tütarettevõtjate põhimäärused, osanikega sõlmitud kokkulepped või muud teadaolevad kokkulepped ei sisalda sätteid, mis võivad takistada emaettevõtjat omavahendeid üle kandmast või kohustusi tagasi maksmast;
 - (iv) puuduvad varasemad suured juhtimiskeskused või äriühingu üldjuhtimisega seotud probleemid, mis võivad negatiivselt mõjutada omavahendite kiiret ülekandmist või kohustuste tagasimaksmist;
 - (v) ükski kolmas isik¹⁵ ei saa kontrollida või takistada omavahendite kiiret ülekandmist ega kohustuste tagasimaksmist;
 - (vi) erandi kasutamise luba on võetud nõuetekohaselt arvesse finantsseisundi taastamise kavas ja konsolideerimisgrupi finantstoetuse lepingus (kui see on sõlmitud);
 - (vii) erand ei avalda ebaproportsionaalset negatiivset mõju kriisilahenduse kavale;
 - (viii) ühtse aruandluse (COREP) konsolideerimisgrupi maksevõime vorm (komisjoni rakendusmääruse (EL) 2021/451¹⁶ I lisa), mille eesmärk on anda ülevaade riskide ja omavahendite jaotusest konsolideerimisgrupis, ei näita selles suhtes mingisugust lahknevust.
- (2) Hinnates vastavust kapitalinõuete määrase artikli 7 lõike 1 punktis b sätestatud nõudele, millega nähakse ette, et emaettevõtja kas tõendab pädevale asutusele teda rahuldaval viisil, et tütarettevõtja juhtimine vastab usaldatavusnõuetele, ja

¹⁵ Kolmas isik on mis tahes isik, kes ei ole emaettevõtja, tütarettevõtja, nende otsustusorganite liige või osanik.

¹⁶ Komisjoni rakendusmäärus (EL) 2021/451, 17. detsember 2020, milles sätestatakse rakenduslikud tehnilised standardid Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 575/2013 kohaldamiseks seoses krediitiasutuste ja investeerimisühingute järelevalvelise aruandlusega ning tunnistatakse kehtetuks rakendusmäärus (EL) nr 680/2014 (ELT L 97, 19.3.2021, lk 1).

on pädeva asutuse loal kinnitanud, et ta tagab tütarettevõtja võetud siduvate kohustuste täitmise, või ei ole tütarettevõtjaga seonduvad riskid märkimisväärselt tähtsusega, võtab EKP arvesse seda, kas

- (i) krediidiasutused järgivad kapitalinõuete direktiivi VII jaotise 2. peatükki rakendavaid riigisiseseid õigusakte;
 - (ii) emaettevõtja järelevalvealane läbivaatamine ja hindamine näitab, et tema rakendatud korrad, strateegiad, protsessid ja mehhanismid tagavad tütarettevõtjate usaldusväärselt juhtimise;
 - (iii) erand ei avalda ebaproportsionaalset negatiivset mõju kriisilahenduse kavale;
 - (iv) seoses riskide mittemärkimisväärselt tähtsusega ei ületa tütarettevõtja osa koguriskipositsioonis 1% konsolideerimisgrupi koguriskipositsioonist või tema osa koguomavahendites 1% konsolideerimisgrupi koguomavahenditest.¹⁷ (EKP võib siiski erandjuhtudel kohaldada kõrgemat piirmäära, kui see on nõuetekohaselt põhjendatud. Igal juhul ei tohi tütarettevõtjate summaarne osa, mida peetakse koguriskipositsiooni suhtes mittemärkimisväärselt, ületada 5% konsolideerimisgrupi koguriskipositsioonist ja nende summaarne osa koguomavahendites 5% konsolideerimisgrupi koguomavahenditest.)
- (3) Hinnates vastavust kapitalinõuete määruse artikli 7 lõike 1 punktis c sätestatud nõudele, millega nähakse ette, et emaettevõtja riskide hindamise, mõõtmise ja kontrollimise protseduurid hõlmavad ka tütarettevõtjat, kavatses EKP arvesse võtta seda, kas
- (i) emaettevõtja kõrgem juhtkond on piisavalt kaasatud tütarettevõtja strateegiliste otsuste tegemisse, riskivalmiduse kindlaksmääramisse ja riskijuhtimisse;
 - (ii) tütarettevõtja ja emaettevõtja riskijuhtimis- ja vastavuskontrolliüksused teevad täielikku koostööd (nt emaettevõtja kontrolliüksus pääseb hõlpsasti juurde kogu tütarettevõtja vajalikule teabele);
 - (iii) tütarettevõtja ja emaettevõtja infosüsteemid on lõimitud või vähemalt täielikult kooskõlla viidud;
 - (iv) tütarettevõtja, kelle suhtes kohaldatakse erandit, järgib konsolideerimisgrupi riskijuhtimispoliitikat ja riskivalmiduse raamistikku (eelkõige piinormide süsteemi);
 - (v) emaettevõtja järelevalvealasel läbivaatamisel ja hindamisel ei tuvastata puudusi sisejuhtimise ega riskijuhtimise valdkonnas.
- (4) Hinnates vastavust kapitalinõuete määruse artikli 7 lõike 1 punktis d sätestatud nõudele, millega nähakse ette, et emaettevõtjale kuulub enam kui 50%

¹⁷ Komisjoni rakendusmäärus (EL) 2021/451, II lisa II osa punkt 38.

tütarettevõtja aktsiate või osadega seotud hääleõigustest või emaettevõtjal on õigus määrata ametisse või vabastada ametist enamik tütarettevõtja juhtorgani liikmetest, kavatseb EKP kontrollida, kas on olemas kokkuleppeid, mis takistavad emaettevõtjat kehtestamast vajalikke meetmeid eesmärgiga juhtida konsolideerimisgruppi usaldatavusnõuetega vastavuse suunas.

- (5) Hinnates taotlust usaldatavusnõuete kohaldamisel erandi kasutamiseks kooskõlas kapitalinõuete määruse artikli 7 lõikega 1, kavatseb EKP samuti arvesse võtta finantsvõimenduse määraga seotud kaalutlusi, pidades silmas, et vastavalt kapitalinõuete määruse artikli 6 lõikele 5 kaasneb sellise erandi andmisega automaatselt ka finantsvõimenduse nõudest loobumine pangagrupi struktuuri samal tasandil.

- **Kapitalinõuete määruse artikli 7 lõige 3, mis käsitleb emaettevõtjate puhul erandi tegemist nõuete kohaldamisel**

- (1) Selleks et hinnata vastavust kapitalinõuete määruse artikli 7 lõike 3 punktis a sätestatud tingimusele, milles nähakse ette, et puuduvad praegused või prognoositavad olulised praktilised või õiguslikud takistused omavahendite kiireks ülekandmiseks või kohustuste tagasimaksmiseks liikmesriigis emaettevõtjana tegutsevale finantsinstitutsioonile, kavatseb EKP kontrollida, kas
 - (i) konsolideerimisgrupi osanike ja õiguslik struktuur ei takista omavahendite ülekandmist või kohustuste tagasimaksmist;
 - (ii) ametlik otsustusprotsess seoses omavahendite ülekandmisega liikmesriigis emaettevõtjana tegutsevale krediidasutusele tagab omavahendite kiire ülekandmise;
 - (iii) emaettevõtja ja tütarettevõtjate põhimäärused, osanikega sõlmitud kokkulepped või muud teadaolevad kokkulepped ei sisalda sätteid, mis võivad takistada omavahendite ülekandmist või kohustuste tagasimaksmist emaettevõtjana tegutsevale krediidasutusele;
 - (iv) puuduvad varasemad suured juhtimisraskused või äriühingu üldjuhtimisega seotud probleemid, mis võivad negatiivselt mõjutada omavahendite kiiret ülekandmist või kohustuste tagasimaksmist;
 - (v) ükski kolmas isik ei saa kontrollida või takistada omavahendite kiiret ülekandmist ega kohustuste tagasimaksmist;
 - (vi) erandi kasutamise luba on võetud nõuetekohaselt arvesse finantsseisundi taastamise kavas ja konsolideerimisgrupi finantstoetuse lepingus (kui see on sõlmitud);
 - (vii) erand ei avalda ebaproportsionaalset negatiivset mõju kriisilahenduse kavale;

- (viii) COREPi konsolideerimisgrupi maksevõime vorm, mille eesmärk on anda ülevaade riskide ja omavahendite jaotusest konsolideerimisgrupis, ei näita selles suhtes mingisugust lahknevust.
- (2) Hinnates vastavust artikli 7 lõike 3 punktis a sätestatud tingimusele, milles nähakse ette, et puuduvad praegused või prognoositavad olulised praktilised või õiguslikud takistused omavahendite kiireks ülekandmiseks või kohustuste tagasimaksmiseks liikmesriigis emaettevõtjana tegutsevale finantsinstitutsioonile, võtab EKP lisaks nendele kriteeriumitele arvesse, kas
- (i) Euroopa Majanduspiirkonnas (EMP) asuvate tütarettevõtjate omavahendid on piisavad emaettevõtjale erandi kasutamise loa andmiseks (st erandi kasutamise luba ei tohiks olla õigustatud kolmandatest riikidest pärinevate ressursside alusel, välja arvatud juhul, kui EL on ametlikult tunnustanud kolmanda riigi võrdväärset ja puuduvad muud takistused);
 - (ii) tütarettevõtjate vähemusaktsionärid kokku ei oma hääleõigusi, mis võimaldavad neil liikmesriigis kohaldatava äriühinguõiguse alusel takistada üldkoosolekut kokkulepet sõlmimast või otsust või muud dokumenti vastu võtmast;
 - (iii) välisvaluutas tehingute piirangud (kui neid on) ei takista omavahendite kiiret ülekandmist või kohustuste tagasimaksmist.
- (3) Hinnates vastavust kapitalinõuete määruse artikli 7 lõike 3 punktis b sätestatud nõudele, millega nähakse ette, et konsolideeritud järelevalve seisukohalt olulised riski hindamise, mõõtmise ja kontrollimise protseduurid hõlmavad ka liikmesriigis emaettevõtjana tegutsevat finantsinstitutsiooni, kavatseb EKP arvesse võtta seda, kas
- (i) konsolideeritud järelevalve seisukohast oluliste riski hindamise, mõõtmise ja kontrollimise protseduuride eest vastutava üksuse kõrgem juhtkond on piisavalt kaasatud emaettevõtja strateegiliste otsuste tegemisse, riskivalmiduse kindlaksmääramisse ja riskijuhtimisse;
 - (ii) konsolideeritud järelevalve seisukohast oluliste riski hindamise, mõõtmise ja kontrollimise protseduuride eest vastutava üksuse ja emaettevõtja riskijuhtimis- ja vastavuskontrolliüksuste vahel on täielik koostöö (nt kõnealuse üksuse kontrolliüksus pääseb hõlpsasti juurde kogu emaettevõtja vajalikule teabele);
 - (iii) konsolideeritud järelevalve seisukohast oluliste riski hindamise, mõõtmise ja kontrollimise protseduuride eest vastutava üksuse ja emaettevõtja infosüsteemid on lõimitud või vähemalt täielikult ühtlustatud;
 - (iv) emaettevõtja, kes saab erandit kasutada, järgib konsolideerimisgrupi riskijuhtimispoliitikat ja riskivalmiduse raamistikku (eelkõige piirnormide süsteemi);

- (v) konsolideeritud järelevalve seisukohast oluliste riski hindamise, mõõtmise ja kontrollimise protseduuride eest vastutava üksuse järelevalvealasel läbivaatamisel ja hindamisel ei tuvastata puudusi sisejuhtimise ega riskijuhtimise valdkonnas.
- (4) Hinnates taotlust usaldatavusnõuete kohaldamisel erandi kasutamiseks kooskõlas kapitalinõuete määruse artikli 7 lõikega 3, kavatseb EKP samuti arvesse võtta finantsvõimenduse määraga seotud kaalutlusi, pidades silmas, et vastavalt kapitalinõuete määruse artikli 6 lõikele 5 kaasneb sellise erandi andmisega automaatselt ka finantsvõimenduse nõudest loobumine pangagrupi struktuuri samal tasandil.
- **Kapitalinõuete määruse artikli 7 lõikes 1 sätestatud eranditega seotud dokumendid**

Krediidiasutus peab kapitalinõuete määruse artikli 7 lõike 1 kohase hindamise eesmärgil esitama järgmised dokumendid, mida EKP käsitab tõendina õigusaktis sätestatud tingimuste täitmise kohta:

- (i) emaettevõtja tegevjuhi allkirjaga ja juhtorgani heakskiidetud kiri, milles kinnitatakse, et järelevalve alla kuuluv oluline konsolideerimisgrupp vastab kõikidele kapitalinõuete määruse artiklis 7 sätestatud erandi(te) kohaldamise tingimustele;
- (ii) sõltumatu kolmanda isiku või emaettevõtja õigusosakonna koostatud ja emaettevõtja juhtorgani heakskiidetud õiguslik arvamus, milles tõendatakse, et emaettevõtjal puuduvad kohaldatavatest õigus- või haldusaktidest (sh maksualased õigusaktid) või õiguslikult siduvatest kokkulepetest tulenevad takistused omavahendite ülekandmiseks või kohustuste tagasimaksmiseks;
- (iii) kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2014/59/EL (pankade finantsseisundi taastamise ja kriisilahenduse direktiiv – BRRD) krediidiasutuse koostatud hinnang, mis kinnitab, et erandi kasutamise luba on finantsseisundi taastamise kavas ja konsolideerimisgrupi finantstoetuse lepingus (kui see on sõlmitud) nõuetekohaselt arvesse võetud;¹⁸
- (iv) tõend selle kohta, et emaettevõtja on garanteerinud kõik tütarettevõtja kohustused, näiteks allkirjastatud garantii koopia või sellise garantii olemasolu kinnitav riikliku registri väljavõte või sellekohane deklaratsioon, mis kajastub emaettevõtja põhimääruses või mille on heaks kiitnud üldkoosolek ja mida nimetatakse konsolideeritud finantsaruannete lisas. Krediidiasutus võib garantii asemel esitada tõendi, mis kinnitab tütarettevõtjaga seotud riskide mittemärkimisväärsust;

¹⁸ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2014/59/EL, 15. mai 2014, millega luuakse krediidiasutuste ja investeerimisühingute finantsseisundi taastamise ja kriisilahenduse õigusraamistik ning muudetakse nõukogu direktiivi 82/891/EMÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiive 2001/24/EÜ, 2002/47/EÜ, 2004/25/EÜ, 2005/56/EÜ, 2007/36/EÜ, 2011/35/EL, 2012/30/EL ja 2013/36/EL ning määruseid (EL) nr 1093/2010 ja (EL) nr 648/2012 (ELT L 173, 12.6.2014, lk 190).

- (v) nende üksuste loetelu, kelle suhtes erandi kohaldamist taotletakse;
- (vi) krediidiasutuse rahaliste raskuste korral rakendatavate rahastamiskokkulepete toimimise kirjeldus, sealhulgas teave selle kohta, kuidas need kokkulepped tagavad rahalised vahendid, mis on a) soovi korral kättesaadavad ja b) vabalt ülekantavad;
- (vii) emaettevõtja ja teis(t)e erandit taotleva(te) krediidiasutus(t)e tegevjuhtide allkirjaga ning juhtorganite heakskiidetud avaldus, milles kinnitatakse, et emaettevõtjal puuduvad praktilised takistused omavahendite ülekandmiseks või kohustuste tagasimaksmiseks;
- (viii) emaettevõtja ja teis(t)e erandit taotleva(te) krediidiasutus(t)e juhtorganite heakskiidetud dokumendid, mis tõendavad, et emaettevõtja riskide hindamise, mõõtmise ja kontrollimise protseduurid hõlmavad kõiki taotluses nimetatud asutusi;
- (ix) emaettevõtja või konsolideeriva asutuse (kui on tegemist horisontaalse konsolideerimisgrupiga) riskide hindamise, mõõtmise ja kontrollimise protseduuride lühiülevaade ning teave lepingute kohta, millele tuginedes saab asjaomane juhtiv üksus kontrollida konsolideerimisgrupi kui terviku riskijuhtimist;
- (x) tütarettevõtja aktsiate või osadega seotud hääleõiguste struktuur;
- (xi) kokkulepped, mis annavad emaettevõtjale õiguse määrata ametisse või vabastada ametist enamiku tütarettevõtja juhtorgani liikmetest.

- **Kapitalinõuete määruse artikli 7 lõikes 3 sätestatud eranditega seotud dokumendid**

Krediidiasutused, kes taotlevad kapitalinõuete määruse artikli 7 lõike 3 kohast erandit, peavad esitama EKP-le järgmised dokumendid:

- (i) emaettevõtja tegevjuhi allkirjaga ja juhtorgani heakskiidetud kiri, milles kinnitatakse, et järelevalve alla kuuluv oluline konsolideerimisgrupp vastab kõikidele kapitalinõuete määruse artiklis 7 sätestatud erandi(te) kohaldamise tingimustele;
- (ii) sõltumatu kolmanda isiku või emaettevõtja õigusosakonna koostatud ja emaettevõtja juhtorgani heakskiidetud õiguslik arvamus, milles tõendatakse, et puuduvad kohaldatavatest õigus- või haldusaktidest (sh maksualased õigusaktid) või õiguslikult siduvatest kokkulepetest tulenevad takistused omavahendite ülekandmiseks või kohustuste tagasimaksmiseks emaettevõtjale;¹⁹
- (iii) kooskõlas pankade finantsseisundi taastamise ja kriisilahenduse direktiiviga krediidiasutuse koostatud hinnang, mis kinnitab, et erandi

¹⁹ EKP võib üksikjuhtumi põhiselt rahulduda õigusliku arvamusega, mis ei hõlma teatavaid ettevõtjaid, tingimusel et erandi kasutamise loa andmine ei ole praegu ega edaspidi õigustatud nendest ettevõtjatest pärinevate ressursside alusel.

kasutamise luba on finantsseisundi taastamise kavas ja konsolideerimisgrupi finantstoetuse lepingus (kui see on sõlmitud) nõuetekohaselt arvesse võetud;

- (iv) emaettevõtja rahaliste raskuste korral rakendatavate rahastamiskokkulepete toimimise kirjeldus, sealhulgas teave selle kohta, kuidas need kokkulepped tagavad rahalised vahendid, mis on a) soovi korral kättesaadavad ja b) vabalt ülekantavad;
- (v) asjaomaste tütarettevõtjate tegevjuhtide allkirjaga ning nende tütarettevõtjate juhtorganite heakskiidetud avaldus, milles kinnitatakse, et puuduvad praktilised takistused omavahendite ülekandmiseks või kohustuste tagasimaksmiseks emaettevõtjale;
- (vi) konsolideeritud järelevalve seisukohast oluliste riski hindamise, mõõtmise ja kontrollimise protseduuride eest vastutava üksuse juhtorgani heakskiidetud dokumendid, mis tõendavad, et riski hindamise, mõõtmise ja kontrollimise protseduurid hõlmavad emaettevõtjat;
- (vii) konsolideeritud järelevalve seisukohast oluliste riski hindamise, mõõtmise ja kontrollimise protseduuride lühiülevaade.

EMP-välistes riikides asutatud tütarettevõtjate korral peavad krediitiasutused esitama lisaks nendele dokumentidele selliste tütarettevõtjate üle usaldatavusnõuete täitmise järelevalvet teostava kolmanda riigi pädeva asutuse kirjaliku kinnituse, et asjaomasel tütarettevõtjal puuduvad praktilised takistused omavahendite ülekandmiseks või kohustuste tagasimaksmiseks erandit taotlevale emaettevõtjale.

5. ERANDID LIKVIIDSUSNÕUETE KOHALDAMISEL (kapitalinõuete määruse artikkel 8)

Kapitalinõuete määruse artikkel 8 võimaldab pädeval asutusel täielikult või osaliselt loobuda kapitalinõuete määruse VI osas sätestatud likviidsusnõuete kohaldamisest finantsinstitutsiooni ja tema kõigi ELis tegutsevate tütarettevõtjate või neist mõne suhtes ning käsitleda neid järelevalve teostamisel ühe likviidsusalagrupina, kui on täidetud teatavad tingimused. Vastavalt kapitalinõuete määruse artiklile 8 võib loobuda järgmistest nõuetest:

- (i) kapitalinõuete määruse artikli 412 lõikes 1 sätestatud ja komisjoni delegeeritud määruses (EL) 2015/61 täpsustatud likviidsuskatte nõude kohaldamine;
- (ii) kapitalinõuete määruse artikli 413 lõikes 1 sätestatud ja sama määruse VI osa IV jaotises täpsustatud stabiilse rahastamise nõude kohaldamine;
- (iii) kapitalinõuete direktiivi artikli 86 kohaldamine;
- (iv) kapitalinõuete määruse artikli 430 lõike 1 punkti d kohaste likviidsusega seonduvate aruandlusnõuete, sealhulgas sama määruse artikli 415 lõikes 3 osutatud täiendavate likviidsuse seire parameetritega seotud aruandlusnõuete kohaldamine.

Nõude kohaldamisest loobumise taotlemisel vastavalt kapitalinõuete määruse artiklile 8 peaksid krediidasutused arvesse võtma järgmist.

- (i) EKP kavatseb likviidsusega seotud aruandlusnõuded selliste erandite alt välja jätta (st aruandlusnõuded jäävad kehtima), välja arvatud juhtudel, kui kõik likviidsusalagruppi kuuluvad krediidasutused asuvad samas liikmesriigis.
- (ii) Krediidasutused, kelle suhtes juba kohaldatakse erandit kapitalinõuete määruse artikli 413 lõikes 1 sätestatud stabiilse rahastamise nõudest näiteks seetõttu, et nende suhtes kehtiva erandi kohaldamise otsusega tehakse erand kapitalinõuete määruse kogu VI osa kohaldamisest, on põhimõtteliselt juba vabastatud kapitalinõuete määruse VI osa IV jaotises sätestatud stabiilse netorahastamise kordaja kohaldamisest. EKP võib kehtivad erandi kohaldamise otsused igal ajal läbi vaadata, et teha kindlaks, kas krediidasutused vastavad jätkuvalt asjaomastele erandi tegemise tingimustele.
- (iii) Kaaludes, kas loobuda kapitalinõuete direktiivi artikli 86 kohaldamisest krediidasutuse suhtes, võtab EKP arvesse seda, kas krediidasutus vastab kõikidele kapitalinõuete määruse artiklis 8 sätestatud tingimustele, mida on allpool täpsemalt kirjeldatud, ning kas sellise erandi taotlemisel taotleli ühtlasi loobumist nii likviidsuskattekordaja kui ka stabiilse netorahastamise kordaja kohaldamisest.

- **Üldtingimused – kõik erandi taotlused**

Krediidasutus peab iga kapitalinõuete määruse artikli 8 kohase taotluse puhul esitama järgmise teabe.

- (1) Andmed alagruppi kuuluvate üksuste kohta, selle üksuse nimi, kes täidab alagrupis likviidsuse juhtimise ülesannet, ning erandi taotlemise põhjendus.
- (2) Seoses kapitalinõuete määruse artikli 8 lõike 1 punktis a sätestatud nõudega, millega nähakse ette, et emaettevõtja täidab konsolideeritud alusel või tütarettevõtja allkonsolideeritud alusel kapitalinõuete määruse VI osas sätestatud kohustusi, peaks krediidasutus esitama järgmise teabe:
 - (i) erandi taotlusega hõlmatud likviidsusnõude/-nõuete (st likviidsuskattekordaja ja/või stabiilse netorahastamise kordaja) arvutus likviidsusalagrupi tasandil, mis tõendab, et alagrupp vastab selles jurisdiktsioonis kohaldatavatele asjakohastele nõuetele, kus alagrupp on asutatud;
 - (ii) asutusesisesed järelevalvearuanded, mis kinnitavad tugevat likviidsus- ja/või rahastamispositsiooni. Likviidsus- ja/või rahastamispositsiooni peetakse tugevaks, kui konsolideerivas krediidasutuses on viimase kahe aasta jooksul toimunud likviidsuse ja/või rahastamise piisaval tasemel juhtimine ja kontroll. Krediidasutus peab teada andma kõikidest omavahendite vaba ülekandmise takistustest, mis võivad tuleneda

riigisisestest likviidsussätetest kas tavalistes või halvenenud turutingimustes;

- (iii) alagrupi iga üksuse likviidsuskattekordaja ja/või stabiilse netorahastamise kordaja ning olemasolevad kavad asjaomastele nõuetele vastavuse saavutamiseks või säilitamiseks juhul, kui erandit ei anta.
- (3) Seoses kapitalinõuete määruse artikli 8 lõike 1 punktis b sätestatud tingimusega, et emaettevõtja kontrollib konsolideeritud alusel või tütarettevõtja allkonsolideeritud alusel likviidsusalagruppi kuuluvate kõigi selliste krediitiasutuste likviidsus- ja/või rahastamispositsioone, kelle suhtes kõnealust erandit kohaldatakse, teostab kõnealuste likviidsuspositsioonide üle pidevat järelevalvet ning tagab likviidsuse ja/või rahastamise piisava taseme kõikide nimetatud krediitiasutuste puhul, peaks krediitiasutus esitama järgmise teabe:
- (i) alagrupi likviidsusjuhtimise üksuse struktuuri, mis kajastab tsentraliseerituse taset alagrupi tasandil;
 - (ii) üksuste likviidsuspositsiooni pidevaks sisemiseks järelevalveks kasutatavate protsesside, menetluste ja vahendite kirjeldus ning teave nende kavandatud ulatuse kohta alagrupi tasandil;
 - (iii) likviidsusalagrupi likviidsusvalmiduse kava kirjeldus.
- (4) Seoses kapitalinõuete määruse artikli 8 lõike 1 punktis c sätestatud tingimusega, et krediitiasutused on sõlminud pädevatele asutustele vastuvõetavad lepingud, millega nähakse ette vahendite vaba liikumine nende vahel ja mis võimaldavad neil õigeaegselt täita oma individuaalseid ja ühiseid kohustusi, peaks krediitiasutus esitama järgmise teabe:
- (i) likviidsusalagruppi kuuluvate üksuste vahel sõlmitud lepingud, milles ei ole sätestatud mingit summat ega tähtaega või millega nähakse ette tähtaeg, nagu on täpsustatud allpool punktides „Täiendavad kriteeriumid – likviidsuskattekordaja nõudest loobumine” ja „Täiendavad kriteeriumid – stabiilse netorahastamise kordaja nõudest loobumine”;
 - (ii) tõend selle kohta, et vahendite vaba liikumise ning individuaalsete ja ühiste kohustuste õigeaegse täitmise võime suhtes ei kohaldata potentsiaalselt takistavaid või piiravaid tingimusi, mida kinnitab kas sõltumatu kolmanda isiku või asutusesisese õigusosakonna koostatud ja juhtorgani heakskiidetud sellekohane õiguslik arvamus;
 - (iii) tõend selle kohta, et kumbki pool ei saa – välja arvatud juhul, kui EKP tühistab erandi²⁰ – lepinguid ühepoolset tagasi võtta ega tühistada või et lepingute suhtes kohaldatakse etteteatamistähtaega, nagu on täpsustatud allpool punktides „Täiendavad kriteeriumid – likviidsuskattekordaja

²⁰ Leping peaks sisaldama tingimust, milles nähakse ette, et kui pädev asutus tühistab erandi, võib lepingu viivitamatult ühepoolset tühistada.

nõudest loobumine” ja „Täiendavad kriteeriumid – stabiilse netorahastamise kordaja nõudest loobumine”.

- (5) Seoses kapitalinõuete määruse artikli 8 lõike 1 punktis d sätestatud tingimusega, milles nähakse ette, et puuduvad praegused või prognoositavad olulised praktilised või õiguslikud takistused määruse artikli 8 lõike 1 punktis c osutatud lepingute täitmiseks, peaks krediitiasutus esitama järgmise teabe:
- (i) sõltumatu kolmanda isiku või asutusesisese õigusosakonna koostatud ja juhtorgani heakskiidetud õiguslik arvamus, mis kinnitab õiguslike takistuste puudumist (nt seoses riigi maksejõuetusalaste õigusnormidega);
 - (ii) kooskõlas pankade finantsseisundi taastamise ja kriisilahenduse direktiiviga koostatud hinnang, millest nähtub praeguste või prognoositavate oluliste praktiliste või õiguslike takistuste puudumine ja mis kinnitab, et erandi kasutamise tagajärgi on nõuetekohaselt arvesse võetud kriisilahenduskõlblikkuse enesehindamises, mille krediitiasutus esitab kriisilahendusasutusele seoses finantsseisundi taastamise kavaga ja konsolideerimisgrupi finantstoetuse lepinguga (kui see on sõlmitud);
 - (iii) krediitiasutuse koostatud hinnang, milles järeldatakse, et erand ei avalda kriisilahenduskavale ebaproportsionaalset negatiivset mõju.

Sellega seoses ootab EKP ka asjaomase riikliku pädeva asutuse kinnitust, et kohaldatavad riigisisised likviidsus- ja/või rahastamissätted (kui see on asjakohane) ei sisalda olulisi praktilisi ega õiguslikke takistusi lepingu täitmisele.

• **Täiendavad kriteeriumid – likviidsuskattekindaja nõudest loobumine**

Kui kapitalinõuete määruse artikli 8 lõike 1 punktis c osutatud lepingute kriteeriumite puhul loobutakse likviidsuskattekindaja nõude kohaldamisest, siis eeldatakse, et

- (1) lepingutes ei sätestata tähtaegu või ei nähta ette tähtaega, mis ületab erandi kohaldamise otsuse kehtivust vähemalt kuue kuu võrra;
- (2) on olemas tõend selle kohta, et kumbki pool ei saa – välja arvatud juhul, kui EKP tühistab erandi – lepinguid ühepoolset tagasi võtta või tühistada või et lepingute suhtes kohaldatakse kuuekuulist etteteatamistähtaega, teavitades sellest eelnevalt kohustuslikult EKPd.

• **Täiendavad kriteeriumid – stabiilse netorahastamise kordaja nõudest loobumine**

Kui kapitalinõuete määruse artikli 8 lõike 1 punktis c osutatud lepingute kriteeriumite puhul loobutakse stabiilse netorahastamise kordaja nõude kohaldamisest, siis eeldatakse, et

- (1) lepingutes ei sätestata tähtaegu või ei nähta ette tähtaega, mis ületab erandi kohaldamise otsuse kehtivust vähemalt 18 kuu võrra;

- (2) on olemas tõend selle kohta, et kumbki pool ei saa – välja arvatud juhul, kui EKP tühistab erandi – lepinguid ühepoolset tagasi võtta või tühistada või et lepingute suhtes kohaldatakse 18-kuulist etteteatamistähtaega, teavitades sellest eelnevalt kohustuslikult EKPd.

- **Likviidsuskattekordaja ja stabiilse netorahastamise kordaja nõudest loobumine piiriüleasel tasandil**

Kui likviidsuskattekordaja nõudest taotletakse kapitalinõuete määruse artikli 8 alusel erandit mitmes liikmesriigis asutatud krediidiasutuste suhtes, hindab EKP lisaks eespool seoses riigi tasandil kohaldatava erandiga mainitud kriteeriumitele järgmiste kriteeriumite täitmist.

- (1) Selleks et hinnata vastavalt kapitalinõuete määruse artikli 8 lõike 3 punktile a likviidsusrisi juhtimise ja käsitlemise korra vastavust kapitalinõuete direktiivi artiklis 86 sätestatud tingimustele ühtse likviidsusala grupi piires, kontrollib EKP, kas järelevalvealase läbivaatamise ja hindamise raames tehtud likviidsuse hindamisel ei tuvastata taotlemise ajal ja sellele eelnenud kolme kuu jooksul toime pandud rikkumisi ning kas krediidiasutuse likviidsuse juhtimise kvaliteeti peetakse kõrgeks.
- (2) Kui erandit taotletakse likviidsuskattekordaja nõudest, siis seoses kapitalinõuete määruse artikli 8 lõike 3 punktiga b ning selliste nõutud likviidsuse varade jaotusega summa, asukoha ja omandiõiguse lõikes, mida üks likviidsusala grupp peab hoidma, võetakse arvesse seda, kas olulised allüksused²¹ või allüksuste olulised konsolideerimisgrupid ühes liikmeriigis hoiavad selles liikmesriigis kõrgekvaliteedilisi likviidsuse varasid piisavas summas. Sel eesmärgil loetakse põhimõtteliselt piisavaks summaks 75% kõrgekvaliteediliste likviidsuse varade tasemest, mis on nõutav likviidsuskatte nõude järgimiseks üksikettevõtja või allkonsolideeritud tasandil vastavalt komisjoni delegeeritud määrusele (EL) 2015/61 ja kapitalinõuete määrusele.²²
- (3) Kui erandit taotletakse stabiilse netorahastamise kordaja nõudest, siis seoses kapitalinõuete määruse artikli 8 lõike 3 punktiga b ning sellise stabiilse rahastamise jaotusega summa ja asukoha lõikes, mis on kättesaadav ühes

²¹ Seda nõuet kohaldatakse tütarettevõtjate suhtes, kes vastavad üksikettevõtjana vähemalt ühele ühtse järelevalvemehhanismi raammääruse artiklis 50, 56, 61 või 65 sätestatud arvulisele künnisele. Kui liikmesriigis on asutatud mitu tütarettevõtjat, kuid ükski neist ei vasta üksikettevõtjana nendele arvulistele künnistele, tuleks seda tingimust kohaldada ka siis, kui kõik selles liikmesriigis asutatud üksused vastavad kas emaettevõtja konsolideeritud seisundi alusel selles liikmesriigis või selles liikmesriigis asutatud ühe ELi emaettevõtja kõikide tütarettevõtjate koondseisundi alusel vähemalt ühele ühtse järelevalvemehhanismi raammääruse artiklites 50, 56 või 61 sätestatud arvulisele künnisele.

²² Kõrgekvaliteediliste likviidsuse varade summa arvutamisel üksikettevõtja või allkonsolideeritud tasandil ei tohiks arvesse võtta eeliskohtlemist, eelkõige sellist kohtlemist, mis on seoses likviidsuskattekordajaga ette nähtud vastavalt kapitalinõuete määruse artikli 425 lõigetele 4 ja 5 ning komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2015/61 artikli 34 lõigetele 1, 2 ja 3.

likviidsusagrupis, võetakse arvesse seda, kas olulised allüksused²³ või allüksuste olulised konsolideerimisgrupid ühes liikmesriigis hoiavad selles liikmesriigis kättesaadavat stabiilset rahastamist piisavas summas. Sel eesmärgil loetakse põhimõtteliselt piisavaks summaks 75% kättesaadava stabiilse rahastamise tasemest, mis on nõutav stabiilse netorahastamise kordaja nõude järgimiseks üksikettevõtja või allkonsolideeritud tasandil vastavalt kapitalinõuete määruse artikli 413 lõikele 1 ja nagu on täpsustatud sama määruse VI osa IV jaotises.²⁴

- (4) Seoses kapitalinõuete määruse VI osas sätestatud parameetritest rangemate parameetrite vajaduse hindamisega kapitalinõuete määruse artikli 8 lõike 3 punkti d alusel, kui erand puudutab nii osalevas liikmesriigis kui ka mitteosalevas liikmesriigis asuvat krediitiasutust ja puuduvad riigisisese õigusnormid, millega kehtestatakse rangemad parameetrid, rakendatakse tütarettevõtjate ja kõrgeima tasandi konsolideeriva üksuse asukohariikides kohaldatutest kõrgeimat likviidsuskatte nõuet ja vastavalt kõrgeimat stabiilse netorahastamise kordaja nõuet, kui see on riigisisese õigusega lubatud.
- (5) Selleks et hinnata kapitalinõuete määruse artikli 8 lõike 3 punkti f alusel kohaldatava erandi tagajärgedest täielikku arusaamist, võtab EKP arvesse järgmist:
- (i) olemasolevad tagavaraplaanid õigusnõuete täitmiseks, juhul kui erandite kasutamise luba ei anta või see luba tühistatakse;
 - (ii) tagajärgede täielik hinnang, mille juhtorgan ja pädevad asutused on kohustatud koostama ning mis esitatakse EKP-le.

• Kapitalinõuete määruse artikliga 8 seotud dokumendid

Krediitiasutus peab kapitalinõuete määruse artikli 8 kohase hindamise eesmärgil esitama järgmised dokumendid, mida EKP käsitleb tõendina õigusaktis sätestatud kriteeriumide täitmise kohta:

- (i) krediitiasutuse tegevjuhi allkirjaga ning juhtorgani heakskiidetud kaaskiri, milles kinnitatakse, et krediitiasutus täidab kõiki kapitalinõuete määruse artiklis 8 sätestatud erandi kohaldamise kriteeriume;
- (ii) loodava likviidsusagrupi või loodavate likviidsusagruppide kirjeldus ja nende üksuste loetelu, kelle suhtes kavatsetakse erandit kohaldada;

²³ Seda nõuet kohaldatakse tütarettevõtjate suhtes, kes vastavad üksikettevõtjana vähemalt ühele ühtse järelevalvemehhanismi raammääruse artiklis 50, 56, 61 või 65 sätestatud arvulisele künnisele. Kui liikmesriigis on asutatud mitu tütarettevõtjat, kuid ükski neist ei vasta üksikettevõtjana nendele arvulisele künnisele, tuleks seda tingimust kohaldada ka siis, kui kõik selles liikmesriigis asutatud üksused vastavad kas emaettevõtja konsolideeritud seisundi alusel selles liikmesriigis või selles liikmesriigis asutatud ühe ELi emaettevõtja kõikide tütarettevõtjate koondseisundi alusel vähemalt ühele ühtse järelevalvemehhanismi raammääruse artiklites 50, 56 või 61 sätestatud arvulisele künnisele.

²⁴ Kättesaadava stabiilse rahastamise summa arvutamisel üksikettevõtja või allkonsolideeritud tasandil ei tohiks arvesse võtta eeliskoheldamist, eelkõige sellist kohtlemist, mis on ette nähtud vastavalt kapitalinõuete määruse artiklile 428h.

- (iii) nende nõuete täpne kirjeldus, mille puhul krediidasutus taotleb erandi tegemist.

6. INDIVIDUAALSE KONSOLIDEERIMISE MEETOD (kapitalinõuete määrase artikkel 9)

EKP kavatseb kasutada kapitalinõuete määrase artikli 9 lõikes 1 sätestatud individuaalse konsolideerimise meetodit krediidasutuste tütaretevõtjate suhtes, kes asuvad samas liikmesriigis ja kelle olulised nõuded või kohustused on seotud sama emaettevõtjaga. EKP teeb asjakohase hindamise üksikjuhtumi alusel, tuginedes peale muude aspektide ka sellele, kas allkonsolideeritud omavahendid on piisavad, et tagada krediidasutuse vastavus nõuetele eraldiseisva üksusena. Hindamisel võetakse vajaduse korral ja vastavalt kapitalinõuete määrase artikli 9 lõikes 1 sätestatule arvesse ka kõnealuse määrase artiklis 7 ette nähtud kriteeriumeid erandi kasutamise loa andmiseks, mida käsitleti eespool.

7. ERANDID KESKASUTUSEGA PÜSIVALT SEOTUD KREDIIDIASUTUSTELE (kapitalinõuete määrase artikkel 10)

EKP annab erandi kasutamise loa nii keskasutusega seotud krediidasutustele kui ka keskasutusele endale, juhul kui kapitalinõuete määrase artiklis 10 sätestatud tingimused on täidetud.

Seotud ettevõtjatele erandi kasutamise loa andmise hindamiseks vastavalt kapitalinõuete määrase artikli 10 lõikele 1 võtab EKP arvesse seda, kas on täidetud järgmised õigusraamistiku tingimusi täpsustavad kriteeriumid.

- (1) Selleks et hinnata vastavust kapitalinõuete määrase artikli 10 lõike 1 punktis a sätestatud nõudele, millega nähakse ette, et keskasutuse ning sellega seotud finantsinstitutsioonide siduvad kohustused on nende solidaarvastutusel või keskasutus tagab täies ulatuses temaga seotud finantsinstitutsioonide siduvad kohustused, võetakse arvesse seda, kas
 - (i) üks võrgustiku liige saab teisele omavahendid kiiresti üle kanda või kohustused tagasi maksta ja kas ülekandmis- või tagasimaksemeetod on piisavalt lihtne;
 - (ii) varasem omavahendite voog võrgustiku liikmete vahel tõendab suutlikkust teha kiirelt omavahendite ülekandeid või kohustuste tagasimakseid;
 - (iii) võrgustiku liikmete põhimäärused ja osanikega sõlmitud kokkulepped või muud teadaolevad kokkulepped ei sisalda sätteid, mis võivad takistada omavahendite ülekandmist või kohustuste tagasimaksmist;
 - (iv) keskasutuse ja sellega seotud finantsinstitutsioonide ühine riskitaluvusvõime on piisav liikmete eeldatavate ja ettenägematute kahjude katmiseks.
- (2) Selleks et hinnata vastavust kapitalinõuete määrase artikli 10 lõike 1 punktis b sätestatud nõudele, millega nähakse ette, et keskasutuse ja kõigi sellega seotud finantsinstitutsioonide maksevõimet ja likviidsust jälgitakse tervikuna

kõnealuste finantsinstitutsioonide konsolideeritud aastaaruannete põhjal, kontrollib EKP, kas

- (i) COREPi konsolideerimisgrupi maksevõime vormis, mille eesmärk on anda ülevaade riskide ja omavahendite jaotusest konsolideerimisgrupis, ei ilmne selles suhtes mingisugust lahknevust;
 - (ii) keskasutus ja seotud finantsinstitutsioonid täidavad konsolideeritud alusel kapitalinõuete määruuses sätestatud nõudeid, sealhulgas aruandlusnõudeid.
- (3) Selleks et hinnata vastavust kapitalinõuete määruuse artikli 10 lõike 1 punktis c sätestatud nõudele, millega nähakse ette, et keskasutuse juhtkond on volitatud andma juhtnõore seotud finantsinstitutsioonide juhtkondadele, võtab EKP arvesse seda, kas
- (i) need juhtnõõrid tagavad seotud finantsinstitutsioonide vastavuse õigusaktide ja põhimääruste nõuetele, pidades silmas konsolideerimisgrupi usaldusväärsust;
 - (ii) keskasutuse juhtnõõrid hõlmavad vähemalt CEBSi 18. novembri 2010. aasta suunistes²⁵ loetletud eesmärgid.

Selleks et EKP saaks hinnata erandi kasutamise loa andmist keskasutusele vastavalt kapitalinõuete määruuse artikli 10 lõikele 2, peab krediitiasutus esitama eespool seoses kapitalinõuete määruuse artikli 10 lõike 1 tingimuste täitmise tõendamiseks nimetatud dokumendid.

Kapitalinõuete määruuse artikli 10 lõikes 2 osutatud teise tingimuse hindamiseks peab krediitiasutus lisaks nendele dokumentidele esitama tõendi, et keskasutuse kohustused ja võlgnevused on täielikult garanteeritud seotud finantsinstitutsioonide poolt. Selline tõend on näiteks allkirjastatud garantii koopia või sellise garantii olemasolu kinnitav riikliku registri väljavõte või sellekohane deklaratsioon, mida kajastatakse seotud finantsinstitutsiooni põhimääruses või mille on heaks kiitnud üldkoosolek ja mida nimetatakse konsolideeritud finantsaruannete lisas.

8. JÄRELEVALVE ALLKONSOLIDEERITUD ALUSEL (kapitalinõuete määruuse artikli 11 lõike 6)

EKP peab kohaseks nõuda krediitiasutustelt kapitalinõuete määruuse II kuni VIII osas ning direktiivi 2013/36/EL VII jaotises sätestatud kohustuste täitmist allkonsolideeritud tasandil kooskõlas kapitalinõuete määruuse artikli 11 lõikega 6, juhul kui

- (i) see on põhjendatud järelevalve eesmärgil krediitiasutuse riski või kapitalistruktuuri eripäraga;

²⁵ „CEBS's guidelines regarding revised Article 3 of Directive 2006/48/EC”, Euroopa Pangandusjärelevalve Komitee, november 2010.

- (ii) liikmesriigid on võtnud vastu õigusaktid, milles nõutakse tegevusvaldkondade struktuurset eraldamist pangandusgrupis.

Hindamine viiakse läbi igal üksikjuhul eraldi.

9. KONSOLIDEERIMISMEETODID EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU DIREKTIIVI 2013/34/EL²⁶ ARTIKLI 22 LÕIKE 7 TÄHENDUSES SEOTUD ETTEVÕTJATE KORRAL (kapitalinõuete määruse artikkel 18 lõige 3 koostoimes komisjoni delegeeritud määruse EL 2022/676 artikliga 2)²⁷

EKP määrab kapitalinõuete määruse I osa II jaotise 2. peatüki 1. jaos sätestatud nõuete täitmise eest vastutava konsolideerimisgruppi kuuluva üksuse konsolideerimisgruppi kuuluvate kõigi ettevõtjate konsolideeritud olukorra alusel, nagu on sätestatud komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2022/676 artikli 2 lõikes 1. EKP kavatseb kasutada kõnealuse määruse artikli 2 lõikes 3 sätestatud kaalutusõigust loobuda kõnealuse määruse artikli 2 lõikes 1 sätestatud kriteeriumitest üksnes erandkorras. EKP eeldab, et järelevalve alla kuuluvad üksused kasutavad direktiivi 2013/34/EL artikli 22 lõigetes 8 ja 9 sätestatud konsolideerimismeetodit.

10. KONSOLIDEERIMINE KAPITALINÕUETE MÄÄRUSE ARTIKLI 18 LÕIGETES 1 JA 4 NIMETAMATA OSALUSTE VÕI KAPITALISEOSTE KORRAL (kapitalinõuete määruse artikli 18 lõige 5 koostoimes komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2022/676 artikliga 4)

EKP eeldab, et krediidiasutused hindavad kapitalinõuete määruse artikli 18 lõigetes 1 ja 4 nimetamata osalusi või kapitaliseoseid kooskõlas kohaldatava raamatupidamistavaga. EKP võib kehtestada raamatupidamisarvestuses kasutatavast hindamismeetodist erineva konsolideerimismeetodi, kui ta leiab üksikjuhtumil põhineva hindamise alusel, et komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2022/676 artiklis 4 sätestatud tingimused on täidetud.

11. KONSOLIDEERIMINE OLULISE MÕJU JA SAMA JUHTKONNA KORRAL (kapitalinõuete määruse artikli 18 lõige 6 koostoimes komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2022/676 artiklitega 5 ja 6)

EKP võib nõuda täielikku konsolideerimist olulise mõju korral või direktiivi 2013/34/EL artikli 22 lõigetes 8 ja 9 sätestatud konsolideerimismeetodit sama juhtkonna korral, kui ta leiab üksikjuhtumipõhise hindamise alusel, et täidetud on tingimused, mis on sätestatud vastavalt kas komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2022/676 artiklis 5 või 6.

²⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2013/34/EL, 26. juuni 2013, teatavat liiki ettevõtjate aruandeaasta finantsaruannete, konsolideeritud finantsaruannete ja nendega seotud aruannete kohta ja millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2006/43/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiivid 78/660/EMÜ ja 83/349/EMÜ (ELT L 182, 29.6.2013, lk 19).

²⁷ Komisjoni delegeeritud määrus (EL) 2022/676, 3. detsember 2021, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 575/2013 seoses regulatiivsete tehniliste standarditega, milles määratakse kindlaks konsolideerimise tingimused kõnealuse määruse artikli 18 lõigetes 3–6 ja lõikes 8 osutatud juhtudel (ELT L 123, 26.4.2022, lk 1).

12. KONSOLIDEERIMISMEETODID ETTEVÕTJATE KORRAL, KES EI OLE FINANTSINSTITUTSIOONID EGA FINANTSEERIMISASUTUSED (kapitalinõuete määrase artikli 18 lõige 7)

EKP kavatseb lubada krediidasutustel kasutada kapitaliosaluse meetodist erinevat meetodit ainult siis, kui krediidasutus seda taotleb ja tingimusel, et krediidasutus tõendab kapitalinõuete määrase artikli 18 lõikes 7 sätestatud tingimuste täitmist.

Eespool nimetatud tingimuste täitmiseks peaks krediidasutus esitama taotluse, mis sisaldab järgmist teavet: i) igakülgne põhjendus teistsuguse meetodi kasutamiseks, ii) kapitaliosaluse meetodi kasutamise korral riskide väidetava ebapiisava kajastamise või liigse koormuse kvalitatiivne ja kvantitatiivne hinnang ning iii) tõendid selle kohta, et alternatiivne lähenemisviis toob kaasa käsitluse, mis on sama konservatiivne kui kapitaliosaluse meetodi kohaldamisest tulenev käsitlus.

EKP lisab loa andmise otsusesse eeldatavasti läbivaatamisklausli, et kontrollida, kas juhul, kui artikli 18 lõike 7 esimeses lõigus osutatud osaluste konservatiivne käsitlus muutub, on kapitaliosaluse meetodist erineva meetodi rakendamine jätkuvalt sama konservatiivne.

13. KONSOLIDEERIMINE SEKKUMISRISKI KORRAL (kapitalinõuete määrase artikli 18 lõige 8 koostoimes komisjoni delegeeritud määrase (EL) 2022/676 artikliga 7)

EKP võib nõuda sellise ettevõtja proportsionaalset või täielikku konsolideerimist, kes ei ole finantsinstitutsioon või finantseerimisasutus, kui ta leiab üksikjuhtumil põhineva sekkumise riski hindamise tulemusel vastavalt komisjoni delegeeritud määrase (EL) 2022/676 artikli 7 lõikele 1 ja artikli 4 lõigetele 2 ja 3, et sama määrase artikli 7 lõigetes 2 või 3 sätestatud tingimused on täidetud. Kooskõlas komisjoni delegeeritud määrase (EL) 2022/676 põhjendusega 5 kontrollib EKP vähemalt teatavaid ettevõtjakategooriaid, nagu eriotstarbelised ettevõtjad, välja arvatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrase (EL) 2017/2402²⁸ artikli 2 punktis 2 määratletud väärtpaberistamise eriotstarbelised ettevõtjad, kelle suhtes kohaldatakse kapitalinõuete määrase artiklis 244 sätestatud krediidiriski olulise osa ülekandmise tingimusi, aga ka selliseid ettevõtjaid, keda küll ei hõlma kapitalinõuete määrase artikli 4 lõike 1 punktis 18 sätestatud abiettevõtja määratlus, kuid kes kujutavad endast siiski sarnast riski krediidasutusele.

14. KONSOLIDEERIMISE KOHALDAMISALAST VÄLJAJÄTMINE (kapitalinõuete määrase artikli 19 lõige 2)

Kapitalinõuete määrase artikli 19 lõike 2 punkti b kohaldamisel on EKP seisukohal, et usaldatavusnõuete kohase konsolideerimise kohaldamisalast väljajätmise luba tuleks anda ainult erandlikel asjaoludel ja kapitalinõuete määra s e s sätestatud tingimustel. Seoses sellega võib finantsinstitutsioone või finantseerimisasutusi, mis on tütarettevõtjad või ettevõtjad, milles omatakse osalust, pidada finantsinstitutsioonide järelevalve eesmärkide seisukohalt mittemärkimisväärse

²⁸ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2017/2402, 12. detsember 2017, millega kehtestatakse väärtpaberistamise üldnormid ning luuakse lihtsa, läbipaistva ja standarditud väärtpaberistamise erinormid ning millega muudetakse direktiive 2009/65/EÜ, 2009/138/EÜ ja 2011/61/EL ning määrusi (EÜ) nr 1060/2009 ja (EL) nr 648/2012 (ELT L 347, 28.12.2017, lk 35).

tähtendusega ettevõtjateks üksnes siis, kui finantsinstitutsioon suudab esitada kõnealustest üksustest tulenevate asjaomaste riskide põhjaliku hindamise põhjal kindlaid tõendeid sellise mitteräkimisväärsuse tähtenduse kohta ning EKP otsustab igal üksikjuhul eraldi, et nende väljajätmine usaldatavusnõuete kohase konsolideerimise kohaldamisalast ei mõjuta ega tohiks mõjutada finantsinstitutsioonide järelevalvet konsolideeritud tasandil. Erandjuhul, kui EKP lubab tütarettevõtja või üksuse, milles omatakse osalust, konsolideerimise kohaldamisalast välja jätta, eeldab EKP, et osalust selles tütarettevõtjas või üksuses käsitletakse finantssektori ettevõtjas oleva olulise investeeringuna, tingimusel et see vastab kapitalinõuete määruse artiklis 43 sätestatud määratlusele. Ühtlasi eeldab EKP, et tütarettevõtja või üksuse hindamine toimub vastavalt kapitaliosaluse meetodile või, juhul kui kapitaliosaluse meetod oleks põhjendamatult koormav, vastavalt asjakohases raamatupidamisraamistikus kohaldatavale hindamismeetodile.

15. VARADE JA BILANSIVÄLISTE KIRJETE HINDAMINE – RAHVUSVAHELISTE FINANTSARUANDLUSSTANDARDITE (IFRS) KASUTAMINE
USALDATAVUSNÕUETE TÄITMISEL (kapitalinõuete määruse artikli 24 lõige 2)

EKP on otsustanud, et ei kasuta üldisel viisil kapitalinõuete määruse artikli 24 lõikes 2 sätestatud valikuvõimalust, mis lubab pädevatel asutustel nõuda krediitiasutustelt usaldatavusnõuete täitmise tagamiseks varade ja bilansiväliste kirjete hindamise ning omavahendite kindlaksmääramise läbiviimist vastavalt rahvusvahelistele raamatupidamisstandarditele ka juhul, kui riigis kohaldatava raamatupidamistava kohaselt tuleb rakendada siseriiklikku üldtunnustatud arvestustava (vt ka kapitalinõuete määruse artikli 24 lõige 1). Seega võivad pangad jätkata aruandluse esitamist järelevalveasutusele oma siseriiklike raamatupidamisstandardite kohaselt.

EKP võib siiski kaaluda kapitalinõuete määruse artikli 24 lõikes 2 sätestatud valikuvõimaluse kasutamist üksikjuhtumi põhisel, kui see on järelevalve seisukohast nõuetekohaselt põhjendatud.

Lisaks sellele hindab EKP taotlusi rahvusvaheliste raamatupidamisstandardite kasutamiseks usaldatavusnõuetealase aruandluse eesmärgil (sh juhul, kui riigi raamatupidamistava kohaselt tuleb rakendada siseriiklikku üldtunnustatud arvestustava) vastavalt kapitalinõuete määruse artikli 24 lõikele 2.

Seejuures eeldab EKP järgmist.

- (1) Taotluse peaksid esitama kõikide nende pangagruppi kuuluvate juriidiliste isikute seaduslikud esindajad, kes hakkavad taotluse rahuldamise korral usaldatavusnõuetealases aruandluses rahvusvahelisi raamatupidamisstandardeid kohaldama.
- (2) Kõikide pangagruppi kuuluvate aruandvate üksuste suhtes kohaldatakse usaldatavusnõuete täitmise eesmärgil sama raamatupidamisraamistikku, et tagada samas liikmesriigis või eri liikmeriikides asutatud tütarettevõtjate vaheline kooskõla. Selles kontekstis käsitatakse pangagrupina kõiki neid

järelevalve alla kuuluvaid olulisi üksusi, mis on määratletud taotluse esitanud üksuste suhtes kohaldatavas olulisust käsitlevas otsuses.

- (3) Välisaudiitor peaks esitama tõendi, mis kinnitab, et taotluse rahuldamise järel krediitdiasutuse poolt rahvusvaheliste finantsaruandlusstandardite kohaselt esitatavad andmed on kooskõlas kohaldatavate rahvusvaheliste finantsaruandlusstandarditega, mille on heaks kiitnud Euroopa Komisjon. See tõend koos audiitori kinnitatud andmetega tuleb esitada EKP-le vähemalt kord aastas.

Kui krediitdiasutust on teavitatud EKP otsusest taotluse rahuldamise kohta, peab ta hakkama alaliselt kasutama rahvusvahelisi finantsaruandlusstandardeid kogu asjaomases usaldatavusnõuetealases aruandluses.

EKP võib kaaluda vastavalt vajadusele ja üksikjuhtumi põhiselt eespool nimetatud tingimuste täielikuks rakendamiseks üleminekuperioodi kasutamist.

16. KAALUTLUSÕIGUS JÄTTA VABASTATUD FINANTSVALDUSETTEVÕTJA VÕI SEGAFINANTSVALDUSETTEVÕTJA VÄLJA USALDATAVUSNÕUETE KOHASEST KONSOLIDEERIMISEST (kapitalinõuete direktiivi artikli 21a lõige 4a)

Vastavalt kapitalinõuete direktiivi (CRD VI) põhjendusele 8 tuleks vabastatud finantsvaldusettevõtjad või segafinantsvaldusettevõtjad usaldatavusnõuete kohasest konsolideerimisest välja jätta ainult erandlikel asjaoludel. EKP hindab nende asjaolude esinemist üksikjuhtumi alusel.

Hinnates, kas i) väljajätmine võib mõjutada tütarettevõtjast krediitdiasutuse või konsolideerimisgrupi järelevalve tõhusust ja ii) finantsvaldusettevõtja või segafinantsvaldusettevõtja kasutab olulisel määral finantsvõimendust, võtab EKP arvesse kõiki järgmisi tegureid:

- (1) kas finantsvaldusettevõtja või segafinantsvaldusettevõtja omakapital, väga madala ja madala nõudeõiguse järguga laenud koosnevad üksnes kapitaliinstrumentidest ja kirjetest, mis krediitdiasutuse poolt emitteerimise korral oleksid kvalifitseerunud vastavalt esimese taseme põhiomavahenditesse kuuluvateks instrumentideks või kirjeteks, täiendavatesse esimese taseme omavahenditesse kuuluvateks instrumentideks või kirjeteks või teise taseme omavahenditesse kuuluvateks instrumentideks või kirjeteks;
- (2) kas finantsvaldusettevõtja või segafinantsvaldusettevõtja varade, kohustuste ja bilansiväliste kirjete koosseis on selline, et tütarettevõtjast krediitdiasutuse esimese taseme põhiomavahendid, esimese taseme omavahendid, koguomavahendite suhtarv ja finantsvõimenduse määr individuaalsel ja/või konsolideeritud alusel (vastavalt olukorrale), samuti tütarettevõtjast finantsvaldusettevõtja või segafinantsvaldusettevõtja (nagu on osutatud kapitalinõuete direktiivi artikli 21a lõike 4 punktis c) konsolideeritud olukorra alusel arvutatud esimese taseme põhiomavahendid, esimese taseme omavahendid, koguomavahendite suhtarv ja finantsvõimenduse määr on suuremad kui usaldatavusnõuete kohasest konsolideerimisest välja jääda sooviva vabastatud finantsvaldusettevõtja või segafinantsvaldusettevõtja

konsolideeritud olukorra alusel arvatud esimese taseme põhiomavahendid, esimese taseme omavahendid, koguomavahendite suhtarv ja finantsvõimenduse määr;

- (3) kas finantsvaldusettevõtja või segafinantsvaldusettevõtja kohustub aja jooksul säilitama omakapitali, varade, kohustuste ja bilansiväliste kirjete koosseisu kooskõlas punktidega 1 ja 2;
- (4) kas vastavalt olukorrale tütaretevõtjast krediidasutus või tütaretevõtjast finantsvaldusettevõtja või segafinantsvaldusettevõtja (nagu on osutatud kapitalinõuete direktiivi artikli 21a lõike 4 punktis c), kes vastutab usaldatavusnõuete täitmise eest konsolideeritud alusel, esitab piisavaid tõendeid selle kohta, et usaldatavusnõuete kohasest konsolideerimisest välja jäetud finantsvaldusettevõtjaga või segafinantsvaldusettevõtjaga konsolideerimisgrupi struktuuri moodustamisest tulenevaid õiguslikke või maineriske (nt seoses rahapesuvastaste nõuete või maksuõigusega) juhitakse asjakohaselt.

EKP eeldab, et tütaretevõtjast krediidasutus või tütaretevõtjast finantsvaldusettevõtja või segafinantsvaldusettevõtja (nagu on osutatud kapitalinõuete direktiivi artikli 21a lõike 4 punktis c), kes vastutab usaldatavusnõuete täitmise eest konsolideeritud alusel, tagab, et punktides 1–4 loetletud kriteeriumeid täidetakse pidevalt, ning teavitab EKPd viivitamatult mis tahes muudatustest, mis võivad nende täitmist mõjutada.

2. peatükk

Omavahendid

1. Selles peatükis esitatakse EKP seisukoht omavahendite mõiste ja arvutamise kohta.
2. Asjaomane õigus- ja reguleeriv raamistik on sätestatud kapitalinõuete määru II osas ja komisjoni delegeeritud määruses (EL) nr 241/2014²⁹.
3. JÄRGNEVATE EMISSIOONIDE KLASSIFITSEERIMINE ESIMESE TASEME PÕHIOMAVAHENDITESSE KUULUVATEKS INSTRUMENTIDEKS (kapitalinõuete määru artikli 26 lõige 3)

EKP leiab, et eelnevaid ja järgnevaid emissioone reguleerivad sätted on „sisuliselt samad”, kui eelnevaid emissioone reguleerivatesse sätetesse ei ole tehtud muudatusi^{30,31}, mis mõjutaksid sisuliselt esimese taseme põhiomavahendite nõuetele vastavuse hindamise ja loa andmise puhul asjakohaseid sätteid.

Krediidiasutused, kes soovivad kasutada teatamiskorda, peavad esitama EKP-le vähemalt 20 kalendripäeva enne instrumendi kavandatavat klassifitseerimist esimese taseme põhiomavahenditesse kuuluvaks instrumendiks järgmised dokumendid:

- (1) avaldus, et i) emissiooni reguleerivates sätetes ei ole tehtud sisulisi muudatusi, mis on asjakohased vastavuse hindamisel kapitalinõuete määru artiklile 28 või 29 ja komisjoni delegeeritud määrusele (EL) nr 241/2014; ii) krediidiasutus ei rahasta instrumenti otseselt ega kaudselt ja iii) kapitalinõuete määru artikli 79a kohaselt ei ole muud korda, mis muudaks instrumendi majanduslikku sisu;
- (2) tõend selle kohta, et instrumendi eest on täielikult tasutud;
- (3) varasemat emissiooni reguleerivatesse sätetesse tehtud muudatuste kirjeldus ja krediidiasutuse enda hinnang selle kohta, miks need muudatused ei ole asjakohased vastavuse hindamisel kapitalinõuete määru artiklile 28 või 29 ja asjaomasele delegeeritud määrusele;

²⁹ Komisjoni delegeeritud määrus (EL) nr 241/2014, 7. jaanuar 2014, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 575/2013 seoses regulatiivsete tehniliste standarditega, milles käsitletakse krediidiasutuste ja investeerimisühingute suhtes kohaldatavaid omavahendite nõudeid (ELT L 74, 14.3.2014, lk 8).

³⁰ Kapitaliinstrumentide puhul, mille suhtes kohaldatakse kasumi ja kahjumi ülekandmise lepinguid, tuleb nõuetekohaselt arvesse võtta ka selliste lepingute muudatusi.

³¹ EKP arvates on ebatõenäoline, et kapitaliinstrumente, mis on emiteeritud mitterahaliste sissemaksete vastu, käsitatakse järgneva emissioonina, mida reguleeritakse sätetega, mis on sisuliselt samad kui neid varasemaid emissioone reguleerivad sätted, mille jaoks krediidiasutus on juba loa saanud. Seda seetõttu, et erinevalt rahalistest sissemaksetest on mitterahalised sissemaksed emissioonide lõikes erinevad. Seega on väga ebatõenäoline, et oleks võimalik tugineda hinnangule, mis tehti eelmise emissiooni kohta sellele loa andmisel. Erandiks on siin mitterahalised sissemaksed, mis tulenevad krediidiasutuse muude omavahenditesse kuuluvate instrumentide või kõlblike kohustuste konverteerimisest krediidiasutuse esimese taseme põhiomavahenditesse kuuluvateks instrumentideks.

- (4) emissiooni reguleerivate sätete tekst koos jälgitavate muudatustega, mis näitab, kuidas käesolevat emissiooni reguleerivad sätted erinevad varasemat emissiooni reguleerivatest sätetest.

EKP loetakse teavitatuks, kui ta teatab krediidasutusele, et on täieliku teate kätte saanud.³² Kui EKP ei esita seoses tingimusega, et järgnevat emissiooni reguleerivad sätted on sisuliselt samad kui eelnevat emissiooni reguleerivad sätted, vastuväiteid 20 kalendripäeva jooksul alates teate saamisest, võib krediidasutus klassifitseerida instrumendi esimese taseme põhiomavahenditesse kuuluvaks instrumendiks. Vastuväidete korral kohaldatakse kapitalinõuete määruse artikli 26 lõike 3 esimeses lõigus sätestatud eelneva loa standardmenetlust.

4. VASTASTIKUSE SELTSI MÕISTE (kapitalinõuete määruse artikli 27 lõike 1 punkt a)

EKP leiab, et finantsinstitutsiooni võib käsitada vastastikuse seltsina kapitalinõuete määruse artikli 27 lõike 1 punkti a alapunkti i tähenduses, tingimusel et finantsinstitutsioon on sellisena määratletud riigisiseses õiguses ja vastavalt komisjoni delegeeritud määruses (EL) nr 241/2014 sätestatud erikriteeriumitele.

5. KINDLUSTUSSELTSIDE OSALUSTE MAHAARVAMINE (kapitalinõuete määruse artikli 49 lõike 1)

Seoses osaluste maha arvamata jätmisega kapitalinõuete määruse artikli 49 lõike 1 kohaldamisel koheldakse olulisi krediidasutusi järgmiselt:

- (i) kui krediidasutus kavatseb esitada EKP-le taotluse asjaomase loa saamiseks, annab EKP loa, mis hõlmab kõiki omavahenditesse kuuluvate instrumentidega samaväärseid instrumente, tingimusel et on täidetud kapitalinõuete määruses sätestatud kriteeriumid ja asjakohased avalikustamisnõuded;
- (ii) kui riigi pädev asutus on andnud juba enne 4. novembrit 2014 loa jätta sellised osalused maha arvamata, võib krediidasutus jätkata selle loa alusel asjaomaste osaluste maha arvamata jätmist, tingimusel et on täidetud asjakohased avalikustamisnõuded ja et luba hõlmab kõiki omavahenditesse kuuluvate instrumentidega samaväärseid instrumente; vastasel juhul muudab EKP neid lubasid, kohaldades kõigi omavahenditesse kuuluvate instrumentidega samaväärsete instrumentide suhtes riskikaalu.

6. FINANTSSEKTORI ETTEVÕTETE OSALUSTE MAHAARVAMINE (kapitalinõuete määruse artikli 49 lõike 2)

EKP on seisukohal, et konsolideeritud järelevalve alla kuuluvate finantssektori ettevõtete poolt emiteeritud omavahenditesse kuuluvates instrumentides olevate osaluste mahaarvamine vastavalt kapitalinõuete määruse artikli 49 lõikele 2 on

³² Kui instrumenti ei ole veel emiteeritud, loetakse teade sel eesmärgil täielikuks isegi siis, kui EKP ei ole veel saanud avaldust selle kohta, et krediidasutus ei rahasta instrumenti otseselt ega kaudselt, ega tõendeid selle kohta, et instrumendi eest on täielikult tasutud. Sellest hoolimata tuleb viie tööpäeva jooksul alates emiteerimisest esitada avaldus selle kohta, et krediidasutus ei rahasta instrumenti otseselt ega kaudselt, ning tõend, mis kinnitab, et instrumendi eest on täielikult tasutud.

vajalik eriotstarbel, eelkõige struktuuriliseks eraldamiseks ja kriisilahenduse kavandamiseks. Vastavalt artikli 49 lõike 2 kolmandale ja neljandale lõigule ei kohaldata seda sätet, kui i) omavahendeid arvutatakse artiklites 92a ja 92b sätestatud nõuete täitmise eesmärgil, mis arvutatakse vastavalt artikli 72e lõikes 4 sätestatud mahaarvamise raamistikule, või ii) artikli 72e lõikes 5 sätestatud mahaarvamiste suhtes.

7. KÄIVITAVA SÜNDMUSE ARVUTAMINE, KUI TÄIENDAVATESSE ESIMISE TASEME OMAVAHENDITESSE KUULUVAD INSTRUMENDID ON EMITEERINUD KOLMANDAS RIIGIS ASUTATUD TÜTARETTEVÕTJA (kapitalinõuete määrase artikli 54 lõike 1 punkt e)

EKP kavatseb käsitada instrumente reguleerivaid kolmanda riigi õigusakte või lepingulisi sätteid kapitalinõuete määrase artiklis 54 sätestatud nõuetega samaväärsetena, kui

- (i) krediidiasutus esitab EKP-le sõltumatu ja tunnustatud õigusbüroo allkirjastatud õigusliku arvamuse, mis kinnitab, et kõnealuse kolmanda riigi õigusaktid ja lepingulised sätted on kapitalinõuete määrase artikli 54 nõuetega vähemalt samaväärsed;
- (ii) konsulteerimine EBAGA kinnitab samaväärsuse hinnangut.

8. OMAVAHENDITE VÄHENDAMINE: KAPITALINÕUDEID ÜLETAVA PUHVRI NÕUE OMAVAHENDITE VÄHENDAMISEKS ILMA NEID ASENDAMATA (kapitalinõuete määrase artikli 78 lõike 1 punkt b)

EKP kavatseb kindlaks määrata kapitalinõudeid ületava puhvri, mis on kapitalinõuete määrase artikli 78 lõike 1 punkti b kohaselt nõutav omavahendite vähendamiseks, eeldusel et on täidetud artikli 78 lõikes 1 sätestatud tingimused ja pärast järgmiste tegurite hindamist:

- (i) kas krediidiasutus ületaks kapitalinõuete määrase artikli 77 lõikes 1 osutatud mis tahes meetme rakendamise korral kolme aasta jooksul jätkuvalt kõige värskemal kohaldatavas SREPi otsuses kindlaks määratud üldisi kapitalinõudeid vähemalt samas otsuses suunisenä esitatud täiendavate omavahendite summa võrra;³³
- (ii) kas krediidiasutus ületaks kapitalinõuete määrase artikli 77 lõikes 1 osutatud mis tahes meetme rakendamise korral kolme aasta jooksul jätkuvalt pankade finantsseisundi taastamise ja kriisilahenduse direktiivis ning kapitalinõuete määrase artiklis 92a või artiklis 92b sätestatud nõudeid vähemalt marginaali võrra, mida Ühtne Kriisilahendusnõukogu peab

³³ Üldisi kapitalinõudeid ületav kapitalitase hõlmab järgmist: i) esimese taseme põhiomavahendite suhtarv, mis ületab esimese taseme põhiomavahendite nõuet pluss kombineeritud puhvri nõuet vähemalt 2. samba soovituslike nõuete võrra, ii) esimese taseme omavahendite suhtarv, mis ületab esimese taseme omavahendite nõuet pluss kombineeritud puhvri nõuet vähemalt 2. samba soovituslike nõuete võrra, ning iii) koguomavahendite suhtarv, mis ületab koguomavahendite nõuet pluss kombineeritud puhvri nõuet vähemalt 2. samba soovituslike nõuete võrra.

kokkuleppel EKPga vajalikuks, et kapitalinõuete määruse artiklis 78a sätestatud tingimus oleks täidetud;

- (iii) kavandatud vähendamise mõju asjaomase taseme omavahenditele;
- (iv) kas krediidasutus ületaks kapitalinõuete määruse artikli 77 lõikes 1 osutatud mis tahes meetme rakendamise korral kolme aasta jooksul jätkuvalt kapitalinõuete määruse artikli 92 lõike 1 punktis d sätestatud finantsvõimenduse määra nõuet, kõige värskemal kohaldatavas SREPi otsuses kindlaks määratud täiendavate omavahendite nõuet, mille eesmärk on vähendada ülemäärase finantsvõimenduse riski, ning kapitalinõuete määruse artikli 92 lõikes 1a sätestatud finantsvõimenduse määra puhvri nõuet vähemalt kõige värskemal kohaldatavas SREPi otsuses ülemäärase finantsvõimenduse riski vähendamiseks esitatud täiendavate omavahendite suunise võrra;
- (v) komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 241/2014 artikli 30 lõike 1 punktide e, f ja i kohaselt esitatava tulevikku suunatud teabe kvaliteet ning kõnealuse delegeeritud määruse artikli 30 lõike 1 punkti h kohaselt esitatava hinnangu täielikkus ja täpsus, sealhulgas selles osutatud stressitestide raskusaste; stressistsenaariumiga seotud tulevikku suunatud teabe kvaliteedi hindamisel vaadeldakse esiteks seda, kas stsenaarium hõlmab nii piisavalt rangeid makromajanduslikke eeldusi kui ka krediidasutuste olulisi riske, ning teiseks seda, kui läbipaistvalt on kõnealuse stsenaariumi alusel tuletatud usaldusväärsed kapitali- ja finantsprognosid.

Omavahendite vähendamise taotlused, mille on esitanud krediidasutused, kes ei järgi eespool nimetatud marginaale, võib siiski igal üksikjuhul eraldi heaks kiita, kui see on piisavalt põhjendatud usaldatavusnõuete täitmise seisukohast. Kui punktis ii täpsustatud marginaali ei järgita, küsib EKP Ühtse Kriisilahendusnõukogu arvamust, kas omavahendite vähendamine võib ohustada kapitalinõuete määruse artiklites 92a ja 92b ning pankade finantsseisundi taastamise ja kriisilahenduse direktiivis sätestatud omavahendite ja kõlblike kohustuste nõuete täitmist.

Kui punkti i või iv kohaldamisel ei kohaldata krediidasutusele täiendavate omavahendite suunist, määratakse marginaal kindlaks üksikjuhtumi alusel, võttes arvesse krediidasutuse konkreetseid asjaolusid.

9. OMAVAHENDITE VÄHENDAMINE: KAPITALINÕUDEID ÜLETAVA PUHVRI NÕUE ÜLDISE EELNEVA LOA SAAMISEKS (kapitalinõuete määruse artikli 78 lõike 1 teine lõik)

EKP kavatseb anda kapitalinõuete määruse artikli 78 lõike 1 teises lõigus sätestatud üldise eelneva loa, juhul kui kõnealuses sättes ja komisjoni delegeeritud määruses (EL) nr 241/2014 sätestatud tingimused on täidetud. EKP kavatseb kapitalinõuete

määruse artikli 78 lõike 1 teises lõigus nimetatud marginaali kindlaks määrata pärast kõigi eespool punktis 8 kirjeldatud tegurite hindamist.³⁴

10. OMAVAHENDITE VÄHENDAMINE: VASTASTIKUSED SELTSID, HOIUSUTUSED, ÜHISTUD (kapitalinõuete määruse artikli 78 lõige 3)

Seoses vastastikuste seltside, hoiuasutuste, ühistute ja muude sarnaste finantsinstitutsioonide emiteeritavate instrumentidega vastavalt kapitalinõuete määruse artiklitele 27 ja 29 kavatseb EKP anda kapitalinõuete määruse artikli 78 lõikes 3 sätestatud erandi kasutamise loa üksikjuhtumi alusel, tingimusel et asjaomased krediidasutused piiravad lunastamist vastavalt komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 241/2014 artiklites 10 ja 11 sätestatule. EKP võtab eelkõige arvesse järgmisi aspekte:

- (1) kas krediidasutusel on nii lunastamise edasilükkamise kui ka lunastatava summa piiramise õigus;
- (2) kas krediidasutusel on need õigused tähtajatult;
- (3) kas krediidasutus määrab piirangute ulatuse kindlaks usaldatavusnõuete täitmise olukorra alusel mis tahes ajal, võttes arvesse
 - (i) oma üldist finants-, likviidsus- ja maksevõimeseisundit;
 - (ii) esimese taseme põhiomavahendite, esimese taseme omavahendite, koguomavahendite ja kõlblike kohustuste summat võrrelduna riskipositsiooni kogusummaga ja krediidasutuse suhtes kohaldatava koguriskipositsiooni näitajaga;
 - (iii) üldisi kapitalinõudeid (sh kombineeritud puhvri nõue), finantsvõimenduse määra nõuet (sh finantsvõimenduse määra puhvri nõue) ning pankade finantsseisundi taastamise ja kriisilahenduse direktiivis ning kapitalinõuete määruse artiklis 92a või 92b sätestatud ja krediidasutuse suhtes kohaldatavaid nõudeid.

EKP võib kehtestada lunastamise suhtes lisaks õigusaktidest või lepingutest tulenevatele piirangutele täiendavaid piiranguid.

11. TÄIENDAVATESSE ESIMISE TASEME OMAVAHENDITESSE VÕI TEISE TASEME OMAVAHENDITESSE KUULUVATE INSTRUMENTIDE JAVÕI SEOTUD ÜLEKURSI VÄHENDAMINE VIIE AASTA JOOKSUL NENDE EMITEERIMISE KUUPÄEVAST (kapitalinõuete määruse artikli 78 lõige 4)

³⁴ Esimese taseme põhiomavahenditesse kuuluvate instrumentide puhul on kapitalinõuete määruse artikli 78 lõike 1 teises lõigus täpsustatud, et eelnevalt kindlaksmääratud summa ei tohi ületada 10% summast, mille võrra esimese taseme põhiomavahendid ületavad kapitalinõuete määru, kapitalinõuete direktiivis ning pankade finantsseisundi taastamise ja kriisilahenduse direktiivis sätestatud esimese taseme põhiomavahendite nõuete summat ning määra, mida pädev asutus peab vajalikuks. Kui krediidasutus kasutab oma esimese taseme põhiomavahendite osa, mis ületab esimese taseme põhiomavahendite nõudeid, et täita riskil põhinevaid või riskil mittepõhinevaid muid kui esimese taseme põhiomavahendite nõudeid, suurendab kasutatud summa EKP poolt vajalikuks peetavat määra.

Kui kapitalinõuete määrase artikli 78 lõikes 1 sätestatud tingimused on täidetud, kavatseb EKP

- (i) üldiselt anda kapitalinõuete määrase artikli 78 lõike 4 punktides c ja e sätestatud tingimustel loa vähendada täiendavatesse esimese taseme omavahenditesse või teise taseme omavahenditesse kuuluvaid instrumente ja/või seotud ülekurssi viie aasta jooksul pärast nende emiteerimist;
- (ii) anda kapitalinõuete määrase artikli 78 lõike 4 punktides a, b ja d sätestatud tingimustel loa vähendada täiendavatesse esimese taseme omavahenditesse või teise taseme omavahenditesse kuuluvaid instrumente ja/või seotud ülekurssi viie aasta jooksul pärast nende emiteerimist ainult siis, kui see on üksikjuhtumil põhineva hindamise alusel õigustatud.

12. AJUTINE LOOBUMINE OMAVAHENDITEST JA KÕLBLIKEST KOHUSTUSTEST OMAVAHENDITESSE KUULUVATE INSTRUMENTIDE VÕI KÕLBLIKE KOHUSTUSTE MAHAARVAMISEST RAHALISE ABI TOIMINGU KORRAL (kapitalinõuete määrase artikli 79 lõige 1)

EKP on seisukohal, et rahalise abi toimingute hõlbustamiseks võib ajutiselt loobuda omavahenditesse kuuluvate instrumentide või kõlblike kohustuste mahaarvamisest, kui on täidetud kapitalinõuete määrase artikli 79 lõikes 1 ja komisjoni delegeeritud määrase (EL) nr 241/2014 artiklis 33 sätestatud tingimused.

13. ERAND SEOSSES TÄIENDAVATE ESIMISE TASEME OMAVAHENDITE JA TEISE TASEME OMAVAHENDITEGA, MILLE ON EMITEERINUD ERIOTSTARBELINE ETTEVÕTE (kapitalinõuete määrase artikli 83 lõige 1)

EKP kavatseb anda kuni 31. detsembrini 2021 loa kasutada erandit, mis on sätestatud kapitalinõuete määrase artikli 83 lõikes 1 eriotstarbelise ettevõtte emiteeritud täiendavate esimese taseme omavahendite ja teise taseme omavahendite kaasamiseks krediitdiasutuse kvalifitseeruvate täiendavate esimese taseme omavahendite või teise taseme omavahendite hulka vastavalt nimetatud sätte tingimustele ning komisjoni delegeeritud määrase (EL) nr 241/2014 artiklis 34 sätestatud tingimustele. EKP annab selle erandi kasutamise loa juhul, kui eriotstarbelise ettevõtte muu vara on minimaalne ja ebaoluline.

14. VÄHEMUSOSALUSED, MIS ARVATAKSE KONSOLIDEERITUD ESIMISE TASEME PÕHIOMAVAHENDITE HULKA (kapitalinõuete määrase artikkel 84)

EKP võib pidada asjakohaseks kohaldada kapitalinõuete määrase artikli 84 lõiget 1 krediitdiasutuse emaettevõtjana tegutseva finantsvaldusettevõtja suhtes, eesmärgiga tagada, et regulatiivses kapitalis võetakse arvesse ainult seda osa konsolideeritud omavahenditest, mis on kohe kättesaadav kahjude katmiseks emaettevõtja tasandil.

15. ERAND „KAHEST NÕUDEST VÄIKSEMA” KRITEERIUMIST, MIDA KOHALDATAKSE VÄHEMUSOSALUSTE NING KVALIFITSEERUVATE ESIMESE JA TEISE TASEME OMAVAHENDITE ARVUTAMISEKS (kapitalinõuete määrase artikli 84 lõike 1 punkt a, artikli 85 lõike 1 punkt a ja artikli 87 lõike 1 punkt a)

Hinnates seda, kas konsolideeritud tasandil tekkiva kahjumi katmiseks on võimalik kasutada vähemusosaluste täiendavat summat, mis tekib erandi tegemisest kapitalinõuete määrase artikli 84 lõike 1 punktist a, võtab EKP arvesse kõiki järgmisi tegureid:

- (1) juhul kui kapitalinõuete määrase artikli 84 lõike 1 punkti a alapunktis ii osutatud summa on suurem kui kapitalinõuete määrase artikli 84 lõike 1 punkti a alapunktis i osutatud summa, kas krediidasutus kohustub säilitama tütarettevõtja sellele vastava kõrgema kapitalitaseme ja kas tütarettevõtja riskiprofiil on sarnane emaettevõtja konsolideeritud olukorra riskiprofiiliga;
- (2) muudel, kui punktis 1 loetletud juhtudel – kas ettevõtjad, kes ei ole kapitalinõuete määrase I osa II jaotise 2. peatüki kohaselt konsolideerimise alla kuuluvad ettevõtjad, kes omavad asjakohaseid vähemusosalust moodustavaid instrumente, kvalifitseeruvaid täiendavaid esimese taseme omavahendeid, esimese taseme omavahendeid, teise taseme omavahendeid ja kvalifitseeruvaid omavahendeid (vastavalt olukorrale), on nõus katma vastavalt kas emaettevõtja, emaettevõtjana tegutseva finantsvaldusettevõtja või emaettevõtjana tegutseva segafinantsvaldusettevõtja konsolideeritud tasandil tekkiva kahjumi;
- (3) punktis 2 osutatud juhtudel – kas esineb praegusi või prognoositavaid olulisi, praktilisi või õiguslikke takistusi omavahendite kiireks ülekandmiseks konsolideeritud tasandil kahju kandnud emaettevõtjale, kusjuures EKP kavatses kontrollida, kas
 - (i) konsolideerimisgrupi osanike ja õiguslik struktuur ei takista nende vahendite ülekandmist;
 - (ii) tütarettevõtja ametlik otsustusprotsess tagab vahendite kiire ülekandmise;
 - (iii) ettevõtjate põhimäärused, osanikega sõlmitud kokkulepped või muud kokkulepped ei sisalda sätteid, mis võiksid takistada vahendite ülekandmist;
 - (iv) puuduvad varasemad suured juhtimiskeskused või äriühingu üldjuhtimisega seotud probleemid, mis võivad negatiivselt mõjutada vahendite kiiret ülekandmist;
 - (v) ükski kolmas isik ei saa kontrollida või takistada vahendite kiiret ülekandmist;
 - (vi) tütarettevõtja vähemusosaluste täiendav summa katab konsolideeritud kahjumi proportsionaalselt konsolideeritud esimese taseme põhiomavahenditega.

- **Kapitalinõuete määrase artikli 84 lõike 1 punktist a, artikli 85 lõike 1 punktist a ja artikli 87 lõike 1 punktist a tehtud erandi kohaldamise dokumendid**

Hindamise eesmärgil eeldab EKP järelevalve alla kuuluvatelt üksustelt järgmiste dokumentide esitamist:

- (i) kui kapitalinõuete määrase artikli 84 lõike 1 punkti a alapunktis ii osutatud summa on suurem kui kapitalinõuete määrase artikli 84 lõike 1 punkti a alapunktis i osutatud summa, tõendid selle kohta, et tütarettevõtja riskiprofiil on sarnane emaettevõtja konsolideeritud olukorra riskiprofiiliga, ja tõendid selle kohta, et on võetud kohustus säilitada tütarettevõtjas sellele suuremale summale vastav kõrgem kapitalitase;
- (ii) kui kapitalinõuete määrase artikli 84 lõike 1 punkti a alapunktis ii osutatud summa on väiksem kui kapitalinõuete määrase artikli 84 lõike 1 punkti a alapunktis i osutatud summa või kui tütarettevõtja riskiprofiil ei ole sarnane emaettevõtja konsolideeritud olukorra riskiprofiiliga:
 - a. tõendid selle kohta, et ettevõtjad, kes ei ole kapitalinõuete määrase I osa II jaotise 2. peatüki kohaselt konsolideerimise alla kuuluvad ettevõtjad, on nõus katma vastavalt kas emaettevõtja, emaettevõtjana tegutseva finantsvaldusettevõtja või emaettevõtjana tegutseva segafinantsvaldusettevõtja konsolideeritud tasandil tekkiva kahjumi;
 - b. asjaomaste tütarettevõtjate juhtorganite ja usaldatavusnõuete konsolideeritud alusel täitmise eest vastutava Euroopa Liidus asutatud ettevõtja juhtorgani heaks kiidetud avaldus, milles kinnitatakse, et eespool punktis 3 osutatud vahendite ülekandmiseks puuduvad praegused või prognoositavad praktilised takistused;
 - c. Euroopa Liidus asutatud sõltumatu kolmanda isiku õiguslik arvamus, mille on heaks kiitnud mõjutatud tütarettevõtja juhtorgan ja usaldatavusnõuete konsolideeritud alusel täitmise eest vastutava Euroopa Liidus asutatud ettevõtja juhtorgan ning milles tõendatakse, et puuduvad kohaldatavatest õigus- või haldusaktidest (sh maksualased õigusaktid) või õiguslikult siduvatest kokkulepetest tulenevad takistused vahendite kiireks ülekandmiseks;
- (iii) loetelu tütarettevõtjatest, kelle puhul taotletakse erandi kohaldamist kapitalinõuete määrase artikli 84 lõike 1 punktist a;
- (iv) loetelu emaettevõtjatest, kelle puhul taotletakse erandi kohaldamist kapitalinõuete määrase artikli 84 lõike 1 punktist a;
- (v) sätte kohaldamise mõju konsolideeritud esimese taseme põhiomavahendite suhtarvule.

Sama kehtib *mutatis mutandis* kapitalinõuete määruse artikli 85 lõigete 1 ja 2 ning artikli 87 lõigete 1 ja 2 kohaldamise kohta, välja arvatud järgmisel erandjuhul: esimese taseme omavahendite ja koguomavahendite puhul nõustuvad ettevõtjad, kes ei ole kapitalinõuete määruse I osa II jaotise 2. peatüki kohaselt konsolideerimise alla kuuluvad ettevõtjad ja kes omavad asjakohaseid kapitaliinstrumente, katma kahjumi siis, kui emaettevõtja suhtes kohaldatakse kooskõlas pankade finantsseisundi taastamise ja kriisilahenduse direktiivi artikliga 59 tema kapitaliinstrumentide või kõlblike kohustuste allahindamist või konverteerimist, ja mitte siis, kui emaettevõtjal on juba kahjum tekkinud.

3. peatükk

Kapitalinõuded

1. Selles peatükis esitatakse EKP seisukoht kapitalinõuete suhtes.
2. Asjaomane õigus- ja reguleeriv raamistik on sätestatud kapitalinõuete määruse III osas, mida tõlgendatakse kooskõlas asjakohaste EBA suunistega.
3. KAUPLEMISPORTFELLI LIIGITAMISE ERAND (kapitalinõuete määruse artikli 104 lõige 4)

EKP tõlgenduse kohaselt ei piirdu kapitalinõuete määruse artikli 104 lõige 4 üksnes välistehingutega, vaid hõlmab ka kapitalinõuete määruse artikli 106 kohaselt teostatavat sisemist riskimaandust.

EKP tõlgenduse kohaselt tuleb mis tahes positsioon kapitalinõuete määruse artikli 104 lõike 2 punktides d–i osutatud instrumendis määrata selle esmakordsel kajastamisel finantsinstitutsiooni raamatupidamises kauplemisportfelli, välja arvatud juhul, kui finantsinstitutsioon on saanud EKP-lt heakskiidu määrata sellised positsioonid nende esmakordsel kajastamisel finantsinstitutsiooni raamatupidamises kauplemisportfelliväliseks.

Selleks et määrata kapitalinõuete määruse artikli 104 lõike 2 punktides d–i osutatud instrumendis olev positsioon kauplemisportfelliväliseks, peab krediidasutus esitama taotluse, mida EKP hindab iga üksikjuhul eraldi. EKP on seisukohal, et taotluses tuleks loetleda kas instrumentides olevad üksikud positsioonid või instrumentides olev positsioonide rühm. Taotlusedokumentides võib viidata ühele või mitmele kapitalinõuete määruse artikli 104 lõike 2 punktidest d–i.

Kui kapitalinõuete määruse artikli 104 lõike 2 punktides d–i osutatud instrumendis olev positsioon määratakse pärast EKP-lt kapitalinõuete määruse artikli 104 lõike 4 alusel saadud heakskiitu kauplemisportfelliväliseks, ei käsitata seda ümberliigitamisena kapitalinõuete määruse artikli 104a tähenduses.

Instrumentide rühm määratakse kindlaks nende rakendamise ärikonteksti ja selle järgi, mis on nende roll riskijuhtimise eesmärkide saavutamisel, kusjuures eesmärgid peavad olema selgelt kooskõlas ettevõtte strateegiaga. Taotluses nimetatud finantsinstrumendid ja ärieesmärgid peavad olema määratletud krediidasutuse sise-

eeskirjades ning EKPd tuleb teavitada kõigist sise-eeskirjades tehtud muudatustest, mis mõjutavad antud loa ulatust.³⁵ Kui krediidasutuse taotlus ei vasta allpool kirjeldatud dokumenteerimismõuetele, võib hindamisprotsess olulisel määral edasi lükkuda ja EKP ei saa hindamist enne lõpule viia, kui on esitatud kõik asjakohased dokumendid.

Krediidasutuse taotluse hindamisel vastavalt kapitalinõuete määruse artikli 104 lõikele 4 võtab EKP vastavalt vajadusele arvesse järgmisi asjaolusid (loetelu ei ole ammendav), pidades silmas iga heakskiitu vajava positsiooni või positsioonide rühma konkreetset olukorda:

- (i) et kapitalinõuete määruse artikli 104 lõike 2 punktis e sätestatud kaalutusõigust ei või kasutada, kui krediidasutuse sisemine „turutegemise” määratlus hõlmab üksnes teatava väärtpaberi korrapärasest ostmist ja müümist, andes või täites korraldusi avalikult noteeritud hinnaga;³⁶
- (ii) et kapitalinõuete määruse artikli 104 lõike 2 punktis h sätestatud kaalutusõigust ei või anda seoses väärtpaberitega finantseerimise tehingutega, mis on seotud kauplemisega ja millel on kauplemise eesmärk, nagu on sätestatud kapitalinõuete määruse artikli 102 lõikes 2;
- (iii) kuidas krediidasutus tagab, et taotluses sisalduvaid positsioone ei hoita kauplemise eesmärgil ja et krediidasutus ei maanda nendega kauplemise eesmärgil hoitavate positsioonide riske, ning kas see on selgelt väljendatud krediidasutuse põhimõtetes ja menetlustes vastavalt kapitalinõuete määruse artikli 104 lõikele 1;
- (iv) et kapitalinõuete määruse artikli 104 lõikes 4 sätestatud kaalutusõigust ei või kasutada, kui esineb puudusi kapitalinõuete määruse artiklis 104 sätestatud instrumentide liigitamise nõuete rakendamisel (nt tehnilised, menetluslikud või meetoodilised probleemid, mis piiravad positsioonide määramist kauplemisportfelli) – EKP peab seda eriti oluliseks kapitalinõuete määruse artikli 104 lõike 2 punkti i nõuete, sealhulgas instrumentide osadeks jagamise puhul;
- (v) kas taotluses sisalduvate positsioonide jaoks on määratletud sisemine riskijuhtimisraamistik, mis on kooskõlas sisemiste riskivalmiduse määratlustega ja mille on heaks kiitnud riskijuhtimise eest vastutavad kõrgema astme juhid;
- (vi) kas kapitalinõuete määruse artikli 104 lõikes 4 sätestatud kaalutusõiguse alla kuuluvaid asjakohaseid positsioone haldavad kauplemisportfelliga seotud

³⁵ Vt ka kapitalinõuete määruse artikli 104 lõikes 1 sätestatud dokumenteerimismõuded.

³⁶ Positsioonid, mida hõlmab „turutegemise” määratlus Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. mai 2014. aasta direktiivi 2014/65/EL (finantsinstrumentide turgude kohta ning millega muudetakse direktiivi 2002/92/EÜ ja direktiivi 2011/61/EL (ELT L 173, 12.6.2014, lk 349)) artikli 4 lõikes 7.

tegevuse haldamise eest vastutavad üksused, mis on eraldatud kauplemisportfelli haldamise eest vastutavatest üksustest;³⁷

- (vii) kas krediidasutus jälgib, et kapitalinõuete määruse artikli 104 lõikes 4 sätestatud kaalutusõiguse alla kuuluvad asjaomased positsioonid täidavad nende rakendamise ärikonteksti ja riskijuhtimise eesmärged, ning kas kehtestatud on protsessid, mida tuleb järgida, kui tingimused ei ole enam täidetud.

Krediidasutuse taotluse hindamisel vastavalt kapitalinõuete määruse artikli 104 lõikele 4 eeldab EKP, et taotlust esitav krediidasutus esitab allpool loetletud dokumendid, välja arvatud juhul, kui dokumendid ja/või viited dokumentidele on juba EKP-le esitatud. Viimasel juhul peaksid pangad selgelt kirjeldama, millistel asjaoludel need dokumendid ja/või viited dokumentidele esitati. Esitada tuleks järgmised dokumendid, mis kajastavad üksikasjalikult konkreetseid positsioone instrumentides või instrumendirühmades, mille puhul kapitalinõuete määruse artikli 104 lõike 2 punktide d–i kohast kaalutusõigust taotletakse:

- (i) loetelu instrumentidest või instrumendirühmadest, millele heakskiitu taotletakse;
- (ii) kauplemise, riskide maandamise ja juhtimisega seotud asjakohased strateegiad ja põhimõtted, sealhulgas asjaomast seire- ja aruandlusprotsessi kirjeldavad dokumendid. Kapitalinõuete määruse artikli 104 lõike 2 punkti d kohaste positsioonide puhul, mida krediidasutus soovib määrata kauplemisportfelli väliseks, kuna ärieesmärk on kauplemisportfelli väliste positsioonide riskide maandamine, peaks krediidasutus viitama asjaoludele, mis tõendavad, et nende positsioonide eesmärk on riskimaandus, sealhulgas:
 - a. positsioonide sisemine liigitus riskimaanduspositsioonideks kogu nende kehtivusaja jooksul;
 - b. dokumendid riskimaanduse seire kohta, sealhulgas
 - i. konkreetsed riskimaandusinstrumentid ja positsioonid, mille riske maandatakse;
 - ii. riskimaandusinstrumenti ja maandatud riskiga positsiooni suhe ning riskimaanduse tõhusus;
 - c. põhimõtted ja menetlused, millega tagatakse, et riskide maandamiseks kasutatav tuletisinstrument lõpetatakse, kui maandatud riskiga instrument aegub või müüakse, lõpetatakse või täidetakse ning seda ei vahetata välja ega asendata teise maandatud riskiga instrumendiga;

³⁷ See ei välista olukorda, kus kauplemisüksus tegutseb üksnes agendina, teostades pangaportfelli eest vastutavate üksuste hallatavaid tehinguid.

- (iii) kauplemisportfelli ja kauplemisportfelli väliste positsioonide omavahendite nõuete hinnanguline mõju;³⁸
- (iv) kavandatud raamatupidamiskäsitlus;
- (v) selle positsiooni eeldatav suurus, mille kohta luba taotletakse, tuletisinstrumentide tinglikes väärtustes;
- (vi) asutusesisene heakskiit kapitalinõuete määruse artikli 104 lõike 4 kohaldamiseks;
- (vii) asjakohased auditaruanded kapitalinõuete määruse artikli 104 lõikes 1 nõutud korrapäraste siseauditite kohta;
- (viii) tõendid või faktid, mis näitavad, et positsiooni ei hoita kauplemise eesmärgil ja sellega ei maandata kauplemise eesmärgil hoitavate positsioonide riske.

Uut instrumendirühma (st millel on uued riskijuhtimise eesmärgid või mis tulenevad äritegevusest, mis jääb väljapoole senist heakskiidetud tegevust) võib loaga hõlmata alles pärast seda, kui EKP on loa ulatuse laiendamise heaks kiitnud. EKP eeldab, et krediidasutused peavad pidevat arvestust kapitalinõuete määruse artikli 104 lõike 4 rakendamiseks antud loa alusel kauplemisportfelli välisteks määratud instrumendirühmade (sh riskipositsioonide väärtuste) üle ning esitavad selle nõudmise korral EKP-le.

4. KAUPLEMISPORTFELLIVÄLISEKS LIIGITAMISE ERAND (kapitalinõuete määruse artikli 104 lõige 5)

EKP tõlgenduse kohaselt ei piirdu kapitalinõuete määruse artikli 104 lõige 5 üksnes välistehingutega, vaid hõlmab ka kapitalinõuete määruse artikli 106 kohaselt teostatavat sisemist riskimaandust.

EKP tõlgenduse kohaselt tuleb mis tahes positsioon kapitalinõuete määruse artikli 104 lõike 3 punktis i osutatud instrumendis (instrumendid riskifondides)³⁹ määrata selle esmakordsel kajastamisel finantsinstitutsiooni raamatupidamises kauplemisportfelli välisteks, välja arvatud juhul, kui finantsinstitutsioon on saanud EKP-lt heakskiidu määrata sellised positsioonid nende esmakordsel kajastamisel finantsinstitutsiooni raamatupidamises kauplemisportfelli.

Selleks et määrata kapitalinõuete määruse artikli 104 lõike 3 punktis i osutatud instrumendis olev positsioon kauplemisportfelli, peab krediidasutus esitama taotluse, mida EKP hindab igal üksikjuhul eraldi. EKP on seisukohal, et iga alusvaraks oleva riskifondi kohta tuleks esitada eraldi taotlus.

Kui kapitalinõuete määruse artikli 104 lõike 3 punktis i osutatud instrumendis olev positsioon määratakse kauplemisportfelli pärast EKP-lt kapitalinõuete määruse

³⁸ Hindamisel tuleks arvesse võtta nende positsioonide eeldatavat maksimaalset suurust, mille suhtes kaalutusõigust kohaldatakse.

³⁹ „Instrumendid riskifondides“ hõlmavad otseseid riskipositsioone riskifondides ning instrumente, mille alusvaraks on riskifondid.

artikli 104 lõike 5 alusel saadud heakskiitu, ei käsitata seda ümberliigitamisena kapitalinõuete määruse artikli 104a tähenduses.

Taotluses nimetatud ärieesmärgid peavad olema määratletud krediidasutuse sise-eeskirjades ning EKPd tuleb teavitada kõigist sise-eeskirjades tehtud muudatustest, mis mõjutavad loa ulatust.⁴⁰ Kui krediidasutuse taotlus ei vasta allpool kirjeldatud dokumenteerimisnõuetele, võib hindamisprotsess olulisel määral edasi lükkuda ja EKP ei saa hindamist enne lõpule viia, kui on esitatud kõik asjakohased dokumendid.

EKP on seisukohal, et kapitalinõuete määruse artikli 104 lõikes 5 sätestatud erandi kohaldamiseks riskifondide instrumentide suhtes peavad olema täidetud kõik järgmised tingimused:

- (i) krediidasutus mõistab riskifondi strateegiat ja riske ning juhtimistingimusi ning riskifondide investeerimisstrateegia on kooskõlas krediidasutuse kauplemiseesmärgi või riskimaandamisstrateegiaga ning see on selgelt dokumenteeritud EKP-le saadetavates dokumentides;
- (ii) riskifondil puuduvad omadused, mis võiksid takistada selliste instrumentide kaubeldavust (nt kapitali külmutamise perioodid, olukorrad, kus korrapärane lunastamine on võimalik ainult teatavatel ajavahemikel (nt kord nädalas, kord kuus, kord kvartalis, kord aastas) või lunastamise peatamine turu volatiilsuse perioodil);
- (iii) riskifond on börsil noteeritud;
- (iv) krediidasutus suudab tõendada, et kauplemisportfelli alusel arvutatud omavahendite nõuded on asjakohased ja kajastavad piisavalt riski, mis kaasneb riskifondides olevate positsioonidega.

Krediidasutuse taotluse hindamisel vastavalt kapitalinõuete määruse artikli 104 lõikele 5 võtab EKP vajaduse korral arvesse järgmisi tegureid (loetelu ei ole ammendav), pidades silmas iga heakskiitu vajava positsiooni või positsioonide rühma konkreetset olukorda:

- (i) kuidas krediidasutus tagab, et tema taotluses sisalduvaid positsioone hoitakse kauplemise eesmärgil või kasutatakse kauplemisportfelli riskide maandamiseks;
- (ii) kuidas krediidasutus tagab, et ta vastab asjaomase positsiooni puhul vähemalt ühele kapitalinõuete määruse artikli 104 lõikes 8 sätestatud tingimustest;
- (iii) kuidas kapitalinõuete määruse artikli 104 lõike 5 kohane kaalutusõigus on kirjeldatud krediidasutuse selgelt kindlaks määratud põhimõtetes ja protseduurides vastavalt kapitalinõuete määruse artikli 104 lõikele 1;

⁴⁰ Vt ka kapitalinõuete määruse artikli 104 lõikes 1 sätestatud dokumenteerimisnõuded.

- (iv) kas taotluses sisalduvate positsioonide jaoks on määratletud sisemine riskijuhtimisraamistik, mis on kooskõlas sisemiste riskivalmiduse määratlustega ja mille on heaks kiitnud riskijuhtimise eest vastutavad kõrgema astme juhid;
- (v) kas kapitalinõuete määruse artikli 104 lõikes 5 sätestatud kaalutusõiguse alla kuuluvaid asjakohaseid positsioone haldavad kauplemisportfelli haldamise eest vastutavad üksused, mis on eraldatud kauplemisportfelli välise tegevuse haldamise eest vastutavatest üksustest;⁴¹
- (vi) kas krediidasutus jälgib, et kapitalinõuete määruse artikli 104 lõikes 5 sätestatud kaalutusõiguse alla kuuluvad asjaomased positsioonid täidavad nende rakendamise ärikonteksti ja riskijuhtimise eesmärgi, ning missugused protsessid on kasutusel nende positsioonide puhuks, mis ei vasta enam heakskiitmise tingimustele.

Krediidasutuse taotluse hindamise eesmärgil vastavalt kapitalinõuete määruse artikli 104 lõikele 5 peab taotlust esitav krediidasutus esitama allpool nimetatud dokumendid, välja arvatud juhul, kui dokumendid ja/või viited dokumentidele on vastavalt muudele määrustele, otsustele või nõuetele juba EKP-le esitatud. Viimasel juhul peaksid pangad selgelt kirjeldama, millistel asjaoludel need dokumendid ja/või viited dokumentidele esitati. Esitada tuleks järgmised dokumendid, mis kajastavad üksikasjalikult igas alusvaraks olevas riskifondis olevaid positsioone:

- (i) loetelu riskifondidest, millele heakskiitu taotletakse;
- (ii) kauplemise ning riskide maandamise ja juhtimisega seotud asjakohased strateegiad ja põhimõtted;
- (iii) asjakohast seire- ja aruandlusprotsessi kirjeldavad dokumendid;
- (iv) kauplemisportfelli ja kauplemisportfelli välise positsioonide omavahendite nõuete hinnanguline mõju;⁴²
- (v) kavandatud raamatupidamiskäsitlus;
- (vi) asutusesisene heakskiit kapitalinõuete määruse artikli 104 lõike 5 kohaldamiseks;
- (vii) asjakohased auditaruanded vastavalt kapitalinõuete määruse artikli 104 lõikele 1;
- (viii) tõendid või faktid, mis näitavad, et positsiooni hoitakse kauplemise eesmärgil või sellega maandatakse kauplemise eesmärgil hoitavate positsioonide riske;

⁴¹ See ei välista olukorda, kus pangandusüksus tegutseb üksnes agendina, teostades kauplemisportfelli üksuste hallatavaid tehinguid.

⁴² Hindamisel tuleks arvesse võtta nende positsioonide eeldatavat maksimaalset suurust, mille suhtes kaalutusõigust kohaldatakse.

- (ix) tõendid selle kohta, et krediidasutus on võimeline hankima riskifondi üksikute aluspositsioonide kohta piisavalt teavet või on teadlik riskifondi volituste sisust ja suudab jälgida riskifondi igapäevaseid noteeritud hindu.

EKP eeldab, et krediidasutused peavad pidevat arvestust kapitalinõuete määrase artikli 104 lõike 5 rakendamiseks antud heakskiidu alusel kauplemisportfelli määratud riskifondide (sh riskipositsioonide väärtuste) üle ning esitavad selle nõudmise korral EKP-le.

5. RISKIGA KAALUTUD VARA ARVUTAMINE – GRUPISISESED RISKIPOSITSIOONID (kapitalinõuete määrase artikli 113 lõike 6)

EKP on seisukohal, et kapitalinõuete määrase artikli 113 lõikes 1 sätestatud nõuete kohaldamata jätmise võib üksikjuhtumil põhineva hindamise alusel heaks kiita, kui krediidasutus esitab sellekohase taotluse. Nagu kapitalinõuete määrase artikli 113 lõike 6 punktis a selgelt sätestatud, peab krediidasutuse vastaspool olema teine finantsinstitutsioon või finantseerimisasutus, mille suhtes kohaldatakse asjakohaseid usaldatavusnõudeid. Lisaks sellele peab vastaspool asuma krediidasutusega samas liikmesriigis (kapitalinõuete määrase artikli 113 lõike 6 punkt d).

EKP võtab hindamisel arvesse järgmisi tegureid.

- (1) Selleks et hinnata vastavust kapitalinõuete määrase artikli 113 lõike 6 punktis b sätestatud nõudele, millega nähakse ette, et vastaspool on täielikult kaasatud finantsinstitutsiooniga samasse konsolideerimisse, võtab EKP arvesse seda, kas hindamisega hõlmatud konsolideerimisgrupi üksused on täielikult kaasatud samasse konsolideerimisse osalevas liikmesriigis, kohaldades kapitalinõuete määrase artiklis 18 sätestatud usaldatavusnõuetekohase konsolideerimise meetodeid.
- (2) Selleks et hinnata vastavust kapitalinõuete määrase artikli 113 lõike 6 punktis c sätestatud nõudele, millega nähakse ette, et vastaspoole suhtes kohaldatakse samu riski hindamise, mõõtmise ja kontrollimise protseduure kui finantsinstitutsiooni suhtes, võtab EKP arvesse seda, kas
 - (i) kapitalinõuete määrase artikli 113 lõike 6 kohaldamisalasse kuuluvate üksuste kõrgem juhtkond vastutab riskijuhtimise eest ja riski mõõtmist vaadatakse korrapäraselt läbi;
 - (ii) organisatsioonis on sisse seatud korrapärased ja läbipaistvad teabevahetuse mehhanismid, mis võimaldavad juhtorganil, kõrgemal juhtkonnal, äriühinidel, riskijuhtimisfunktsioonil ja teistel kontrollifunktsioonidel jagada teavet riski mõõtmise, analüüsi ja seire kohta;
 - (iii) sisemenetlused ja teabesüsteemid on kogu konsolideerimisgrupis järjekindlad ja usaldusväärsed, nii et kõiki asjakohaste riskide allikaid saab tuvastada, mõõta ja seirata konsolideeritud alusel ning vajaduse korral eraldi üksuste, äriühinide ja portfelli lõikes;

- (iv) riske käsitlev põhiteave esitatakse korrapäraselt emaettevõtja kesksele riskijuhtimisfunktsioonile, et võimaldada riski nõuetekohast keskselt hindamist, mõõtmist ja kontrolli kõikides asjaomastes konsolideerimisgrupi üksustes.
- (3) Selleks et hinnata vastavust kapitalinõuete määruse artikli 113 lõike 6 punktis e sätestatud nõudele, millega nähakse ette, et puuduvad praegused või prognoositavad olulised praktilised või õiguslikud takistused omavahendite kiireks ülekandmiseks ja kohustuste tagasimaksmiseks finantsinstitutsiooni vastaspoole poolt,⁴³ võtab EKP arvesse seda, kas
 - (i) konsolideerimisgrupi osanike ja õiguslik struktuur takistab omavahendite ülekandmist või kohustuste tagasimaksmist;
 - (ii) ametlik otsustusprotsess seoses omavahendite ülekandmisega krediitdiasutuse ja tema vastaspoole vahel tagab omavahendite kiire ülekandmise;
 - (iii) krediitdiasutuse ja vastaspoole põhimäärused, osanikega sõlmitud kokkulepped või muud teadaolevad kokkulepped sisaldavad sätteid, mis võivad takistada vastaspoolt omavahendeid krediitdiasutusele üle kandmast või kohustusi tagasi maksmast;
 - (iv) on esinenud varasemaid suuri juhtimisraskusi või äriühingu üldjuhtimisega seotud probleeme, mis võivad negatiivselt mõjutada omavahendite kiiret ülekandmist või kohustuste tagasimaksmist;
 - (v) kolmandad isikud saavad kontrollida või takistada omavahendite kiiret ülekandmist või kohustuste tagasimaksmist;
 - (vi) COREPi konsolideerimisgrupi maksevõime vorm, mille eesmärk on anda ülevaade riskide ja omavahendite jaotusest konsolideerimisgrupis, näitab selles suhtes mingisugust lahknevust.

• **Artikli 113 lõike 6 kohaste heakskiitmisosustega seotud dokumendid**

Kapitalinõuete määruse artikli 113 lõike 6 kohase hindamise eesmärgil peab taotlust esitav krediitdiasutus esitama järgmised dokumendid, kui neid ei ole vastavalt muudele määrustele, otsustele või nõuetele juba EKP-le esitatud:

- (i) samas liikmesriigis täielikult konsolideerimisse kaasatud konsolideerimisgrupi üksuste ajakohane struktuur, üksikute üksuste usaldatavusnõuetekohane liigitus (krediitdiasutus, investeerimisühing, finantseerimisasutus) ning teave üksuste kohta, kes kavatsevad kohaldada kapitalinõuete määruse artikli 113 lõiget 6;
- (ii) riskijuhtimise põhimõtete ja kontrollimehhanismide kirjeldus ning teave selle kohta, kuidas neid keskselt määratletakse ja kohaldatakse;

⁴³ Takistused, mis lähevad kaugemale riigi äriühinguõigusest tulenevatest piirangutest.

- (iii) grupiülese riskijuhtimisraamistiku lepinguline alus (kui see on olemas) ning sellised täiendavad dokumendid nagu konsolideerimisgrupi ettevõtete tegevuspõhimõtted krediidiriski, tururiski, likviidsusriski ja operatsiooniriski valdkonnas;
- (iv) teave emaettevõtja võimaluste kohta jõustada grupiülest riskijuhtimist;
- (v) finantsraskuste korral ühe konsolideerimisgrupi üksuse poolt omavahendite kiiret ülekandmist ja kohustuste tagasimaksmist tagava mehhanismi kirjeldus;
- (vi) emaettevõtja seadusliku esindaja poolt kohaldatavate õigusnormide kohaselt allkirjastatud ja juhtorgani heakskiidetud kaaskiri, milles kinnitatakse, et järelevalve alla kuuluv oluline krediidasutus vastab konsolideerimisgrupi tasandil kõikidele kapitalinõuete määruse artikli 113 lõikes 6 sätestatud tingimustele;
- (vii) sõltumatu kolmanda isiku või asutusesisese õigusosakonna koostatud ja emaettevõtja juhtorgani heakskiidetud õiguslik arvamus, milles tõendatakse, et omavahendite ülekandmiseks või kohustuste tagasimaksmiseks puuduvad kohaldatavatest õigus- või haldusaktidest (sh maksualased õigusaktid) või õiguslikult siduvatest kokkulepetest tulenevad takistused, mis lähevad kaugemale äriühinguõiguses sätestatud piirangutest;
- (viii) emaettevõtja ja kapitalinõuete määruse artikli 113 lõiget 6 kohaldada kavatsevate konsolideerimisgrupi üksuste seaduslike esindajate allkirjaga ning juhtorganite heakskiidetud avaldus, milles kinnitatakse praktiliste takistuste puudumist omavahendite ülekandmiseks või kohustuste tagasimaksmiseks.

6. ANDMETE KOGUMINE (kapitalinõuete määruse artikkel 179)

Seoses kapitalinõuete määruse artikli 179 lõike 1 teise lõigu viimase lausega kavatseb EKP võimaldada krediidasutustele teatavat paindlikkust enne 1. jaanuari 2007 kogutud andmete suhtes nõutavate standardite kohaldamisel, tingimusel et asjaomased krediidasutused on andmeid asjakohaselt korrigeerinud, et saavutada see, et need oleksid üldjoontes vastavuses kapitalinõuete määruse artiklis 178 sätestatud makseviivituse määratlusega või kapitalinõuete määruse artikli 5 lõikes 2 sätestatud kahju määratlusega.

7. RISKI OLULISE OSA ÜLEKANDMINE (kapitalinõuete määruse artikli 244 lõiked 2 ja 3 ning artikli 245 lõiked 2 ja 3)

EKP eeldab, et krediidasutused, kes on väärtpaberistamise tehingu algatajad ja kavatsevad

- (i) võtta riski olulise osa ülekandmist arvesse kooskõlas kapitalinõuete määruse artikli 244 lõikega 2 või artikli 245 lõikega 2 või

- (ii) taotleda luba kooskõlas kapitalinõuete määruse artikli 244 lõikega 3 või artikli 245 lõikega 3,

teavitavad EKPd kooskõlas avalike suunistega krediidiriski olulise osa ülekandmise arvessevõtmise kohta.⁴⁴

EKP kavatseb hinnata riski olulise osa väärtpaberistamist kooskõlas EBA suunistega krediidiriski olulise osa ülekandmise kohta.⁴⁵

- **Ülekantud krediidiriski olulisuse hindamine**

(1) Riski olulise osa ülekandmine kooskõlas kapitalinõuete määruse artikli 244 lõikega 2 või artikli 245 lõikega 2

Juhtudel, mis kuuluvad eespool esitatud punkti i alla, peavad olema täidetud kapitalinõuete määruse artikli 244 lõikes 2 või artikli 245 lõikes 2 sätestatud tingimused. Täpsemalt leitakse, et

- (i) kui väärtpaberistamise tehing hõlmab *mezzanine*-positsioone, peab väärtpaberistamise tehingu algataja tõendama, et see vastab kapitalinõuete määruse artikli 244 lõike 2 punktis a või artikli 245 lõike 2 punktis a sätestatud tingimusele;
- (ii) muudel juhtudel peab väärtpaberistamise tehingu algataja tõendama, et tehing vastab kapitalinõuete määruse artikli 244 lõike 2 punktis b või artikli 245 lõike 2 punktis b sätestatud tingimustele.

Mõlemal juhul pöörab EKP hindamisel erilist tähelepanu nende väärtpaberistamise seeriade osakaalule, mida kasutatakse tõendamaks, et riski oluline osa on üle kantud.

Kui neist kahest juhtumist ühe tingimused on täidetud, võib EKP siiski otsustada, et olulist osa krediidiriskist ei ole kolmandatele isikutele üle kantud, kui riskiga kaalutud vara vähenemine, mis saavutatakse riski olulise osa ülekandmisega kolmandatele isikutele, ei ole õigustatud krediidiriski proportsionaalse ülekandmisega kolmandatele isikutele.

Selleks et hinnata, kas riskiga kaalutud vara vähendamine on õigustatud ülekantud riskiga või mitte, kasutab EKP eelkõige kvantitatiivset testi, mille abil võrreldakse väärtpaberistamise tehingu algataja saavutatud kapitalinõuete vähenemist väärtpaberistamise kaudu kolmandatele isikutele üle kantud krediidiriskist tuleneva kahju osakaaluga. Kvantitatiivne test on edukas, kui kapitalinõuete vähenemine (suhtarv 1) on ülekantud riskist (suhtarv 2) väiksem või sellega võrdne.

Suhtarv 1 on järgmise kahe näitaja vahe: a) üldise krediidiriskiraamistiku kohaselt arvutatud kogu alusportfelli omavahendite nõuded enne väärtpaberistamist, sealhulgas oodatava kahju puudujääk, kui see on asjakohane, ja

⁴⁴ „Avalikud suunised krediidiriski olulise osa ülekandmise arvessevõtmise kohta”, järelevalvenõukogu esimehe kiri oluliste krediidasutuste juhtkondadele, 24. märts 2016.

⁴⁵ Suunised krediidiriski olulise osa ülekandmise kohta vastavalt määruse (EL) nr 575/2013 artiklitele 243 ja 244" (EBA/GL/2014/05), EBA, juuli 2014.

b) väärtpaperistamise tehingu algataja poolt pärast väärtpaperistamist säilitatud positsioonide omavahendite nõuded, jagatuna üldise krediidiriskiraamistiku kohaselt arvutatud kogu alusportfelli omavahendite nõuetega enne väärtpaperistamist, sealhulgas oodatava kahju puudujäägiga, kui see on asjakohane.

Suhtarv 2 on kehtivusajal eeldatavate kahjude summa + alusportfelli regulatiivne ettenägematu kahju, mis on jaotatud kolmandatele isikutele üle kantud väärtpaperistamise positsioonidele, jagatuna kehtivusajal eeldatavate kahjude summa + kogu alusportfelli regulatiivse ettenägematu kahjuga.

Kõnealune test viiakse läbi väärtpaperistamise algatamise ajal viisil, mis hõlmab kogu väärtpaperistamise tehingu kestust eri stsenaariumite korral, hõlmates mitte ainult põhi-, vaid ka stressistsenaariumit, ning mis peaks katma kõiki väärtpaperistamise tehingu struktuurseid omadusi. Need struktuursed omadused peaksid kajastuma rahavoogude mudelites, mis väärtpaperistamise tehingu algatajal soovitatakse esitada kooskõlas krediidiriski olulise osa ülekandmise arvessevõtmist käsitlevate EKP avalike suuniste I lisa punktiga D.12.

EKP kontrollib samuti, kas testi peamised sisendid, mille väärtpaperistamise tehingu algataja peaks kooskõlas EKP avalike suunistega krediidiriski olulise osa ülekandmise arvessevõtmise kohta esitama, on õigesti arvutatud.

EKP vaatab põhjalikult läbi väärtpaperistamised, millest teda teavitatakse vastavalt EKP avalikele suunistele krediidiriski olulise osa ülekandmise arvessevõtmise kohta (vt ka EBA suunised krediidiriski olulise osa ülekandmise kohta, II jaotis, punkt 3).

Korduvate tehingute ja ilma uuenduslike omadusteta või täiendavat keerukust lisavate struktuursete omadusteta tehingute puhul on põhjalik läbivaatamine üldiselt väga sujuv. Seevastu keerukate tehingute ja vähese või puuduva väärtpaperistamise kogemusega krediidasutuste algatatud tehingute puhul võib põhjalik läbivaatamine olla aeganõudvam, et veenduda, et tegu on tegeliku riski ülekandmisega.

EKP kavatses põhjaliku läbivaatamise läbi viia kooskõlas EBA suunistega krediidiriski olulise osa ülekandmise kohta.⁴⁶

Kui riski olulise osa ülekandmist hinnatakse kapitalinõuete määruse artikli 244 lõike 2 või artikli 245 lõike 2 alusel, kavatses EKP teha ametliku otsuse ainult juhul, kui ta esitab riski olulise osa ülekandmise kohta vastuväiteid kooskõlas artikli 244 lõikega 2 või artikli 245 lõikega 2. Kui EKP ei esita riski olulise osa ülekandmise kohta vastuväiteid, kavatses ta kasutada tegevusjuhist.

(2) Riski olulise osa ülekandmine kooskõlas kapitalinõuete määruse artikli 244 lõikega 3 või artikli 245 lõikega 3

Nende väärtpaperistamise tehingute puhul on alati nõutav EKP eraldiseisev positiivne otsus, millega antakse väärtpaperistamise tehingu algatajale luba võtta arvesse riski olulise osa ülekandmist.

⁴⁶ *Ibid.*

Kui riski olulise osa ülekandmist taotletakse kapitalinõuete määruse artikli 244 lõike 3 või artikli 245 lõike 3 alusel, kavatseb EKP alati läbi viia eespool punktis 1 kirjeldatud väärtpaperistamise põhjaliku läbivaatamise.

Samuti kavatseb EKP kontrollida, kas väärtpaperistamine läbib edukalt eespool punktis 1 kirjeldatud kvantitatiivse testi.

- **Ülekantud krediidiriski tulemuslikkuse hindamine**

Lisaks eespool punktis 1 käsitletule kontrollib EKP seda, kas on täidetud kapitalinõuete määruse artikli 244 lõikes 4 või artikli 245 lõikes 4 loetletud krediidiriski ülekandmise tulemuslikkuse tõendamise nõuded, mis on väärtpaperistamise seisukohast asjakohased. Selleks kasutab EKP väärtpaperistamise tehingu algataja poolt kooskõlas krediidiriski olulise osa ülekandmise arvessevõtmist käsitlevate EKP avalike suunistega esitatud dokumente.

- **Riski olulise osa ülekandmise juhtimine**

EKP kontrollib samuti, kas väärtpaperistamise tehingu algatajal on olemas asjakohane juhtimisraamistik ja põhimõtted krediidiriski ülekandmise ja riski olulise osa ülekandmise hindamiseks. Selleks kasutab EKP väärtpaperistamise tehingu algataja poolt kooskõlas krediidiriski olulise osa ülekandmise arvessevõtmist käsitlevate EKP avalike suuniste I lisa punktiga D.10 esitatud dokumente.

8. SISEMUDELI MEETODI RAKENDAMINE (kapitalinõuete määruse artikli 283 lõige 3)

EKP kavatseb anda krediidasutustele loa rakendada piiratud ajavahemiku jooksul sisemudeli meetodit eri liiki tehingute suhtes järkjärgulise üleminekuga kooskõlas kapitalinõuete määruse artikli 283 lõikega 3 üksikjuhtumil põhineva hindamise alusel.

Hindamisel kavatseb EKP arvesse võtta seda, kas

- (i) esialgne kate loa andmise ajal hõlmab lihtsa intressimääraga ja valuutatuletislepinguid ning on 50% nii riskiga kaalutud varast (nõuded arvutatakse muu valitud meetodi kui sisemudeli meetodi alusel vastavalt kapitalinõuete määruse artikli 271 lõikele 1) kui ka tehingute (st mitte üksikute tehinguosade) arvust;
- (ii) kolme aasta jooksul saavutatakse kate, mis on üle 65% riskiga kaalutud varast (olenevalt tehingute liigist kas sisemudeli meetodi või muu meetodi alusel) ja üle 70% tehingute (mitte üksikute tehinguosade) arvust võrreldes vastaspoole krediidiriski kogusummaga;
- (iii) kui kolme aasta möödudes on sisemudeli meetodi alt välja jääv osa üle 35% (riskiga kaalutud varast) või 30% (tehingute arvust), peab krediidasutus tõendama, et ülejäänud tehinguliike ei saa puuduvate kalibreerimisandmete tõttu modelleerida või et standardmeetodi alusel arvutatud nõuded on piisavalt konservatiivsed.

9. VASTASPOOLE KREDIIDIRISKI POSITSIOONI VÄÄRTUSE ARVUTAMINE
(kapitalinõuete määruse artikli 284 lõiked 4 ja 9)

EKP kavatseb üksikjuhtumi alusel hinnata vajadust nõuda riskipositsiooni väärtuse arvutamisel vastavalt kapitalinõuete määruse artikli 284 lõikele 4 kõrgema alfa (α) kui 1,4 kasutamist, olenevalt mudeli puudustest ja mudeli riskist. Peale selle leiab EKP, et usaldatavusnõuete täitmise tagamiseks tuleks alfana (α) põhimõtteliselt kasutada nimetatud lõikes sätestatud väärtust.

10. ERAND ERALDI INTRESSI-, LIISINGU- JA DIVIDENDIKOMPONENDI
ARVUTAMISEKS KONKREETSETE TÜTARETTEVÕTJATE PUHUL (kapitalinõuete
määruse artikli 314 lõige 3)

EKP hindab eraldi intressi-, liisingu- ja dividendikomponendi arvutamise loa taotlusi konkreetsete tütaretttevõtjate puhul kooskõlas kapitalinõuete määruse artikli 314 lõikes 3 sätestatud erandiga, võttes arvesse järgmist.

Seoses kapitalinõuete määruse artikli 314 lõike 3 punktis b sätestatud tingimusega, mille kohaselt peab oluline osa tütaretttevõtjate jae- või äripangandusalastest tegevustest hõlmama krediidiriski positsioone, mille puhul on suur makseviivituse tõenäosus, võtab EKP arvesse seda, kas luba taotleb krediidasutus tõendab, et vähemalt 50% tütaretttevõtja kombineeritud jae- ja äripanganduse krediidiriski positsioonide puhul ületab makseviivituse tõenäosus, mõõdetuna standardi IFRS 9 kohaste 1. etapi krediidiriski positsioonide viimase viie aasta makseviivituse tõenäosuste alusel, vähemalt kaks korda ematettevõtjana tegutseva krediidasutuse sarnaste IFRS 9 kohaste 1. etapi krediidiriski positsioonide makseviivituse tõenäosust, mõõdetuna sama perioodi jooksul individuaalsel alusel.

Seoses kapitalinõuete määruse artikli 314 lõike 3 punktis c sätestatud tingimusega, mille kohaselt peab erandi kasutamine olema asjakohane alus krediidasutuse operatsiooniriski omavahendite nõude arvutamiseks, võtab EKP arvesse eelkõige järgmisi soovituslikke kriteeriumeid:

- (i) krediidasutuse viimase viie aasta keskmise operatsiooniriskist tuleneva kahju ulatus võrreldes tema majandusnäitaja komponendiga;
- (ii) kas taotletava erandiga hõlmatud tütaretttevõtja operatsiooniriskist tuleneva kahju ja operatsiooniriski kapitalinõuete suhtarv, mis on arvatud individuaalsel alusel viimase viie aasta jooksul, ei ületa oluliselt krediidasutuse operatsiooniriskist tuleneva kahju ja operatsiooniriski kapitalinõuete suhtarvu, mis on arvatud konsolideeritud alusel viimase viie aasta jooksul.

Olenemata nende soovituslike kriteeriumite hindamise tulemustest võib krediidasutuste taotlused kapitalinõuete määruse artikli 314 lõikes 3 sätestatud erandi kohaldamiseks heaks kiita juhtumipõhiselt, kui see on piisavalt põhjendatud usaldatavusnõuete täitmise seisukohast.

11. ALTERNATIIVSE STANDARDMEETODI KASUTAMISE ASUTUSESISENE LÄBIVAATAMINE PÄDEVAT ASUTUST RAHULDAVAL VIISIL JA LÄBIVAATAMISE SAGEDUS (kapitalinõuete määruise artikkel 325c)

- (1) EKP kavatseb kapitalinõuete määruise artikli 325c nõuete täitmist hinnata terviklikul viisil kõikehõlmava enesehindamise küsimustiku abil, mis sisaldab järgmisi osi: alternatiivse standardmeetodi sõltumatu läbivaatamine krediitiasutuses vastavalt kapitalinõuete määruise artikli 325c lõikele 5; kapitalinõuete määruise artikli 325c lõike 6 teises lõigus sätestatud tingimuste täitmine kõnealuse läbivaatamise sageduse vähendamiseks ühele korrale iga kahe aasta järel; alternatiivse standardmeetodi täieliku rakendamise järelevalvealane kontroll vastavalt kapitalinõuete määruise artikli 325c lõikele 7. EKP võib enesehindamise küsimustikku kohandada pärast seda, kui on jõustunud hindamismetoodikat käsitlevad EBA regulatiivsed tehnilised standardid vastavalt kapitalinõuete määruise artikli 325c lõikele 8.
- (2) EKP eeldab, et kapitalinõuete määruise artikli 325c lõike 5 kohane sõltumatu läbivaatamise protsess viiakse läbi nõuetekohase ja korrapärase audititsükli raames, mis on osa iga-aastasest auditeerimise töökavast. Selleks esitab EKP krediitiasutustele enesehindamise küsimustiku ja eeldab, et krediitiasutused kasutavad küsimustiku viimast kättesaadavat versiooni. EKP eeldab, et globaalseteks süsteemselt olulisteks pankadeks liigitatud krediitiasutused esitavad enesehindamise küsimustiku kord aastas ja kõik teised krediitiasutused kord iga kahe aasta järel. EKP arusaama kohaselt ei mõjuta see krediitiasutuste korralist audititsükli (vt ka käesoleva alajaotise punkt 5).⁴⁷
- (3) Esimese sõltumatu läbivaatamise läbiviimisel peab iga alternatiivset standardmeetodit rakendav krediitiasutus põhjalikult hindama kõiki kapitalinõuete määruise artikli 325c lõike 6 esimese lõigu punktides a–d osutatud aspekte, olenemata sellest, kas alternatiivset standardmeetodit kasutatakse eraldi või koos alternatiivse sisemudeli meetodiga. EKP eeldab, et esimene sõltumatu läbivaatamine viiakse lõpule ja esitatakse EKP-le enesehindamise küsimustiku osana (vt eespool) 12 kuu jooksul pärast omavahendite nõuete arvutamiseks kasutatud alternatiivse standardmeetodi rakendamist, kui krediitiasutus viib läbivaatamise läbi igal aastal, või 24 kuu jooksul, kui pank teostab läbivaatamise iga kahe aasta tagant.
- (4) Järgnevate korrapäraste sõltumatute läbivaatamiste puhul eeldab EKP, et krediitiasutused viivad läbi kõigi kapitalinõuete määruise artikli 325c lõikes 6 ette nähtud alternatiivse standardmeetodi aspektide põhjaliku hindamise vähemalt iga kolme aasta järel (nelja aasta järel, kui kohaldatakse väiksemat läbivaatamise sagedust) audititsükli jooksul, sealhulgas kapitalinõuete määruise III osa IV jaotise peatüki 1a kohaselt antud lubade hindamise.⁴⁸

⁴⁷ Enesehindamise küsimustiku sagedus järgib asjaomase krediitiasutuse sõltumatu läbivaatamise sagedust.

⁴⁸ Vastavalt kapitalinõuete määruise artiklile 325b, artikli 325e lõikele 3, artikli 325j lõigetele 1 ja 2, artikli 325q lõigetele 6 ja 7 ning artikli 325t lõigetele 5 ja 6.

- (5) Audititsükkel peab olema nõuetekohaselt dokumenteeritud, kajastades iga eespool punktis 4 osutatud aspekti⁴⁹ läbivaatamise sagedust ning nende aspektide viimase läbivaatamise kuupäeva.
- (6) Olenemata eespool punktis 5 sätestatust eeldab EKP, et iga-aastane läbivaatamine⁵⁰ hõlmab kõiki aspekte, mida on pärast eelmist korrapäraselt sõltumatut läbivaatamist mõjutanud muutused juhtimises, põhimõtetes, meetodites või protsessides, sealhulgas kapitalinõuete määruse III osa IV jaotise peatüki 1a alusel antud lubadega seotud asjakohaseid aspekte.
- (7) EKP eeldab, et krediidiasutused dokumenteerivad iga-aastase sõltumatu läbivaatamise⁵¹ tulemusel tuvastatud puudused ja jälgivad neid, märkides seejuures ära iga puuduse raskusastme (kasutades enesehindamise küsimustikus sisalduvat valgusfoori meetodit). Sellega seoses eeldab EKP, et krediidiasutused töötavad välja parandusmeetmete kava, et kõrvaldada sõltumatu läbivaatamise käigus esile kerkinud peamised puudused, kirjeldades üksikasjalikult iga puuduse puhul võetavaid parandusmeetmeid, määraates kindlaks nende asutusesisese omaniku ja eeldatava tähtaja.
- (8) EKP eeldab, et siseauditi funktsioon jälgib varasemate läbivaatamiste tulemusel kindlaks määratud parandusmeetmete rakendamist, jälgib avatud lahendamata tähelepanekuid ja hindab seda, kas varasemad tähelepanekud saab sulgeda, tuginedes nende asutusesiseste omanike esitatud tõenditele ja siseauditi tehtud hindamisele.
- (9) Et hinnata vastavust kapitalinõuete määruse artiklis 325c sätestatud kriteeriumitele, peab krediidiasutus esitama EKP-le järgmise teabe:
- (i) ajakohastatud enesehindamise küsimustik vastavalt viimasele kättesaadavale versioonile;
 - (ii) auditiaruanne, mille on allkirjastanud krediidiasutuse siseauditi funktsiooni juht ja heaks kiitnud juhtorgan ning milles esitatakse enesehindamise küsimustiku peamised tulemused, kokkuvõtte tuvastatud puudustest koos nende raskusastmega ning parandusmeetmete kava rakendamise seis.
- (10) EKP eeldab, et krediidiasutused esitavad EKP-le koos enesehindamise küsimustikuga taotluse, kui nad soovivad sõltumatu läbivaatamise puhul kohaldada väiksemat sagedust vastavalt kapitalinõuete määruse artikli 325c lõikele 6 või kui krediidiasutus ei ole enam selliseks käsitluseks sobilik. EKP kavatses enesehindamise küsimustiku hindamise järel teavitada krediidiasutusi nii oma otsusest selle kohta, kas nad on liigitatud sobivaks, et kohaldada sõltumatu läbivaatamise väiksema sageduse kasutamise kaalutusõigust, kui ka selles liigituses hiljem tehtud muudatustest.

⁴⁹ Kapitalinõuete määruse artikli 325c lõike 6 punktides a–d käsitletud aspektid.

⁵⁰ Iga kahe aasta tagant tehtav läbivaatamine, kui kohaldatakse kapitalinõuete määruse artikli 325c lõike 6 teises lõigus sätestatud valikuvõimalust.

⁵¹ Iga kahe aasta tagant tehtav sõltumatu läbivaatamine, kui kohaldatakse kapitalinõuete määruse artikli 325c lõike 6 teises lõigus sätestatud valikuvõimalust.

- (11) Selleks et teha kindlaks, kas krediidasutus on sobiv sõltumatu läbivaatamise väiksema sageduse kohaldamiseks, võib EKP lisaks globaalsete süsteemselt oluliste pankade kriteeriumitele (vt eespool punkt 2) arvesse võtta täiendavat asjakohast teavet, nagu enesehindamise küsimustikus tuvastatud olulised puudused, SREPi punktisummad tururiski/sisejuhtimise valdkonnas ning kontrollide ja muude läbivaatamiste käigus tuvastatud avatud lahendamata tähelepanekud.
12. TUNDLIKKUSE ALTERNATIIVSETE MÄÄRATLUSTE KASUTAMISE LUBA (DELTA- JA VEGARISK) (kapitalinõuete määruse artikli 325t lõiked 5 ja 6)
- (1) Selles osas esitatakse EKP järelevalvealane hindamisprotsess delta- ja vegariski tundlikkuse alternatiivsete määratluste kasutamiseks alternatiivse standardmeetodi tundlikkusel põhineva meetodi raames. EKP kavatseb võtta krediidasutuste sisemiste ja regulatiivsete määratluste erinevuste olulisuse hindamisel aluseks allpool kirjeldatud kvalitatiivsed kriteeriumid. EKP kvalitatiivse käsitlemise kohaselt ei erine tundlikkuse alternatiivsed määratlused olulisel määral regulatiivsetest määratlustest, kui alternatiivsed määratlused kajastavad asjaomaste riskitegurite muutustele reageerivate instrumendiväärtuste esimese astme lähendeid.⁵² Näiteks võib teha erineva suurusega kohandusi ning ühesuunaliste kohanduste asemel võib rakendada kahe-suunalisi kohandusi, samuti võib kasutada analüütilisi tuletisi, kui see annab tulemuseks krediidasutuse kauplemisportfelli riski asjakohasema mõõtmise.
- (2) EKP eeldab, et krediidasutused suudavad tõendada, et tundlikkuse alternatiivsed määratlused on võrreldes regulatiivsete standardmääratlustega asjakohasemad, nagu on nõutud kapitalinõuete määruse artikli 325t lõike 5 punktis b ja lõike 6 punktis b. Seda saab teha, näidates, et alternatiivsed tundlikkuse määratlused on paremini kooskõlas valdkonna parimate tavade või et arvutatud tundlikkuse kvaliteet on parem näiteks suurema arvulise stabiilsuse või arvutuste täpsuse või tõhususe poolest või et need on paremas kooskõlas analüütiliste lahendustega.
- (3) EKP eeldab, et krediidasutustel on selle kvalitatiivse olulisuse kriteeriumi kohaldamisel edaspidi suurem paindlikkus. Juba heaks kiidetud määratlused jäävad kehtima ja võimaldavad laiendada nende alternatiivsete tundlikkuste ulatust, mida peetakse arvuliselt stabiilsemaks ja riskitundlikumaks. Samal ajal eeldab EKP, et loobumine regulatiivsete ja krediidasutuste sisemiste tundlikkuse valemite paralleelsest rakendamisest lihtsustab jälgimisprotsessi ning fookus nihkub rohkem kohaldatavate tundlikkuste ja nende aluseks olevate hinnastamisinstrumentide kvaliteedile, kuna need kujutavad endast alternatiivse standardmeetodi põhielemente.
- (4) EKP on seisukohal, et valitud riskiklasside, instrumendiklasside või instrumentide puhul võib delta- ja vegariski tundlikkuse alternatiivseid

⁵² Asjakohased turu parimad tavad hõlmavad mitmesuguseid meetodeid, näiteks adjungeeritud algoritmiline diferentseerimine (i.k. *adjoint algorithmic differentiation*, AAD) või vegariski tundlikkuse korral teisendused, mis põhinevad normaal- või lognormaalse jaotusega arvutustel või stohhastilistel alfa, beeta, roo (SABR) mudelitel.

määratlusi kasutada kombineerituna regulatiivsete tundlikkuse määratlustega. EKP eeldab, et üldjuhul⁵³ kasutatakse sama instrumendi ja riskiteguri puhul järjepidevalt samu tundlikkuse määratlusi.

- (5) EKP eeldab, et pangad, kes kasutavad tundlikkuse alternatiivseid määratlusi vastavalt kapitalinõuete määruse artikli 325t lõigetele 5 ja 6, esitavad kaalutusõiguse taotlemisel loendi kõigist tundlikkuse alternatiivsetest määratlustest. Seda loendit tuleks pidevalt ajakohastada ja nõudmise korral tuleb see esitada EKP-le. Loend peaks sisaldama järgmist teavet asjakohasel detailsuse astmel (detailsuse aste peaks sisaldama vähemalt iga unikaalset alternatiivset tundlikkuse määratlust, kusjuures konkreetset alternatiivset tundlikkuse määratlust võib kasutada enam kui ühe instrumendiliigi või riskiteguri puhul):
- (i) alternatiivse tundlikkuse täpne määratlus (olenevalt tundlikkuse liigist võib see sisaldada selliseid aspekte nagu suund, kohandamise ulatus või nihke kasutamine);
 - (ii) nende instrumentide, riskiklasside ja riskitegurite ulatus, mille suhtes alternatiivset tundlikkust kohaldatakse;
 - (iii) selgitus selle kohta, kas alternatiivne tundlikkuse määratlus on
 - (a) kasutusel riskijuhtimise eesmärgil;
 - (b) kasutusel kõrgemale juhtkonnale esitatavates kasumiaruannetes;
 - (c) sõltumatu riskikontrolli üksuse omanduses;
 - (d) asjakohasem kui vastav regulatiivne tundlikkuse määratlus.
- (6) EKP hindab, kas krediidasutused on sisse seadnud valideerimis- ja auditiprotsessid, mis hõlmavad alternatiivse tundlikkuse määratlusi ja nende rakendamist. EKP eeldab, et sõltumatu valideerimise üksus hindab esmakordse rakendamise käigus spetsiaalselt tundlikkuse alternatiivsete määratluste sisemist kasutust ja asjakohasust kooskõlas kapitalinõuete määruse artikli 325t lõigetes 5 ja 6 sätestatud tingimustega. Sõltumatu valideerimise üksust tuleb edaspidi kaasata üksnes siis, kui määratlustes tehakse järgmises punktis kirjeldatud muudatusi. EKP eeldab, et auditiprotsess vastab kapitalinõuete määruse artikli 325c lõike 6 punktis c sätestatud nõuetele.
- (7) EKP eeldab, et krediidasutused kehtestavad alternatiivse tundlikkuse määratluste kasutamise pideva jälgimise korra. Jälgimine peaks hõlmama asjakohaseid protsesse⁵⁴ ja rakendamisel tehtavaid muudatusi⁵⁵, et hinnata, kas kapitalinõuete määruse artikli 325t lõigetes 5 ja 6 sätestatud tingimused on jätkuvalt täidetud. Jälgimise tulemused tuleks krediidasutuse sees teatavaks

⁵³ Erandina sellest üldisest ootusest võivad kasutusel olla erinevad müüja-/hinnastamissüsteemid, mis kasutavad eri riskiklasside jaoks erinevat metoodikat.

⁵⁴ Näiteks andmete kvaliteedi ja arvutamisega seotud ning tehnilised protsessid.

⁵⁵ Näiteks tundlikkuste määratluses tehtud muudatused või uute instrumentide lisamisest tulenevad muudatused.

teha ja kõrvalekallete korral tuleks need õigeaegselt edastada järelevalveasutusele. Krediidiasutuse sisekommunikatsiooniga seoses on EKP seisukohal, et krediidiasutused peaksid kohaldama oma sisemiselt kindlaksmääratud eskalatsioonimenetlusi.

- (8) Krediidiasutused peavad kapitalinõuete määruse artikli 325t lõigete 5 ja 6 kohase taotluse hindamise eesmärgil esitama järgmised dokumendid, mida EKP võtab arvesse õigusaktis sätestatud tingimuste täitmise hindamisel:
- (i) alternatiivse tundlikkuse kasutamise põhjendus, sealhulgas tõendid kapitalinõuete määruse artikli 325t nõuete täitmise kohta, sealhulgas:
 - (a) ülevaade riskijuhtimise ning kasumiaruandluse protsessidest (sh organisatsiooni struktuur, rollid);
 - (b) ülevaade mõjutatud instrumentidest/instrumendiklassidest ja riskiklassidest; alternatiivsete määratluste liik/lühikirjeldus, sealhulgas põhjendus, mis kinnitab, et alternatiivset määratlust kasutatakse riskijuhtimise eesmärgil või kõrgemale juhtkonnale esitatavas kasumiaruandluses;
 - (c) selgitus, et tundlikkuse alternatiivsed määratlused ei erine olulisel määral regulatiivsetest määratlustest (vt eespool punktis 1 osutatud kvalitatiivne kriteerium);
 - (d) tundlikkuse alternatiivsete määratluste asjakohasus (vt eespool punkt 2);
 - (ii) asjakohased siseauditi aruanded⁵⁶, mis hõlmavad järgmist:
 - (a) alternatiivse tundlikkuse rakendamine;
 - (b) valideerimine;
 - (c) asjakohased riskikontrolli protsessid, mis hõlmavad kasumiaruandlust;
 - (d) tundlikkuse arvutamise meetoditega seotud avatud lahendamata audititähelepanekud (välja arvatud hinnastamismudeliga seotud küsimused);
 - (iii) dokumenteerimise, sealhulgas kommunikatsiooni protsessi jälgimine (vt eespool).
13. RISKIHINNANGU VÄÄRTUSE ARVUTAMINE (kapitalinõuete määruse artikli 366 lõige 4)

EKP on seisukohal, et liidetava arvutamine kapitalinõuete määruse artiklites 364 ja 365 osutatud omavahendite nõude arvutamiseks peab põhinema portfelli väärtuse

⁵⁶ On oluline märkida, et siseaudit ei ole siinse juhendi käesoleva peatüki punkti 12 alapunktis 7 kirjeldatud jälgimisprotsessi kohustuslik osa.

hüpoteetilistel ja tegelikel muutustel vastavalt artikli 366 lõikes 3 sätestatud tingimustele.

14. DELTA- JA VEGARISKIDE OMAVAHENDITE NÕUDED STANDARDMEETODI KOHASEL KREDIIDIVÄÄRTUSE KORRIGEERIMISEL (ALTERNATIIVSED TUNDLIKKUSED) (kapitalinõuete määruse artikli 383b lõige 2)

Hinnates taotlusi delta- ja vegariski tundlikkuse alternatiivsete määratluste kasutamiseks kauplemisportfelli kuuluva positsiooni omavahendite nõuete arvutamisel vastavalt kapitalinõuete määruse III osa VI jaotisele, kavatseb EKP järgida *mutatis mutandis* sama lähenemisviisi, mida ta järgib delta- ja vegariski alternatiivsete tundlikkuste kasutamise taotluste hindamisel kooskõlas kapitalinõuete määruse artikli 325t lõigetega 5 ja 6, nagu on kirjeldatud käesolevas juhendis.

15. SISEREITINGUTE KASUTAMINE KREDIIDIKVALITEEDI ASTMETE KINDLAKSMÄÄRAMISEKS STANDARDMEETODI KOHASE KREDIIDIVÄÄRTUSE KORRIGEERIMISE JA PÕHIMEETODI KOHASE KREDIIDIVÄÄRTUSE KORRIGEERIMISE PUHUL (kapitalinõuete määruse artiklid 383p, 383s ja artikli 384 lõige 2)

EKP on seisukohal, et sisereitingute kasutamine krediitikvaliteedi astmete kindlaksmääramiseks tuleks heaks kiita ainult juhul, kui kasutusel on sisereitingute mudel, mille järelevalveasutus on samade vastaspoolte puhul heaks kiitnud.

Lisaks sellele võib EKP heakskiidu andmisest loobuda juhul, kui ühine järelevalverühm on seoses kõnealuse heakskiidetud sisereitingute mudeliga leidnud probleeme, mida tõendavad tuvastatud väga tõsised rikkumised, mille tõttu on kehtestatud piiranguid või tingimusi, mis on veel lahendamata. Ühine järelevalverühm peab oluliseks ainult neid tuvastatud asjaolusid, mis mõjutavad sisereitingute meetodi suutlikkust määrata krediitikvaliteedi astmeid.

4. peatükk

Finantsinstitutsioonide kaitseskeemid

1. Selles peatükis esitatakse EKP seisukoht valikuvõimaluste ja kaalutusõiguse kohta, mis on asjakohased finantsinstitutsioonide kaitseskeemi kuuluvate krediitdiasutuste puhul.
2. Asjaomane õigus- ja regulatiivne raamistik on sätestatud kapitalinõuete määruse I, II ja III osas ning komisjoni delegeeritud määruses (EL) 2015/61.
3. ERANDID LIKVIIDSUSNÕUETE KOHALDAMISEL (kapitalinõuete määruse artikli 8 lõige 4)

Kooskõlas kapitalinõuete määruse artikli 8 lõikega 4 kavatseb EKP anda erandite kasutamise loa krediitdiasutustele, kes on sama finantsinstitutsioonide kaitseskeemi liikmed, tingimusel et on täidetud kõik kapitalinõuete määruse artikli 113 lõikes 7 sätestatud tingimused. Aruandlusnõuded üksiku allüksuse tasandil tuleb säilitada.

Hindamisel kohaldatakse eespool 1. peatükis nimetatud asjakohaseid kriteeriumeid ja/või dokumente, eelkõige punkte 1–5, mis käsitlevad kõigi kapitalinõuete määruse artikli 8 kohaste likviidsuserandite üldtingimusi ning vajaduse korral täiendavaid kriteeriumeid likviidsuskattekordaja ja stabiilse netorahastamise kordaja nõudest loobumiseks.

Krediitdiasutus peab ühtlasi esitama järgmised dokumendid:

- (i) kehtiva volituse tõendus ja volitatud esindaja allkirja näidis;
 - (ii) leping, milles on sätestatud allkonsolideeritud üksuse tühistamatu kontrolliõigus likviidsusriski raamistikus erandi saanud üksuste suhtes.
4. OSALUSTE MAHAARVAMINE FINANTSINSTITUTSIOONIDE KAITSESKEEMI KORRAL (kapitalinõuete määruse artikli 49 lõige 3)

EKP eeldab, et kapitalinõuete määruse artikli 49 lõikes 3 sätestatud teave esitatakse kooskõlas käesolevas osas sätestatud nõuetega. Kui rakenduslikud tehnilised standardid on jõustunud, vaadatakse aruandluse sagedust ja vormi käsitlevad tingimused läbi ning vajaduse korral neid muudetakse.

EKP kavatseb anda krediitdiasutustele üksikjuhtumi alusel loa jätta samas kaitseskeemis osalevate teiste finantsinstitutsioonide omavahenditesse kuuluvates instrumentides olevad osalused omavahendite arvutamisel individuaalselt või allkonsolideeritud alusel maha arvamata, tingimusel et on täidetud kapitalinõuete määruse artikli 49 lõikes 3 sätestatud tingimused. Hindamisel võtab EKP arvesse seda, kas on täidetud järgmised õigusraamistiku tingimusi täpsustavad kriteeriumid.

- (1) Kapitalinõuete määruse artikli 49 lõike 3 punkti a alapunkti iv kohaselt tuleb tõendada finantsinstitutsioonide kaitseskeemi laiendatud agregeeritud

arvestuse samaväärsust direktiiviga 86/635/EMÜ,⁵⁷ millega reguleeritakse krediitiasutuste konsolideerimisgruppide konsolideeritud raamatupidamist. Arvestust peab kontrollima välisaudiitor ning arvutusest tuleb elimineerida omavahendite arvutamiseks aktsepteeritavate elementide mitmekordne kasutamine, samuti mistahes lubamatu omavahendite loomine finantsinstitutsioonide kaitseskeemi liikmete vahel.

- (i) Laiendatud agregeeritud arvestuse auditeerimise eest vastutav välisaudiitor peab kord aastas kinnitama, et
 - (a) agregeerimismeetod tagab kõikide grupisiseste riskipositsioonide elimineerimise;
 - (b) elimineeritud on omavahendite arvutamiseks aktsepteeritavate elementide korduvkasutamine, samuti mistahes lubamatu omavahendite loomine finantsinstitutsioonide kaitseskeemi liikmete vahel;
 - (c) ükski muu tehing finantsinstitutsioonide kaitseskeemi liikmete vahel ei ole kaasa toonud lubamatut omavahendite loomist konsolideeritud tasandil.
- (2) Kapitalinõuete määruse artikli 49 lõike 3 punkti a alapunkti iv viimases lauses on sätestatud, et finantsinstitutsioonide kaitseskeemi konsolideeritud bilanss või laiendatud agregeeritud arvestus tuleb esitada pädevatele asutustele vähemalt samasuguse sagedusega, kui on sätestatud kapitalinõuete määruse artikli 430 lõikes 7 osutatud rakenduslikes tehnilistes standardites. Järgida tuleb järgmisi aruandlusnõudeid:
 - (i) teave konsolideeritud bilansi või laiendatud agregeeritud arvestuse kohta tuleb esitada vähemalt kaks korda aastas;
 - (ii) teave konsolideeritud bilansi või laiendatud agregeeritud arvestuse kohta peab olema kooskõlas määrusega (EL) 2015/534 (EKP/2015/13):
 - (a) finantsinstitutsioonide kaitseskeemid, mis kohaldavad konsolideeritud bilansi koostamisel rahvusvahelisi finantsaruandlusstandardeid (IFRS), peavad esitama täieliku finantsaruandluse (FinRep);
 - (b) kõik muud finantsinstitutsioonide kaitseskeemid peavad esitama järelevalvealase finantsteabe andmepunktide kohta (määruse (EL) 2015/534 (EKP/2015/13) IV lisa). Finantsinstitutsioonide kaitseskeemidel tuleb esitada ainult finantsteabe andmepunktid, mille on pidanud individuaalselt esitama kõik kaitseskeemi liikmed.
- (3) Kapitalinõuete määruse artikli 49 lõike 3 punkti a alapunkt v näeb ette, et finantsinstitutsioonide kaitseskeemidega hõlmatud finantsinstitutsioonid peavad ühiselt täitma konsolideeritud või laiendatud agregeeritud arvestuse alusel

⁵⁷ Nõukogu direktiiv 86/635/EMÜ, 8. detsember 1986, pankade ja teiste finantseerimisasutuste raamatupidamise ja konsolideeritud aastaaruannete kohta (EÜT L 372, 31.12.1986, lk 1).

kapitalinõuete määruse artiklis 92 sätestatud nõudeid ning esitama nende nõuete täitmise kohta aruandeid vastavalt kapitalinõuete määruse artiklile 430. EKP võtab sellele kriteeriumile vastavuse hindamisel arvesse järgmisi tegureid.

- (i) Kõik grupisisesed nõuded ja osalused finantsinstitutsioonide kaitseskeemi liikmete vahel tuleb konsolideerimise/agregeerimise raames elimineerida.
 - (ii) Finantsinstitutsioonide kaitseskeemi liikmete esitatavad andmed peavad põhinema samadel raamatupidamisstandarditel või tuleb teha asjakohane teisendus.
 - (iii) Omavahendite konsolideeritud aruande koostamise eest vastutav üksus peab teostama finantsinstitutsioonide kaitseskeemi liikmete esitatud andmete suhtes asjakohast kvaliteedikontrolli ning vaatama korrapäraste ajavahemike järel läbi oma IT-süsteemid, mida kasutatakse konsolideeritud aruannete koostamiseks.
 - (iv) Aruannete esitamise minimaalne sagedus on kord kvartalis.
 - (v) Aruannete esitamiseks tuleb kasutada komisjoni rakendusmääruse (EL) nr 2021/451 I lisas toodud COREPi vorme. Omavahendite ja omavahendite nõuete aruandlus laiendatud agregeeritud arvestuse alusel peab tuginema finantsinstitutsioonide kaitseskeemi liikmete esitatud aruannetel omavahendite ja omavahendite nõuete kohta.
- (4) Määrares kapitalinõuete määruse artikli 49 lõike 3 punkti a alapunkti v teise lause kohaselt kindlaks, kas finantsinstitutsioonide kaitseskeemi raames nõutakse selliste ühistu liikmete või juriidiliste isikute võlgnetava intressi mahaarvamist, kes ei ole finantsinstitutsioonide kaitseskeemi liikmed, ei nõua EKP kõnealust mahaarvamist, tingimusel et arvutusest elimineeritakse omavahendite arvutamiseks aktsepteeritavate elementide mitmekordne kasutamine, samuti mis tahes lubamatu omavahendite loomine finantsinstitutsioonide kaitseskeemi liikmete ja vähemusaktsionäri vahel, kui viimase puhul on tegemist finantsinstitutsiooniga. EKP võtab arvesse järgmist:
- (i) millises ulatuses võetakse omavahendite arvutamisel konsolideeritud/agregeeritud tasandil arvesse vähemusosalusi, mida omavad finantsinstitutsioonid, kes ei ole finantsinstitutsioonide kaitseskeemi liikmed;
 - (ii) kas vähemusosalusi võetakse kaudselt arvesse vähemusosalusi omavate finantsinstitutsioonide koguomavahendites;
 - (iii) kas finantsinstitutsioonide kaitseskeemid kohaldavad omavahendite arvutamisel konsolideeritud/agregeeritud tasandil kapitalinõuete määruse artikleid 84, 85 ja 86 seoses vähemusosalustega, mida omavad finantsinstitutsioonid, kes ei ole finantsinstitutsioonide kaitseskeemi liikmed.

5. FINANTSINSTITUTSIOONIDE KAITSESKEEMIDE KÕLBLIKUKS TUNNISTAMINE
USALDATAVUSJÄRELEVALVE EESMÄRGIL (kapitalinõuete määruse artikli 113
lõike 7)

Käesolevas punktis esitatakse kriteeriumid, mida EKP järgib, hinnates taotlusi, mida finantsinstitutsioonide kaitseskeemis osalevad järelevalve alla kuuluvad krediitiasutused esitavad usaldatavusnõuetega seotud lubade saamiseks, nagu on sätestatud kapitalinõuete määruse artikli 113 lõikes 7.

EKP teeb üksikjuhtumi alusel otsuse, kas anda krediitiasutusele luba loobuda kapitalinõuete määruse artikli 113 lõikes 1 esitatud nõuete kohaldamisest riskipositsioonide suhtes, mis on seotud vastaspooltega, kellega kuulutakse samasse finantsinstitutsioonide kaitseskeemi, ning määrata nende riskipositsioonide riskikaaluks 0%, kui on täidetud kapitalinõuete määruse artikli 113 lõike 7 kohased tingimused.

Enne üksikasjaliku järelevalvealase hindamise läbiviimist vastavalt kapitalinõuete määruse artikli 113 lõike 7 punktidele a–i hindab EKP esmalt, kas kaitseskeem suudab pakkuda asjakohast tuge olukorras, kus selle liiget on tabanud likviidsuse ja/või maksevõimega seotud tõsised finantspiirangud. Kapitalinõuete määruse artikli 113 lõikes 7 ei ole sätestatud kindlat aega, mille jooksul tuleb anda abi likviidsuse ja maksevõime tagamiseks, et hoida ära pankrot. Ennetava ja õigeaegse sekkumise kaudu peab kaitseskeem tagama, et selle liikmed järgivad regulatiivset omavahendite nõuet ja likviidsusnõuet. Kui ennetavatest meetmetest ei piisa, peab kaitseskeem otsustama materiaalse või finantstoetuse andmise küsimuse. Kaitseskeem peab sekkuma hiljemalt siis, kui puudub põhjendatud väljavaade, et mis tahes muud meetmed suudaksid hoida ära kõnealuse liikme maksevõimetuse. Lepingulise või õigusliku kohustusi reguleeriva korralduse osana peab kaitseskeem sisaldama mitmesuguseid meetmeid, protsesse ja mehhanisme, mis moodustavad selle tegevusraamistikku. Raamistik peaks hõlmama valiku meetmeid alates vähem sekkuvatest, nagu kaitseskeemi liikme lähem kontrollimine asjakohaste näitajate alusel ja täiendavate aruandlusnõuete kehtestamine, kuni põhjalikumate meetmeteni, mis vastavad skeemi liikme riskitasemele ja tema finantspiirangute tõsidusele, ning sisaldama otsest kapitali- ja likviidsustoetust.

Kõnealuse loa andmise kaalumisel võtab EKP arvesse järgmisi tegureid.

- (1) Vastavalt kapitalinõuete määruse artikli 113 lõike 7 punktile a koostoimes artikli 113 lõike 6 punktidega a ja d kontrollib EKP, kas
 - (i) vastaspool on finantsinstitutsioon või finantseerimisasutus, kelle suhtes kohaldatakse asjakohaseid usaldatavusnõudeid;
 - (ii) luba taotlevad finantsinstitutsioonide kaitseskeemi liikmed on asutatud samas liikmesriigis.
- (2) Selleks et hinnata vastavust tingimusele, mis on sätestatud kapitalinõuete määruse artikli 113 lõike 7 punktis a koostoimes artikli 113 lõike 6 punktiga e, milles nähakse ette, et puuduvad praegused või prognoositavad olulised praktilised või õiguslikud takistused omavahendite kiireks ülekandmiseks või

kohustuste tagasimaksmiseks finantsinstitutsioonile vastaspoole poolt, kontrollib EKP, kas

- (i) kaitseskeemi liikmete osanike ja õiguslik struktuur ei takista omavahendite ülekandmist või kohustuste tagasimaksmist;
 - (ii) ametlik otsustusprotsess seoses omavahendite ülekandmisega kaitseskeemi liikmete vahel tagab omavahendite kiire ülekandmise;
 - (iii) kaitseskeemi liikmete põhimäärused ja osanikega sõlmitud kokkulepped või muud teadaolevad kokkulepped ei sisalda sätteid, mis võivad takistada vastaspoolt omavahendeid üle kandmast või kohustusi tagasi maksmast;
 - (iv) puuduvad kaitseskeemi liikmetega seotud varasemad suured juhtimiskeskused või äriühingu üldjuhtimisega seotud probleemid, mis võivad negatiivselt mõjutada omavahendite kiiret ülekandmist või kohustuste tagasimaksmist;
 - (v) ükski kolmas isik ei saa kontrollida või takistada omavahendite kiiret ülekandmist ega kohustuste tagasimaksmist;
 - (vi) arvesse võetakse kõiki varasemaid andmeid kaitseskeemi liikmete vaheliste finantsvoogude kohta, mis tõendavad liikmete suutlikkust kiiresti üle kanda vahendeid või maksta tagasi kohustusi;
 - (vii) finantsinstitutsioonide kaitseskeemi rolli kriisijuhtimise vahendajana ja selle kohustust pakkuda vahendeid abi vajavatele kaitseskeemi liikmetele peetakse esmatähtsaks.
- (3) Selleks et hinnata vastavust kapitalinõuete määruse artikli 113 lõike 7 punktis b sätestatud tingimusele, millega nähakse ette korraldused tagamaks, et finantsinstitutsioonide kaitseskeem suudab pakkuda võetud siduvatest kohustustest tulenevalt vajalikku toetust kõnealuse skeemi jaoks koheselt kättesaadavatest vahenditest, kontrollib EKP järgmisi aspekte.
- (i) Kaitseskeemi korraldused hõlmavad mitmesuguseid meetmeid, protsesse ja mehhanisme, mis moodustavad kaitseskeemi tegevusraamistikku. Raamistik peaks hõlmama valiku meetmeid alates vähem sekkuvatest kuni põhjalikumate meetmeteni, mis vastavad skeemi liikme riskitasemele ja tema finantspiirangute tõsidusele, ning sisaldama otsest kapitali- ja likviidsustoetust. Kaitseskeemil peaksid kaitseskeemi toetusmeetmetega seoses olema piisavad sekkumisõigused. Kaitseskeemi toetus peaks olema tingimuslik (sõltudes näiteks finantsseisundi taastamise ja restruktureerimismeetmete kasutuselevõtmisest asjaomases finantsinstitutsioonis).
 - (ii) Kaitseskeemi juhtimisstruktuur ja toetusmeetmetega seotud otsustusprotsess võimaldavad osutada abi õigeaegselt. Üldjuhul ei tohiks otsuse tegemine pärast toetusvajaduse kindlaks tegemist kesta kauem kui

mõni nädal kapitalimeetmete puhul ja see peaks olema tunduvalt kiirem likviidsusmeetmete puhul, nt eriolukorras tuleks otsus teha üleöö.

- (iii) Kaitseskeem on selgelt kohustunud andma abi, kui kaitseskeemi liige muutub või tõenäoliselt muutub maksejõuetuks või mittelikviidseks, hoolimata riskide varasemast seirest ja varajastest toetusmeetmetest. Lisaks peaks kaitseskeem tagama, et selle liikmed järgivad regulatiivset omavahendite nõuet ja likviidsusnõuet.
- (iv) Kaitseskeem viib korrapäraselt läbi stressiteste, et kvantifitseerida võimalikke kapitali- ja likviidsustoetuse meetmeid. Stressistsenaariumites tuleks asjakohaselt arvesse võtta olulisi idiosünkraatilisi⁵⁸ ja süsteemseid⁵⁹ riske. Siinjuures peaks kaitseskeem üksikute liikmete tasandil tehtavate stressitestide puhul samuti arvesse võtma seda, mil määral võib mõju võimalik ülekandumine kaitseskeemi üksuste vahel põhjustada šoki ja ammendada kaitseskeemi toetusvõime. Seda silmas pidades peaks kaitseskeem jälgima, kuidas sellised stressistsenaariumid mõjutaksid üksikute liikmete suutlikkust teha kaitseskeemi vahenditesse täiendavaid sissemakseid.
- (v) Kaitseskeemi riskitaluvusvõime (mis koosneb sisse makstud vahenditest, potentsiaalsetest järeلسisse maksetest ja võrreldavatest kohustustest) on piisav, et katta selle liikmete suhtes võetavad võimalikud toetusmeetmed.
- (vi) On loodud *ex ante* fond, mis kindlustab, et kaitseskeemil on toetusmeetmeteks koheselt kättesaadavad vahendid.
 - (a) Sisse maksete tegemisel *ex ante* fondi järgitakse selgelt kindlaksmääratud raamistikku.
 - (b) Fondi vahendid investeeritakse ainult likviidsetesse ja turvalistesse varadesse, mida saab igal ajal likvideerida ning mille väärtus ei sõltu kaitseskeemi liikmete ja nende tütarettevõtjate maksevõime- ja likviidsuspositsioonist.
 - (c) *Ex ante* fondi minimaalse soovitud summa kindlaksmääramisel võetakse arvesse kaitseskeemi stressitesti tulemusi.
 - (d) Vahendite kohese kättesaadavuse tagamiseks määratakse kindlaks *ex ante* fondi adekvaatne piir-/miinimumsumma.

Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2014/49/EL (hoiuste tagamise skeemi direktiiv)⁶⁰ kohaselt võib finantsinstitutsioonide kaitseskeeme tunnustada hoiuste tagamise skeemina ja neil võib vastavates liikmesriigi õigusaktides sätestatud tingimustel olla lubatud kasutada likviidseid

⁵⁸ Idiosünkraatiline risk on oluline, kui kaitseskeemi liikmete individuaalsed haavatavused mõjutavad märkimisväärselt kaitseskeemi tervikuna.

⁵⁹ Süsteemne risk on oluline, kui see võib märkimisväärselt mõjutada kaitseskeemi tervikuna.

⁶⁰ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2014/49/EL, 16. aprill 2014, hoiuste tagamise skeemide kohta (ELT L 173, 12.6.2014, lk 149).

käibevahendeid, mida nad on kogunud kooskõlas hoiuste tagamise skeemi direktiivi sätteid ülevõtvate liikmesriigi õigusaktidega toetusmeetmeteks, et vältida krediidasutuse maksejõuetust. Sellisel juhul arvestab EKP toetuse määramiseks vajalike vahendite hindamisel likviidseid käibevahendeid, arvestades seejuures kaitseskeemi (mille ülesandeks on kaitsta oma liikmeid) ja hoiuste tagamise skeemi (mille peamine ülesanne on kaitsta hoiustajaid eeskätt krediidasutuse maksevõimetuse tagajärgede eest) erinevaid eesmärgi.

See ei tähenda siiski, et vahendite kogumine kooskõlas kõnealuse direktiivi sätteid ülevõtva liikmesriigi õigusaktiga on piisav ka finantsinstitutsioonide kaitseskeemi vajadusteks. EKP on seisukohal, et järelevalve seisukohast on äärmiselt oluline luua eraldiseisev *ex ante* fond eranditult kaitseskeemi tarbeks, et tagada kaitseskeemi võime sihipäraselt ja ennetavalt sekkuda.

- (4) Kapitalinõuete määrase artikli 113 lõike 7 punktis c nähakse ette, et finantsinstitutsioonide kaitseskeemi käsutuses on sobivad ja ühesuguselt sätestatud riskiseire ja riski klassifitseerimise süsteemid, mis annavad täieliku ülevaate nii kõigi üksikliikmete kui ka kaitseskeemi kui terviku riskiolukorrast, koos vastavate mõju avaldamise võimalustega; ning kõnealuste süsteemide abil jälgitakse makseviivituses olevaid riskipositsioone sobival viisil vastavalt kapitalinõuete määrase artikli 178 lõikele 1. Selle tingimuse täitmise hindamisel võtab EKP arvesse seda, kas
- (i) kaitseskeemi liikmed on kohustatud korrapäraselt esitama kaitseskeemi eest vastutavale peamisele organile⁶¹ ajakohastatud andmed oma riskiolukorra kohta, sealhulgas andmed omavahendite ja omavahendite nõuete kohta;
 - (ii) loodud on vastavad asjakohased andmevood ja IT-süsteemid;
 - (iii) kaitseskeemi eest vastutav peamine organ määratleb riskijuhtimisraamistiku ühtsed standardid ja meetodid, mida kaitseskeemi liikmed peavad rakendama;
 - (iv) kaitseskeemi riskiseireks ja riski klassifitseerimiseks on loodud ühine riskide määratlus, kõigi kaitseskeemi liikmete puhul toimub samasuguste riskikategooriate seire ning riskide kvantifitseerimiseks kasutatakse sama usaldatavustaset ja ajavahemikku; kaitseskeemi riskiseire peab sisaldama ka ettevaatavat osa, et ennetada halveneda võiva makromajandusliku keskkonna mõju;
 - (v) kaitseskeemides kasutatavates riskiseire ja riski klassifitseerimise süsteemides liigitatakse skeemi liikmed nende riskiolukorra järgi, st kaitseskeem peaks määratlema erinevad kategooriad, millesse oma liikmed määrata, et tagada kaitseskeemi meetmete õigeaegne ja ennetav

⁶¹ Olenevalt kaitseskeemi korraldusest võib peamine organ olla näiteks mõni üksus või komitee, kes võtab vastu kaitseskeemi ja selle liikmete jaoks vajalikke otsuseid.

rakendamine.⁶² Nende süsteemidega kaasnevad käivitajad, mis algatavad kaitseskeemi toetusotsuste tegemise protsessi. Need käivitajad kujutavad endast kõnealuste süsteemide kaitsemehhanismi;

(vi) kaitseskeemil on võimalik mõjutada oma liikme riskiolukorda, andes talle juhiseid, soovitusi jne teatud tegevuste piiramiseks või nõudes mõne riski vähendamist;

(vii) kaitseskeemil peaks olema võimalik tellida skeemi liikmeks olevate üksuste kontrollimist sõltumatult audiitorilt.

(5) Selleks et hinnata vastavust kapitalinõuete määruse artikli 113 lõike 7 punktis d sätestatud tingimusele, millega nähakse ette, et finantsinstitutsioonide kaitseskeemi raames viiakse läbi oma riskikontroll, millest teavitatakse üksikliikmeid, võtab EKP arvesse seda, kas

(i) kaitseskeemi raames hinnatakse korrapäraselt selle sektori riske ja haavatavust, kuhu skeemi liige kuulub;

(ii) kaitseskeemi eest vastutava peamise organi poolt teostatud riskide läbivaatamise tulemused võetakse kokku aruandes või muus dokumendis ja esitatakse kaitseskeemi asjaomastele otsustusorganitele ja/või kaitseskeemi liikmetele varsti pärast nende finaliseerimist;

(iii) kaitseskeem teavitab üksikliikmeid nende riskiliigitusest, nagu on sätestatud kapitalinõuete määruse artikli 113 lõike 7 punktis c.

(6) Kapitalinõuete määruse artikli 113 lõike 7 punktis e on sätestatud, et finantsinstitutsioonide kaitseskeemi raames koostatakse ja avaldatakse igal aastal konsolideeritud aruanne, mis koosneb kaitseskeemi kui terviku kohta koostatud bilansist, kasumiaruandest, seisundiaruandest ja riskiaruandest, või aruanne, mis koosneb kaitseskeemi kui terviku kohta koostatud koondbilansist, koondkasumiaruandest, seisundiaruandest ja riskiaruandest. Selle tingimuse täitmise hindamisel kontrollib EKP, kas

(i) konsolideeritud või koondaruannet on auditeerinud sõltumatu välisaudiitor asjakohase raamatupidamisraamistiku või vajaduse korral agregeerimismeetodi alusel;

(ii) välisaudiitor peab andma auditiarvamuse;

(iii) konsolideerimisse/agregeerimisse on kaasatud kõik kaitseskeemi liikmed, kõigi kaitseskeemi liikmete tütarettevõtjad, kõik vahendavad struktuurid, nagu valdusettevõtjad ja kaitseskeemi juhtiv eriüksus (kui see on juriidiline isik);

⁶² See puudutab nii kaitseskeemi rahalisi kui ka mitterahalisi meetmeid.

(iv) juhul kui kaitseskeemi raames koostatakse aruanne, mis hõlmab koondbilanssi ja koondkasumiaruannet, tagatakse agregeerimismeetodi abil kõigi grupisiseste riskide kõrvaldamine.

- (7) Kooskõlas kapitalinõuete määruse artikli 113 lõike 7 punktiga f kontrollib EKP, kas õigusliku korralduse leping või õigusakt hõlmab sätet, mille kohaselt peavad kaitseskeemi liikmed teatama vähemalt 24 kuud ette, kui nad tahavad asjaomase kaitseskeemi tegevuse lõpetada.

EKP on seisukohal, et kui finantsinstitutsioonide kaitseskeemi üksikliige otsustab kaitseskeemist lahkuda, peab see liige tagama, et ta täidab regulatiivseid nõudeid ka pärast kaitseskeemist lahkumist, ja kaitseskeem peab tagama, et ta on vastupanuvõimeline ka pärast liikme lahkumist.

- (8) Kapitalinõuete määruse artikli 113 lõike 7 punktiga g välistatakse omavahendite arvutamiseks aktsepteeritavate elementide korduvkasutamine (edaspidi „mitmekordne finantsvõimendus”), samuti mis tahes lubamatu omavahendite loomine finantsinstitutsioonide kaitseskeemi liikmete vahel. Selle tingimuse täitmise hindamisel kontrollib EKP, kas

- (i) konsolideeritud või koondfinantsaruande auditeerimise eest vastutav välisaudiitor saab kinnitada, et mitmekordne finantsvõimendus, samuti mis tahes lubamatu omavahendite loomine finantsinstitutsioonide kaitseskeemi liikmete vahel on välistatud;
- (ii) kaitseskeemi liikmete mis tahes tehing on kaasa toonud lubamatu omavahendite loomise üksikliikme, allkonsolideeritud või konsolideeritud tasandil.

- (9) Selleks et hinnata vastavust kapitalinõuete määruse artikli 113 lõike 7 punktis h sätestatud tingimusele, mille kohaselt kaitseskeem põhineb valdavalt sarnase äriprofiiliga krediidiandjate ulatuslikul liikmelisusel, võtab EKP arvesse järgmisi tegureid.

- (i) Kaitseskeemil peab olema piisavalt liikmeid (potentsiaalselt liikmeks sobivate finantsinstitutsioonide seast), et katta mis tahes toetusmeetmeid, mida kaitseskeemil võib olla vajalik rakendada.
- (ii) Äriprofiili hindamisel võetakse muu hulgas arvesse järgmisi kriteeriume: ärimudel, äristrateegia, suurus, kliendid, piirkondlik suund, tooted, rahastamisstruktuur, olulise riski kategooriad, müügiplane koostöö ja teenuste kokkulepped kaitseskeemi teiste liikmetega jne.
- (iii) Kaitseskeemi liikmete erinevad äriprofiilid peaksid võimaldama riskiolukordade seiret ja klassifitseerimist, kasutades kaitseskeemi raames ühesuguselt sätestatud süsteeme (kapitalinõuete määruse artikli 113 lõike 7 punkt c).
- (iv) Kaitseskeemi sektorid tuginevad sageli koostööle, mis tähendab, et võrgustikus osalevad keskasutused ja muud spetsialiseerunud asutused

pakuvad oma tooteid ja teenuseid ka teistele kaitseskeemi liikmetele. Äriprofiilide ühtsuse hindamisel võtab EKP arvesse, millises ulatuses on kaitseskeemi liikmete äritegevus seotud kaitseskeemi võrgustikuga (kohalikele pankadele pakutavad tooted ja teenused, ühistele klientidele pakutavad teenused, tegevus kapitaliturul jne).

- (10) Kapitalinõuete määruse artikli 113 lõike 7 punktis i on sätestatud, et asjaomased pädevad asutused kinnitavad artikli 113 lõike 7 punktides c ja d osutatud süsteemide asjakohasuse ja teostavad selle üle korrapäraselt järelevalvet. Et võimaldada olulistest ja vähem olulistest krediidasutustest koosnevate kaitseskeemide põhjalikku järelevalvet seoses kapitalinõuete määruse artikli 113 lõike 7 punktides c ja d sätestatud nõuete täitmisega, on oluline, et mõlemal asutusel – nii EKP-I kui ka asjaomasel riiklikul pädeval asutusel – oleks juurdepääs samale teabele, mida on vaja asjaomase skeemiliikme riskiolukorra nõuetekohaseks hindamiseks.

EKP on samuti seisukohal, et kaitseskeemi liikmed peaksid pidama arvestust selle üle, millises ulatuses on kaitseskeemi liikmed saanud skeemi liikmelisusest tulenevalt leevendust usaldatavusnõuete täitmisel. EKP eeldab, et selleks kvantifitseerivad kaitseskeemi liikmed vähemalt kord aastas skeemi liikmelisusega seotud hüvesid ja selle mõju peamistele regulatiivsetele näitajatele. EKP võib nõuda, et kaitseskeemi liikmed esitavad EKP-le kvantifitseerimise tulemused.

6. MUUD ERANDID JA SÄTTED, MIS ON ASJAKOHASED FINANTSINSTITUTSIOONIDE KAITSESKEEMI KUULUVATE KREDIIDIASUTUSTE PUHUL

Kapitalinõuete määruse artikli 113 lõike 7 alusel antud loa otsese tagajärjena võivad krediidasutused kasutada nende riskipositsioonide suhtes alati standardmeetodit kooskõlas kapitalinõuete määruse artikli 150 lõike 1 punktiga f. Samuti ei kohaldata kõnealustele riskipositsioonidele kapitalinõuete määruse artikli 395 lõikes 1 sätestatud suurte riskipositsioonide piirnorme.

Ühtlasi on kapitalinõuete määruse artikli 113 lõike 7 rakendamine üks eeltingimusi kaitseskeemi liikmetele järgmiste täiendavate lubade andmiseks:

- (i) vahendite madalamate väljavoolu ja kõrgemate sissevoolu protsendimäärade kohaldamiseks likviidsuskattekindluse arvutamise jaoks (kapitalinõuete määruse artikli 422 lõike 8 ja artikli 425 lõike 4 koostoimes komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 2015/61 artiklitega 29 ja 34);
- (ii) komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2015/61 artikli 33 lõike 2 punktis b sätestatud vahendite sissevoolude vabastamine ülempiiri kohaldamisest;
- (iii) suuremate kättesaadava stabiilse rahastamise tegurite või väiksemate nõutava stabiilse rahastamise tegurite kohaldamine (kapitalinõuete määruse artikkel 428h). EKP seisukoht nende valikuvõimaluste ja kaalutusõiguse kohta on esitatud käesoleva juhendi 6. peatükis.

5. peatükk

Riskide kontsentreerumine

1. Selles peatükis esitatakse EKP seisukoht riskide kontsentreerumise käsitlemise suhtes.
2. Asjaomane õigusraamistik on sätestatud kapitalinõuete määruse IV osas.
3. RISKIDE KONTSENTEERUMISEGA SEOTUD NÕUETE JÄRGIMINE (kapitalinõuete määruse artiklid 395 ja 396)

Kui krediidasutuse riskipositsioonid ületavad erandjuhtudel kapitalinõuete määruse artikli 395 lõikes 1 sätestatud piirmäära, kavatseb EKP määrata vastavalt artikli 396 lõikele 1 kindla tähtaja, mille jooksul peab krediidasutus viima riskipositsioonid nimetatud piirmääraga vastavusse.

Hindamisel analüüsib EKP konkreetsemalt seda, kas riskipositsiooni kohene parandamine on võimalik või mitte. Juhul kui selline parandamine ei ole võimalik, peab EKP asjakohaseks määrata kiireks parandamiseks kindla tähtaja. Lisaks peab krediidasutus tõendama, et piirmäära ületamine ei tulenenud tavaliste krediidiriski positsioonide moodustamise tavapärasest poliitikast. EKP ei pea isegi artikli 396 lõikes 1 osutatud erandjuhtudel asjakohaseks lubada riskipositsiooni, mis on üle 100% krediidasutuse esimese taseme omavahenditest.

4. VABASTUSED RISKIDE KONTSENTEERUMISE PIIRMÄÄRADEST: KOLMANDA RIIGI GRUPISISESED RISKIPOSITSIOONID (kapitalinõuete määruse artikli 400 lõike 2 punkt c)

EKP kavatseb kapitalinõuete määruse artikli 400 lõike 2 punktis c loetletud riskipositsioonid vabastada täielikult või osaliselt kõnealuse määruse artikli 395 lõikes 1 sätestatud riskide kontsentreerumise piirmäärast, kui need riskipositsioonid on tekkinud seoses kolmandates riikides asuvate ettevõtjatega, tingimusel et on täidetud kapitalinõuete määruse artikli 400 lõikes 3 sätestatud nõuded. EKP kavatseb sellise vabastuse anda ainult pärast üksikjuhtumil põhineva eelhindamise tegemist ja krediidasutuselt taotluse saamist.

Krediidasutused peaksid oma taotluses märkima, kas nad taotleavad riskipositsioonide täielikku vabastamist või ainult riskipositsioonidest teatava osa vabastamist. EKP võtab üksikjuhtumil põhineva eelhindamise tegemisel arvesse vabastuse kavandatavat ulatust.

Kapitalinõuete määruse artikli 400 lõike 3 tingimuste täitmise hindamisel võtab EKP lisaks määruse (EL) 2016/445 I lisa punktides 1 ja 2 kajastatud üldkohaldatavatele teguritele arvesse järgmist mitteammendavat tegurite loetelu, pidades silmas iga krediidasutuse konkreetseid asjaolusid.

- (i) Kehtestatud on asjakohane kord, mis võimaldab EKP-l vahetada teavet, sealhulgas isikuandmeid, ja teha pidevat koostööd vastaspoole usaldatavusnõuete täitmise järelevalve eest vastutava pädeva asutusega.

- (ii) Taotluse esitanud krediidasutus suudaks esitada piisavat korrapärast teavet nende kolmandate riikide üksuste kohta, kelle suhtes tal on või võib tekkida riskipositsioone, mis oleksid taotletud erandiga hõlmatud, kui selline erand antakse. Asjaolu, et taotluse esitanud krediidasutusel on sellise teabe esitamisel takistusi, näiteks kolmandas riigis kohaldatavas õigusraamistikus sätestatud keelu tõttu, tuleks tavaliselt pidada taotletud vabastuse andmisel oluliseks hoiatavaks teguriks.
- (iii) Krediidasutuse kirjendamistavad on kooskõlas tema riskijuhtimisstrateegia ja riskiohjemehhanismidega nii individuaalsel kui ka konsolideeritud tasandil. Hindamisel, eelkõige võimaliku osalise vabastuse tingimuste täpsustamisel, tuleks arvesse võtta EKP üldist seisukohta kirjendamistavade kohta.
- (iv) Konsolideerimisgrupi väljaspool ELi asuva osa struktuur ei takista vastaspoole poolt riskipositsiooni õigeaegset tagasimaksmist krediidasutusele.
- (v) Vastaspoole poolt krediidasutusele rahaliste vahendite ülekandmisel ei ole olnud negatiivseid kogemusi.
- (vi) Krediidasutus on sisse seadnud usaldusväärse tagatiste haldamise ja sõltumatu hinnakontrolli suutlikkuse, mis tagab, et a) grupisiseste riskipositsioonide kvantifitseerimine toimub sõltumatult, b) saadud tagatis on hea kvaliteediga ja eraldatud muudest konsolideerimisgrupi üksustest ning c) vaidlused lahendatakse viivitamata.
- (vii) Vabastus ei avalda ebaproportsionaalset negatiivset mõju kriisilahenduse eelistatud lähenemisviisile.

- **Kolmanda riigi grupisiseste riskipositsioonide kohta kapitalinõuete määruse artikli 400 lõike 2 punkti c alusel tehtud heakskiitmisotsustega seotud dokumendid**

Taotlust esitav krediidasutus peab kapitalinõuete määruse artikli 400 lõike 2 punkti c kohase hindamise eesmärgil esitama kõik määruse (EL) 2016/445 I lisa punktis 3 nõutud dokumendid, kui neid ei ole vastavalt muudele määrustele, otsustele või nõuetele juba EKP-le esitatud. Ühtlasi peaks krediidasutus esitama ka järgmised dokumendid:

- (1) konsolideerimisgrupi juriidilise isiku struktuuri kirjeldus, milles määratakse kindlaks kõik kolmandate riikide ettevõtjad, kelle suhtes taotluse esitanud krediidasutusel on või võib tekkida riskipositsioone, mis oleksid taotletud erandiga hõlmatud, kui selline erand antakse;
- (2) õigusesindaja allkirjastatud ja juhtorgani heaks kiidetud avaldus, milles kinnitatakse, et
 - (i) taotluse esitanud krediidasutus suudaks esitada piisavat korrapärast teavet nende kolmandate riikide üksuste kohta, kelle suhtes tal on või võib

tekkida riskipositsioone, mis oleksid riskide kontsentreerumise piirmääradest vabastatud, kui selline vabastus antakse;

- (ii) asjaomastes kolmandates riikides kohaldatavas õigusraamistikus puuduvad takistused, mis takistaksid taotluse esitanud krediidasutusel EKP-le asjakohast teavet esitamast;
- (iii) krediidasutuse kirjendamistavad on kooskõlas tema riskijuhtimisstrateegia ja riskiohjemehhanismidega nii individuaalsel kui ka konsolideeritud tasandil;
- (iv) konsolideerimisgrupi väljaspool ELi asuva osa struktuur ei takista vastaspoole poolt riskipositsiooni õigeaegset tagasimaksmist krediidasutusele;
- (v) asjaomase vastaspoole poolt krediidasutusele rahaliste vahendite ülekandmisel ei ole olnud olulisi negatiivseid kogemusi;
- (vi) krediidasutus on sisse seadnud usaldusväärse tagatiste haldamise ja sõltumatu hinnakontrolli piisava suutlikkuse, mis tagab, et i) grupisiseste riskipositsioonide kvantifitseerimine toimub sõltumatult, ii) saadud tagatis on hea kvaliteediga ja eraldatud muudest konsolideerimisgrupi üksustest ning iii) vaidlused lahendatakse viivitamata.

EKP eeldab, et krediidasutused teatavad talle asjaoludes toimunud olulistest muutustest, mis võivad mõjutada kapitalinõuete määrase artikli 400 lõikes 3 sätestatud tingimuste täitmist.

6. peatükk

Likviidsus

1. Selles peatükis esitatakse EKP seisukoht likviidsusnõuete ja likviidsusega seotud aruandlusnõuete suhtes.
2. Likviidsusnõuete ja likviidsusega seotud aruandlusnõuete õigusraamistik on sätestatud kapitalinõuete määruse VI osas ja komisjoni delegeeritud määruses (EL) 2015/61, millega nähakse ette ELis kohaldatav likviidsuskattekordaja ning täpsustatakse likviidsuspuhvri moodustamise ja likviidsete vahendite välja- ja sissevoolu arvutamise tingimused. Selle määruse kohaldamistähtaeg oli 1. oktoober 2015.
3. LIKVIIDSUSNÕUETE TÄITMINE (kapitalinõuete määruse artikkel 414)

EKP kavatseb lubada kapitalinõuete määruse artiklis 414 sätestatud tingimustel üksikjuhtumi alusel harvemat aruandlust (kui igapäevast) ja pikemaid aruandlustähtaegu (kui iga tööpäeva lõpuks), juhul kui krediidiasutus ei täida või eeldatavasti ei täida kapitalinõuete määruse artikli 412 lõikes 1 sätestatud ja komisjoni delegeeritud määruses (EL) 2015/61 täpsustatud likviidsuskatte nõuet või kapitalinõuete määruse artikli 413 lõikes 1 sätestatud ja sama määruse VI osa IV jaotises täpsustatud stabiilse rahastamise nõuet. Sellise loa andmisel võtab EKP arvesse likviidsuskattekordaja lühemat ajahorisonti võrreldes stabiilse netorahastamise kordajaga ning seega selliste krediidiasutuste sagedasema aruandluse suhteliselt suuremat tähtsust, kes ei täida või eeldatavasti ei täida oma likviidsuskatte nõuet, võrreldes krediidiasutustega, kes ei täida või eeldatavasti ei täida oma stabiilse rahastamise nõuet.

Lisaks eespool nimetatud nõuetele kaalub EKP likviidsuskriisi korral täiendavate aruandlusnõuete kehtestamist krediidiasutuste suhtes vastavalt ühtse järelevalvemehhanismi määruse artikli 16 lõike 2 punktile j.

4. VALUUTADE MITTEVASTAVUS (komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2015/61 artikli 8 lõige 6)

Komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2015/61 artikli 8 lõike 6 esimene lause, mille kohaselt krediidiasutused peavad tagama, et nende likviidsete varade valuuta on kooskõlas likviidsete vahendite netoväljavoolude jaotusega valuutade lõikes, ei kohusta krediidiasutusi täitma olulistest valuutades positsioonide likviidsuskattekordajaga seoses 100% likviidsuskattekordaja nõuet (nagu on sätestatud kapitalinõuete määruse artikli 415 lõikes 2). Selle asemel hindab EKP võimalikku mittevastavust seoses komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2015/61 artikli 8 lõikes 6 osutatud teguritega. Lisaks sellele kaalub EKP krediidiasutustele eriomaseid likviidsusvalmiduse kavasid, mille eesmärk on lahendada valuutade mittevastavus idiosünkraatilise ja/või turuülese stressi ajal. Eespool nimetatud hinnangu põhjal ja kui ta peab seda vajalikuks, võib EKP seejärel kehtestada valuutade mittevastavuse kõrvaldamiseks piirmäära likviidsete vahendite netoväljavoolule vastavalt komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2015/61 artikli 8 lõikele 6.

Ta võib seda teha hoolimata asjaolust, et EKP jälgib samuti üldisemalt valuutade mittevastavusega seotud riske, uurides ka selliste varade ja kohustuste valuutade mittevastavust, mille tegelik järelejäänud tähtaeg on pikem kui likviidsuskattekindajas osutatud 30 kalendripäeva.

5. LIKVIIDSETE VARADE HAJUTAMINE (komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2015/61 artikli 8 lõige 1)

EKP kavatseb kehtestada krediitiasutustele nende likviidsete varade hajutamise eesmärgil üksikjuhtumi alusel piirangud või nõuded, nagu on sätestatud komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2015/61 artikli 8 lõikes 1, ning rakendada need vajaduse korral SREPi otsusega; nimetatud piirangud ja nõuded vaadatakse kord aastas läbi. EKP hindab sellega seoses iga üksikjuhtumi puhul kontsentratsioonimäära varaliikide lõikes, keskendudes eelkõige komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2015/61 artikli 10 lõike 1 punktis f, artikli 11 lõike 1 punktides c ja d ning artikli 12 lõike 1 punktis e osutatud pandikirjadele, kui need moodustavad kokku üle 60% likviidsete netovarade kogusummast, millest on tehtud kohaldatavad väärtuskärped.

Ta teeb seda hoolimata asjaolust, et EKP jälgib samuti üldisemalt seda, kas krediitiasutustel on kehtestatud põhimõtted ja piirangud, tagamaks, et nende likviidsuspuhvrise kuuluvad likviidsed varad on kogu aeg asjakohaselt hajutatud, nagu on nõutud komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2015/61 artikli 8 lõikes 1.

6. LIKVIIDSETE VARADE VALITSEMINE (komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2015/61 artikli 8 lõige 3)

EKP kavatseb vastavalt komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2015/61 artikli 8 lõike 3 punktile c anda krediitiasutustele loa kombineerida kõnealuse määruse artikli 8 lõike 3 punktides a ja c sätestatud lähenemisviise konsolideeritud tasandil või likviidsusagrupi tasandil, juhul kui likviidsuserand on tehtud individuaalsel tasandil kooskõlas kapitalinõuete määruse artikliga 8. Ühtlasi on krediitiasutustel õigus kombineerida mõlemat lähenemisviisi individuaalsel tasandil, tingimusel et nad selgitavad kombineeritud lähenemisviisi kasutamise vajadust.

7. MUUDEST TOODETEST JA TEENUSTEST TULENEVAD TÄIENDAVAD VÄLJAVOOLUD (komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2015/61 artikli 23 lõige 2)

Seoses komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2015/61 artikli 23 alla kuuluvate toodete ja teenuste kindlaksmääramisega eeldab EKP, et krediitiasutused kaaluvad kõrgetasemelisi põhimõtteid ja näiteid, mille EBA esitas esimeses EBA aruandes likviidsuskattekindaja rakendamise kohta ELis⁶³ või mille ta esitab selles küsimuses avaldatavates tulevastes väljaannetes ja eeskirjades.

Kooskõlas komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2015/61 artikli 23 lõikega 2 kogub EKP krediitiasutustelt vähemalt kord aastas teavet komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2015/61 artikli 23 lõikes 1 osutatud toodete ja teenuste kohta, mille puhul on

⁶³ „Monitoring of liquidity coverage ratio implementation in the EU – First report”, Euroopa Pangandusjärelevalve, juuli 2019.

sellise likviidsete vahendite väljavoolu tõenäosus ja võimalik maht oluline. EKP määrab kindlaks rakendatavad väljavoolu määrad, kas nõustudes krediitiasutuste kohaldatavate väljavoolu määradega või kehtestades ise väljavoolu määrad.

8. KÕRGEMAD VÄLJAVOOLU MÄÄRAD (komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2015/61 artikli 25 lõige 3)

EKP kavatseb kehtestada vastavalt komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2015/61 artikli 25 lõikele 3 järelevalvelised väljavoolu määrad, eriti juhul, kui

- (i) empiirilistest tõenditest nähtub, et teatavate jaehoiuste puhul täheldatav tegelik väljavoolu määr on kõnealuse määrusega riskantsemate jaehoiuste suhtes kehtestatud määrast kõrgem;
- (ii) krediitiasutused järgivad agressiivset turunduspoliitikat (nt pakkudes keskmisest märkimisväärselt kõrgemaid tasustamismäärasid), mis seab ohtu nende likviidsuspositsiooni ning toob kaasa süsteemse riski, eriti seetõttu, et nad võivad esile kutsuda muudatuse riskantsemate hoiustega seotud turutavades.

9. VAHENDITE VÄLJAVOOLUD, MIS ON VASTASTIKUSES SÕLTUVUSES VAHENDITE SISSEVOOLUGA (komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2015/61 artikkel 26)

• Üldised kaalutlused

EKP kavatseb lubada vastastikuses sõltuvuses olevate vahendite sissevooluga krediitiasutustel arvutada kooskõlas komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2015/61 artikliga 26 vastavad väljavoolud, millest on maha arvatud nendega vastastikuses sõltuvuses olevad sissevoolud, tingimusel et taotluse esitanud krediitiasutus esitab tõendi järgmiste kriteeriumide täitmise kohta, mis täpsustavad komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2015/61 artiklis 26 sätestatud tingimusi.

- (1) Seoses komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2015/61 artikli 26 punktiga a ei tohiks aruandev krediitiasutus kohaldada vastastikuses sõltuvuses olevate sissevoolude ja väljavoolude suhtes hinnangut või meelevaldset otsust.
- (2) Seoses komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2015/61 artikli 26 punktiga a ei tohiks topeltarvestuse vältimiseks olla vastastikuses sõltuvuses olev sissevool muul viisil kaasatud krediitiasutuse likviidsuskattekindluse arvutusse.
- (3) Krediitiasutus peaks tõendama õigusliku, regulatiivse või lepingulise kohustuse olemasolu, nagu on nõutud komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2015/61 artikli 26 punktis b.
- (4) Komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2015/61 artikli 26 punkti c alapunkti i kohaldamise korral peaks krediitiasutus arvesse võtma järgmist:
 - (i) nõuetekohaselt tuleks arvesse võtta komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2015/61 artikli 26 punkti c alapunktis i sätestatud tingimuse täitmist takistada võivaid maksesüsteemi viivitusi;

- (ii) sissevoolu ja väljavoolu vahelise ajalise nihke korral tuleks sissevoolust saadavad vahendid eraldada ja hoida varadena, millele on osutatud komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2015/61 II jaotise 2. peatükis, ning kui sissevool tekib enne likviidsuskattekindlustaja aruandluskupäeva, ei tohiks seda kuskil mujal likviidsuskattekindlustaja arvutamisel arvesse võtta.
- (5) Komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2015/61 artikli 26 punkti c alapunkti ii kohaldamise korral on nii riigi garantii kui ka vahendite sissevoolu ajastus selgelt kindlaks määratud kohaldatavas õigus-, reguleerivas või lepingulises raamistikus. Olemasolevaid maksetavasid ei peeta selle tingimuse täitmiseks piisavaks. Nõuetekohaselt tuleks arvesse võtta ka maksesüsteemi viivitusi seoses vastastikuses sõltuvuses oleva sissevoolu ja väljavooluga vastavalt komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2015/61 artikli 26 punkti c alapunktile ii.

Selleks et hinnata eespool esitatud tingimuste täitmist ja seda, kas komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2015/61 artikli 26 viimases lõigus osutatud kohustus teavitada EBA-t on täidetud, peab taotluse esitanud krediidiasutus esitama EKP-le eelnevalt ka teabe i) selliste varade, kohustuste ja bilansiväliste kohustuste saldode kohta, mille likviidsusvooge käsitletakse vastastikku sõltuvadena, ning ii) likviidsuse netoväljavoolule ja likviidsuskattekindlustajale avalduva mõju kohta, kui EKP peaks andma krediidiasutusele loa eeliskohtlemise kohaldamiseks.

- **Erikaalutlused komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2015/61 artikli 26 kohaldamisel selliste kontodega seotud deebet- ja kreditsaldode suhtes, mille suhtes kehtib arvestusliku kontsernikonto kokkulepe**

Juhul kui eespool alapunktides 1–5 sätestatud tingimused on täidetud, kavatseb EKP ka lubada krediidiasutustel kohaldada komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2015/61 artiklit 26 selliste kontode deebet- ja kreditsaldodele, mille suhtes kehtib arvestusliku kontsernikonto kokkulepe, st esitada netoarvestuses need kreditsaldod, mis tegelikult tasaarvestatakse deebetsaldodega, kui on täidetud järgmised lisatingimused:

- (i) kontsernikontoga seonduvaid kontosid hoitakse samas üksikus taotluse esitanud krediidiasutuses või vajaduse korral samas taotleja likviidsusalagrupis, nagu on sätestatud kapitalinõuete määruse artiklis 8;
- (ii) kontsernikonto kokkulepe vastab kapitalinõuete määruse artikli 429b lõikes 3 osutatud tingimustele;
- (iii) sõlmitud on lepingulised kokkulepped, millega tagatakse, et kontsernikonto netosaldo ei saa muutuda negatiivseks, välja arvatud ulatuses, mis tuleneb kontsernikontoga seotud arvelduskrediidi kasutamisest;
- (iv) krediidiasutus suudab tõendada, et tal on tegevussuutlikkus kanda mis tahes üksiku kontsernikonto kokkuleppe kõikide osapoolte deebet- ja kreditsaldod igal ajal üle eraldiseisvale ühtsele kontole;

- (v) ükski klient, kellel on juurdepääs kontsernikontole, ei kvalifitseeru kapitalinõuete määruse artikli 4 lõike 1 punktis 1 osutatud krediidasutuseks.

EKP kavatseb jätta komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2015/61 artikli 26 kohaldamisalast välja sellistes valuutades nomineeritud saldod, mille puhul on või võib olla konverteerimisega seotud takistusi.

Kui komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2015/61 artikli 26 kohaldamine seoses kontsernikonto kokkuleppega kiidetakse heaks, peaks krediidasutus kaaluma järgmisi aspekte.

- (i) Tasaarvestust tuleks kohaldada ainult selliste üksikute kontode jooksvate deebet- ja kreditsaldode suhtes, mille suhtes kehtib arvestusliku kontsernikonto kokkulepe. Mis tahes kasutamata arvelduskrediiti, mis on seotud kontsernikontoga või kontsernikontoga seonduvate üksikute kontodega, tuleks seevastu käsitleda eraldi, st sellise arvelduskrediidi kasutamata summa puhul peaks krediidasutus võtma väljavoolu arvesse kooskõlas komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2015/61 artikliga 23 või artikliga 31.
- (ii) Kõiki ülemääraseid deebet- või kreditsaldosid tuleks siiski likviidsuskattekindajaks arvutamisel arvesse võtta ja need tuleks arvutada eeldusel, et deebet- või krediitsaldod tasaarvestatakse, et suurendada väljavoolu määrasid ja/või vähendada sissevoolu määrasid.
- (iii) Kui komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2015/61 artikli 26 kohaldamine kiidetakse heaks seoses kontsernikonto kokkuleppega, mis hõlmab mitmes valuutas nomineeritud kontosid, peaksid krediidasutused jätkama eri valuutades nomineeritud saldode käsitlemist brutoarvestuses, eesmärgiga esitada aruandlus valuutas, mille puhul tuleb esitada eraldi aruanded vastavalt kapitalinõuete määruse artikli 415 lõikele 2.
- (iv) Kui krediidasutus või selline likviidsusalagrupp, mille ELis tegutsev emaettevõtja asub euroalal, saab kasu komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2015/61 artikli 26 kohaldamisest seoses kontsernikonto kokkuleppega, võib üksiku ettevõtja või likviidsusalagrupi tasandil heakskiidetud tasaarvestust kajastada ka likviidsuskattekindajaks arvutamisel konsolideeritud tasandil.

10. GRUPISISENE VÕI FINANTSINSTITUTSIOONIDE KAITSESKEEMI SISENE EELISKOHTLEMINE (komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2015/61 artikkel 29)

- **Üldtingimused**

EKP on seisukohal, et krediidasutuste grupisisese vahendite väljavoolu suhtes võib üksikjuhtumil põhineva hindamise alusel kohaldada erinevat kohtlemist vastavalt kapitalinõuete määruse artiklile 422 ja komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2015/61 artiklile 29. Juhul kui kapitalinõuete määruse artiklis 8 või 10 sätestatud erandite kasutamise luba ei ole antud või on antud osaliselt, võib sellist kohtlemist kohaldada

krediidi- ja likviidsuslimiitidest tuleneva vahendite väljavoolu suhtes ainult komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2015/61 artikli 29 alusel. Seda põhimõtet kohaldatakse nii samas liikmesriigis kui ka eri liikmesriikides asutatud krediidasutuste suhtes.

Samas liikmesriigis asutatud krediidasutustega seotud hindamisel vastavalt kapitalinõuete määruse artikli 422 lõikele 8 ja komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2015/61 artikli 29 lõikele 1 võtab EKP arvesse seda, kas on täidetud järgmised kehtiva õigusraamistiku tingimusi täpsustavad kriteeriumid:

- (i) selleks et hinnata, kas on põhjust eeldada järgmise 30 kalendripäeva jooksul väiksemat väljavoolu isegi idiosünkraatilise ja kogu turgu hõlmava stressiolukorra kombineeritud stsenaariumi korral, tuleb EKP-le tõendada, et tühistamisklauslid lepingute kohta sisaldavad vähemalt kuuekuulist etteteatamistähtaega;
- (ii) kui krediidi- või likviidsuslimiitide suhtes kohaldatakse madalamat vahendite väljavoolu määra, tuleb selle hindamiseks, kas krediidi- või likviidsuslimiidi saaja kohaldab vastavat sümmeetrilist või konservatiivsemat sissevoolu, EKP-le tõendada, et asjaomasest limiidist potentsiaalselt tulenevat sissevoolu võetakse nõuetekohaselt arvesse limiiti saava krediidasutuse kriisirahastamiskavas;
- (iii) kui kapitalinõuete määruse artikli 422 lõike 8 rakendamisel kohaldatakse hoiuste suhtes madalamat väljavoolumäära, tuleb selle hindamiseks, kas hoiustaja kohaldab vastavat sümmeetrilist või konservatiivsemat sissevoolu, EKP-le tõendada, et asjaomaseid hoiuseid ei võeta kapitalinõuete määruse artikli 422 kohaldamisel arvesse likviidsust andva üksuse likviidsuse taastamise kavas.

- **Lisatingimused taotluse korral, kui vastaspool asub taotluse esitanud krediidasutusest erinevas liikmesriigis**

Eri liikmesriikides asutatud krediidasutusega seotud hindamisel vastavalt kapitalinõuete määruse artikli 422 lõikele 9 ja komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2015/61 artikli 29 lõigetele 1 ja 2 võtab EKP arvesse seda, kas on täidetud komisjoni delegeeritud määruses (EL) 2017/1230⁶⁴ sätestatud kriteeriumid, mis täpsustavad õigusraamistiku tingimusi.

11. VAHENDITE TÄIENDAV VÄLJAVOOL KREDIIDIKVALITEEDI HINNANGUT LANGETAVATE VARADE ARVELT (komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2015/61 artikli 30 lõige 2)

EKP eeldab, et krediidasutused arvutavad selliste lepingutega seotud tagatise või lepingujärgsete raha väljavoolude summa, mille tingimuste kohaselt toimub vahendite väljavool 30 kalendripäeva jooksul pärast krediidasutuse välise

⁶⁴ Komisjoni delegeeritud määrus (EL) 2017/1230, 31. mai 2017, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 575/2013 seoses regulatiivsete tehniliste standarditega, millega täpsustatakse täiendavaid objektiivseid kriteeriume, mida peab täitma, et kohaldada kasutamata piiriüleste krediidi- ja likviidsuslimiitide suhtes grupisisese või krediidasutuste ja investeerimisühingute kaitseskeemi sisese likviidsuse vahendite väljavoolu või sissevoolu soodusmäära (ELT L 177, 8.7.2017, lk 7).

krediidikvaliteedi hinnangu langetamist kolme astme võrra. Kui krediidasutusel puudub väline krediidikvaliteedi hinnang, peab ta kaaluma, millist mõju avaldab likviidsete vahendite väljavoolule tema krediidikvaliteedi oluline halvenemine, mis vastab krediidikvaliteedi hinnangu langetamisele kolme astme võrra. Kui eespool nimetatud summa moodustab vähemalt 1% likviidsete vahendite brutoväljavoolust, tuleb sellised väljavoolud kajastada kapitalinõuete määruse artikli 415 kohases korrapärases järelevalvelises aruandluses. Nende tingimuste kohaldamisel tuleks likviidsete vahendite brutoväljavoolu mõista delegeeritud määruse (EL) 2015/61 artiklis 22 osutatud likviidsete vahendite koguväljavooluna, mis hõlmab eespool nimetatud krediidikvaliteedi halvenemisest tingitud täiendavat väljavoolu.

12. VAHENDITE SISSEVOOLU ÜLEMPIIR (komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2015/61 artikli 33 lõige 2)

EKP on teadlik, et selle likviidsusnõudeid puudutava konkreetse valikuvõimaluse samaaegsel kasutamisel koos komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2015/61 artiklis 34 sätestatud valikuvõimalusega võib teatud tingimustel olla likviidsust saava üksuse vaatenurgast kapitalinõuete määruse artiklis 8 sätestatud erandiga võrreldav mõju (st juhul, kui eespool nimetatud valikuvõimaluste kombineerimisel väheneb vabastuse saanud krediidasutuse likviidsuspuhvri nõue nullini või nulli lähedale), kuigi nende kahe erandi suhtes kohaldatakse erinevaid kriteeriumeid.

Seetõttu tagab EKP nende valikuvõimaluste samaaegsel kasutamisel ja asjaomaste erandite lubamisel, et see ei põhjusta vastuolu või konflikti EKP seisukohaga, mis puudutab kapitalinõuete määruse artikli 8 kohase erandi lubamist seoses samade üksustega sama konsolideerimise raames.

Artikli 33 lõikes 2 sätestatud vabastuse ja artiklis 34 sätestatud erandi kombineerimist ja nende koosmõju kapitalinõuete määruse artikli 8 kohase erandiga käsitletakse üksikasjalikult allpool komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2015/61 artikli 33 lõike 2 punktis a nimetatud vahendite sissevoolude hindamise kriteeriumite all.

EKP leiab, et üldjuhul võib komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2015/61 artikli 33 lõikes 1 sätestatud vahendite sissevoolu ülempiiri kohaldamisest täielikult või osaliselt loobuda pärast krediidasutuste poolt vastavalt nimetatud määruse artikli 33 lõikele 2 esitatud taotluste konkreetset hindamist. Hindamine põhineb allpool iga riskipositsiooni liigi puhul täpsustatud teguritel.

- **Hindamine komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2015/61 artikli 33 lõike 2 punktis a sätestatud vahendite sissevoolude vabastamiseks ülempiiri kohaldamisest**

Kõnealune säte käsitleb vahendite sissevoolusid, mille puhul likviidsuse pakkuja on krediidasutuse emaettevõtja või tütarettevõtja või sama emaettevõtja teine tütarettevõtja või on krediidasutusega seotud direktiivi 83/349/EMÜ⁶⁵ artikli 12 lõike 1 tähenduses. Sellega seoses tuleks emaettevõtjat käsitada kapitalinõuete

⁶⁵ Seitsmes nõukogu direktiiv 83/349/EMÜ, 13. juuni 1983, mis põhineb asutamislepingu artikli 54 lõike 3 punktil g ja käsitleb konsolideeritud aastaaruandeid (EÜT L 193, 18.7.1983, lk 1).

määruse artikli 4 lõike 1 punktis 15 määratletud emaettevõtjana ja tütarettevõtjat kapitalinõuete määruse artikli 4 lõike 1 punktis 16 määratletud tütarettevõtjana.

Mõlemad üksused peaksid ühtlasi olema kaasatud samasse konsolideerimisesse, nagu on sätestatud kapitalinõuete määruse artikli 18 lõikes 1, välja arvatud juhul, kui nad on seotud direktiivi 83/349/EMÜ artikli 12 lõike 1 tähenduses.

EKP kavatseb vabastada ainult need krediidasutused, mille vahendite sissevoolude kogusumma ületab 75% väljavoolude kogusummast või mis põhjendatult eeldavad, et nende vahendite sissevoolude kogusumma ületab lähitulevikus 75% väljavoolude kogusummast, võttes samuti arvesse likviidsuskattekindluse võimalikku volatiilsust.

- (1) EKP pöörab erilist tähelepanu juhtumitele, kui seda valikuvõimalust kasutatakse samaaegselt komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2015/61 artiklis 34 sätestatud valikuvõimalusega, juhul kui eeliskohtlemist on lubatud kohaldada grupisiseste krediitilimiitide ja likviidsuse tagamise tehingute suhtes.

Nende kahe valikuvõimaluse samaaegse kasutamise tulemusena võib likviidsust saava üksuse likviidsuse vahendite netoväljavool olla null. Seetõttu võib see avaldada likviidsust saavale üksusele teatud tingimustel mõju, mis on võrreldav kapitalinõuete määruse artikli 8 kohase erandi kohaldamisega. EKP peaks sellega seoses tagama, et loa andmine nende kahe valikuvõimaluse samaaegseks kohaldamiseks või komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2015/61 artikli 33 lõike 2 punkti a kohase vabastuse eraldi kasutamiseks ei ole vastuolus heakskiidetud seisukohaga, mis puudutab kapitalinõuete määruse artikli 8 kohase erandi kohaldamist samade üksuste suhtes.

Juhul kui kapitalinõuete määruse artikli 8 kohase erandi tingimusi ei saa krediidasutusest või konsolideerimisgrupist mitteolenevatel põhjustel täita või kui EKP ei ole veendunud, et kapitalinõuete määruse artikli 8 kohase erandi kasutamist võib tõepoolest lubada, kaalub EKP selle asemel võimalust lubada samaaegselt kohaldada komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2015/61 artiklis 34 sätestatud eeliskohtlemist ja sama määruse artikli 33 lõike 2 punktis a sätestatud vahendite sissevoolude vabastamist ülempiiri kohaldamisest.

- (2) EKP peab asjakohaseks, et kui samade sissevoolude kohta esitatakse taotlused samaaegselt vastavalt komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2015/61 artikli 33 lõike 2 punktile a ja artiklile 34, siis viiakse kasutamata krediidi- ja likviidsuslimiitidest tulenevate sissevoolude hindamine läbi vastavalt komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2015/61 artiklis 34 sätestatud tingimustele, et tagada järjepidevus.

Kui komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2015/61 artikli 33 lõike 2 kohast vabastust ei taotleta samaaegselt nimetatud määruse artiklis 34 sätestatud eeliskohtlemise kohaldamisega, kaalub EKP selle vabastuse võimalikku mõju krediidasutuse likviidsuskattekindlusele ja likviidsuspuhvrile ning vahendite sissevoolu ülempiiri kohaldamisest vabastatavate grupisiseste vahendite sissevoolude liiki. EKP peab eelkõige silmas, et selle vabastuse eraldi andmisel võib teatud tingimustel olla vahendite sissevoolu ülempiiri kohaldamisest vabastatud krediidasutusele sarnane

mõju erandiga, mille kasutamise luba antakse vastavalt kapitalinõuete määruse artiklile 8.

Kõnealused sissevoolud peaksid seetõttu vastama miinimumnõuetele, mis annavad EKP-le piisava veendumuse, et taotluse esitanud krediidasutus saab neid sissevoole kasutada finantsprobleemide korral oma likviidsusvajaduste katmiseks. EKP leiab seega, et vahendite sissevoolud peaksid vastama järgmistele nõuetele:

- (i) puuduvad lepingulised tingimused, mille kohaselt tuleb vahendite sissevoolu kasutamiseks täita teatavaid eritingimusi;
- (ii) puuduvad sätted, mille kohaselt võib vahendite sissevoolu allikaks olev grupisisene vastaspool taganeda oma lepingulistest kohustustest või kehtestada täiendavaid tingimusi;
- (iii) vahendite sissevoolu aluseks oleva lepingu tingimusi ei saa EKP eelneva nõusolekuta oluliselt muuta. Eelnevat nõusolekut lepingu pikendamiseks või uuendamiseks ei ole vaja, kui lepingu tingimusi ei muudeta. Sellegipoolest tuleb lepingu pikendamisest või uuendamisest EKPd teavitada;
- (iv) grupisisene vastaspool kohaldab oma likviidsuskattekindaja arvutamisel vahendite sissevoolude suhtes sümmeetrilist või konservatiivsemat väljavoolumäära. Eelkõige grupisiseste hoiuste puhul peab taotluse esitanud üksus juhul, kui hoiust vastuvõttev krediidasutus kohaldab 100% sissevoolumäära, tõendama, et grupisisene vastaspool ei käsitle seda hoiust tegevushoiusena (nagu määratletud komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2015/61 artiklis 27);
- (v) taotluse esitanud krediidasutus suudab tõendada, et vahendite sissevoolusid võetakse nõuetekohaselt arvesse ka grupisisese vastaspoole kriisirahastamiskavas või kui nimetatud kava puudub, siis taotluse esitanud krediidasutuse kriisirahastamiskavas;
- (vi) taotluse esitanud krediidasutus peaks ühtlasi tõendama, et grupisisene vastaspool on täitnud vähemalt ühe aasta jooksul likviidsuskatte nõuet;
- (vii) taotluse esitanud krediidasutus peaks teostama korrapärast järelevalvet grupisisese vastaspoole likviidsuspositsiooni üle ja tõendama, et ta võimaldab ka grupisisel vastaspoolel teostada korrapärast järelevalvet enda likviidsuspositsiooni üle. Teise võimalusena peaks taotluse esitanud krediidasutus tõendama, et tal on juurdepääs grupisisese vastaspoole likviidsuspositsiooni käsitlevale asjakohasele teabele.
- (viii) taotluse esitanud krediidasutus peaks võtma vabastuse andmise mõju arvesse oma riskijuhtimissüsteemides, et täita kapitalinõuete direktiivi artikli 86 nõudeid, ning samuti kontrollima, kuidas vabastuse võimalik tühistamine mõjutaks tema likviidsusriski positsiooni ja likviidsuskattekindajat.

- **Hindamine komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2015/61 artikli 33 lõike 2 punktis b sätestatud vahendite sissevoolude vabastamiseks ülempiiri kohaldamisest**

Finantsinstitutsioonide kaitseskeemi liikmete puhul tuleb meeles pidada, et skeemi liikmeks oleva hoiustava üksuse (hoiustaja) jaoks võib see vabastus olla teatud tingimustel funktsionaalselt samaväärne sellega, kui hoiust käsitletakse vastavalt komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2015/61 artikli 16 lõike 1 punktile a esimese taseme likviidse varana. Isegi kui artikli 16 lõike 1 punkti a kohane käsitlus puudutab likviidsuskattekindaja lugejat, vähendaks vabastuse andmine vahendite sissevoolu ülempiiri kohaldamisest vastavalt artikli 33 lõike 2 punktile b hoiuse puhul samavõrra selle kindaja nimetajat, kuna vahendite väljavoolusid korvavad vahendite sissevoolud. Selle mõju oleks kokkuvõttes samaväärne asjaomase hoiuse kajastamisega tervikuna kõrgekvaliteedilise likviidse varana ja suurendaks kindaja lugejat. Seetõttu leiab EKP, et vabastust vahendite sissevoolu ülempiiri kohaldamisest ei tohiks kasutada nende üksuste (finantsinstitutsioonide kaitseskeemi liikmete) hoiuste suhtes, kes vastavad kapitalinõuete määruse artikli 113 lõikes 7 sätestatud kohtlemise tingimustele ja kes vastavad täielikult ka komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2015/61 artikli 16 lõike 1 punktis a sätestatud kohtlemise tingimustele.

Sellises olukorras kutsutakse (julgustatakse) krediitiasutusi otseselt kohaldama likviidsuskattekindaja kindlaksmääramiseks komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2015/61 artikli 16 lõike 1 punktis a sätestatud kohtlemist.

Muud hoiused, mis ei vasta komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2015/61 artikli 16 lõike 1 punktis a sätestatud kohtlemise tingimustele, võib vabastada ainult järgmisel juhul:

- (1) kui hoiust vastuvõttev üksus on riigisisese õiguse või siduvate õigusnormide kohaselt kohustatud hoidma või investeerima hoiuseid esimese tasandi likviidsetes varades, mis on määratletud komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2015/61 artikli 10 lõike 1 punktides a–d,

või

- (2) kui on täidetud järgmised tingimused:
 - (i) puuduvad lepingulised tingimused, mille kohaselt tuleb vahendite sissevoolu kasutamiseks täita teatavaid eritingimusi;
 - (ii) puuduvad sätted, mille kohaselt võib finantsinstitutsioonide kaitseskeemi sisene vastaspool jätta oma lepingulised kohustused täitmata või kehtestada hoiuse väljavõtmiseks täiendavaid tingimusi;
 - (iii) hoiust reguleeriva lepingu tingimusi ei saa EKP eelneva nõusolekuta oluliselt muuta;
 - (iv) finantsinstitutsioonide kaitseskeemi sisene vastaspool kohaldab oma likviidsuskattekindaja arvutamisel vahendite sissevoolude suhtes

sümmeetrilist või konservatiivsemat väljavoolumäära. Eelkõige kui hoiust vastuvõttev krediidasutus kohaldab 100% sissevoolumäära, peaks taotluse esitanud üksus tõendama, et finantsinstitutsioonide kaitseskeemi sisene vastaspool ei käsitle seda hoiust tegevushoiusena (nagu määratletud komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2015/61 artiklis 27);

- (v) neid vahendite sissevoolusid võetakse nõuetekohaselt arvesse ka finantsinstitutsioonide kaitseskeemi sisese vastaspoole kriisirahastamiskavas;
- (vi) taotluse esitanud krediidasutus on suuteline tõendama, et finantsinstitutsioonide kaitseskeemi sisene vastaspool on täitnud vähemalt ühe aasta jooksul likviidsuskatte nõuet;
- (vii) finantsinstitutsioonide kaitseskeem teostab oma süsteemide abil nõuetekohaselt likviidsusriski seiret ja kontrolli ning teavitab kontrolli tulemustest üksikliikmeid vastavalt kapitalinõuete määruse artikli 113 lõike 7 punktidele c ja d;
- (viii) taotluse esitanud krediidasutus võtab vabastuse andmise mõju arvesse oma riskijuhtimissüsteemides ning kontrollib, kuidas vabastuse võimalik tühistamine mõjutaks tema likviidsusriski positsiooni ja likviidsuskattekindlust.

Ülempiiri kohaldamisest vabastamise tingimustele vastava muu hoiusekategorია puhul kasutatud väljend „üksuste grupid, kes vastavad kapitalinõuete määruse artikli 113 lõikes 6 sätestatud kohtlemise tingimustele” tähendab seda, et kapitalinõuete määruse artikli 113 lõikes 6 nimetatud tingimused peavad olema täidetud ja vastav vabastus riskiga kaalutud kapitalinõuete kohaldamisest grupisiseste riskipositsioonide suhtes peab olema tegelikult antud. Seepärast tuleks üksused, kes on jäetud välja usaldatavusnõuete kohase konsolideerimise kohaldamisalast vastavalt kapitalinõuete määruse artiklile 19, jätta välja ka vahendite sissevoolu ülempiiriga seotud vabastuse kohaldamisest, võttes arvesse seda, et kapitalinõuete määruse artikli 113 lõike 6 kohast vabastust ei saa anda. Seega ei ole lubatud ka kasutada vabastust komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2015/61 artikli 33 lõike 2 punktis b sätestatud vahendite sissevoolu ülempiiri kohaldamisest.

Sellisel juhul võib muude grupisiseste hoiuste puhul kasutada vabastust üksnes siis, kui hoiust vastuvõttev üksus on riigisisese õiguse või krediidasutuste grappe reguleerivate muude siduvate õigusnormide kohaselt kohustatud hoidma või investeerima hoiuseid esimese tasandi likviidsetes varades, mis on määratletud komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2015/61 artikli 10 lõike 1 punktides a–d.

- **Hindamine komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2015/61 artikli 33 lõike 2 punktis c sätestatud vahendite sissevoolude vabastamiseks ülempiiri kohaldamisest**

EKP on seisukohal, et vahendite sissevoolud, mille suhtes juba kohaldatakse komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2015/61 artiklis 26 nimetatud eeliskohtlemist,

tuleks vabastada ka selle määruse artikli 33 lõikes 1 osutatud ülempiiri kohaldamisest.

Vabastuse andmiseks seoses komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2015/61 artikli 31 lõike 9 teises lõigus osutatud vahendite sissevooludega kavatseb EKP hinnata neid sissevoolusid võrreldes kõnealuse määruse artikli 31 lõikes 9 sätestatud tugilaenude määratlusega ja sama määruse artiklis 26 sätestatud kriteeriumitega.

13. SPETSIALISEERUNUD KREDIIDIASUTUSED (määruse (EL) 2015/61 artikli 33 lõiked 3–5)

EKP peab asjakohaseks, et spetsialiseerunud krediidasutuste puhul võib vahendite sissevoolu kajastamisel kohaldada erinevat kohtlemist vastavalt komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2015/61 artikli 33 lõigetes 3–5 sätestatud tingimustele.

Täpsemalt leitakse, et

- (i) krediidasutused, kelle põhitegevus on liising ja faktooring, võib täielikult vabastada vahendite sissevoolu ülempiiri kohaldamisest;
- (ii) selliste krediidasutuste suhtes, kelle põhitegevus on mootorsõidukite soetamiseks antav rahastamine või Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 2008/48/EÜ⁶⁶ määratletud tarbijakrediidi pakkumine, võib kohaldada vahendite sissevoolu ülempiiri 90%.

EKP on seisukohal, et eeliskohtlemist võivad eeldada ainult krediidasutused, kelle ärimudel vastab täielikult ühele või mitmele komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2015/61 artikli 33 lõigetes 3 ja 4 kindlaksmääratud tegevusalale.

Hindamisel uurib EKP ka seda, kas äritegevuse likviidsusrisi profiil on madal, võttes arvesse järgmisi tegureid.

- (i) Vahendite sissevoolude ajastus peaks olema vastavuses vahendite väljavoolude ajastusega. Täpsemalt uurib EKP, kas:
 - (a) vahendite sisse- ja väljavoolud, mis on ülempiiri kohaldamisest vabastatud või mille suhtes kohaldatakse ülempiiri 90%, tulenevad teatava arvu vastaspoolte ühest või mitmest otsusest ning kas nende suhtes ei kohaldata aruandva krediidasutuse hinnangut või diskretsiooniotsust;
 - (b) ülempiiri kohaldamisest vabastatud vahendite sisse- ja väljavoolud on seotud õigusliku, regulatiivse või lepingulisele kohustusega. Taotluse esitanud krediidasutus peab selle kohustuse olemasolu tõendama. Kui ülempiiri kohaldamisest vabastatud vahendite sissevool tuleneb lepingulisest kohustusest, peab krediidasutus tõendama, et selle kohustuse järelejäanud kehtivusaeg on üle 30 päeva. Juhul kui

⁶⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2008/48/EÜ, 23. aprill 2008, mis käsitleb tarbijakrediidilepinguid ja millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 87/102/EMÜ (ELT L 133, 22.5.2008, lk 66).

äritegevusest tulenevalt ei ole võimalik näidata seost sissevoolu ja väljavoolu vahel üksikute tehingute kaupa, peab taotluse esitanud krediidasutus esitama lõpptähtaegade jaotuse, milles on näidatud sissevoolu ja väljavoolu ajastus 30 päeva jooksul ajavahemiku kohta, mis hõlmab vähemalt ühte aastat.

- (ii) Krediidasutust ei rahastata individuaalsel tasandil märkimisväärselt jaehoiustega. Täpsemalt uurib EKP, kas jaehoiustajate hoiused moodustavad üle 5% tema kogukohustustest ning kas individuaalsel tasandil on krediidasutuse põhitegevusalade osakaal bilansi kogumahust üle 80%. Juhul kui krediidasutel on individuaalsel tasandil hajutatud äritegevus, mis hõlmab üht või mitut komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2015/61 artikli 33 lõigetes 3 või 4 kindlaksmääratud tegevusala, kohaldatakse 90% ülempiiri ainult artikli 33 lõike 4 kohastele tegevusaladele vastavate vahendite sissevoolude suhtes. Sellega seoses uurib EKP ka seda, kas artikli 33 lõigete 3 ja 4 kohased krediidasutuse tegevusalad moodustavad kokku üle 80% selle krediidasutuse bilansi kogumahust individuaalsel tasandil. Krediidasutus peab tõendama, et tal on selliste vahendite sisse- ja väljavoolude pidevaks täpseks tuvastamiseks sobiv aruandlussüsteem.
- (iii) Erandid avalikustatakse aastaaruannetes.

Peale selle uurib EKP, kas ülempiiri kohaldamisest vabastatud vahendite sissevoolud konsolideeritud tasandil on suuremad kui samast spetsialiseeritud krediidasutusest tulenevad väljavoolud ja kas neid ei saa kasutada mis tahes muude väljavooluliikide katmiseks.

14. GRUPISISENE LIKVIIDSETE VAHENDITE SISSEVOOL (komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2015/61 artikkel 34)

- **Üldtingimused**

EKP on seisukohal, et ka grupisisese vahendite sissevoolu suhtes võib üksikjuhtumil põhineva hinnangu alusel kohaldada erinevat kohtlemist vastavalt kapitalinõuete määruse artiklile 425 ja komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2015/61 artiklile 34. Seda lähenemisviisi kaalutakse krediidi- ja likviidsusliimitidest tuleneva vahendite sissevoolu suhtes, juhul kui likviidsuskatte nõudega seoses ei ole antud või on osaliselt antud kapitalinõuete määruse artiklis 8 või 10 sätestatud erandite kasutamise luba. Seda põhimõtet kohaldatakse nii samas liikmesriigis kui ka eri liikmesriikides asutatud krediidasutuste suhtes.

Samas liikmesriigis asutatud krediidasutustega seotud hindamisel vastavalt kapitalinõuete määruse artikli 425 lõikele 4 ja komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2015/61 artikli 34 lõikele 1 võtab EKP arvesse seda, kas on täidetud järgmised õigusraamistiku tingimusi täpsustavad kriteeriumid.

- (i) Selleks et hinnata, kas on põhjust eeldada suuremat sissevoolu isegi idiosünkraatilise ja turupõhise kombineeritud stressiolukorra korral, tuleb EKP-le tõendada, et tühistamisklauslid sisaldavad vähemalt kuuekuulist

etteteatamistähtaega ning kokkulepped ja kohustused ei sisalda tingimusi, mis võimaldavad likviidsuse andjal

- (a) nõuda enne likviidsuse andmist mis tahes tingimuste täitmist;
 - (b) jätta nende kokkulepete ja kohustuste täitmise kohustus täitmata;
 - (c) muuta asjaomaste pädevate asutuste eelneva heakskiiduta oluliselt kokkulepete ja kohustuste tingimusi.
- (ii) Selleks et hinnata, kas vastaspool kohaldab kapitalinõuete määrase artiklitest 422, 423 ja 424 erandit tehes vastavat sümmeetrilist või konservatiivsemat vahendite väljavoolu, tuleb EKP-le tõendada, et krediidi- või likviidsuslimiidist tulenevat vastavat väljavoolu võetakse arvesse likviidsust andva üksuse likviidsuse taastamise kavas.
- (iii) Selleks et hinnata, kas likviidsust andval üksusel on kindel likviidsusprofiil, peab krediidasutus tõendama, et ta on vähemalt ühe aasta jooksul täitnud nii individuaalsel kui ka konsolideeritud alusel (kui see on asjakohane) likviidsuskattekindluse nõuet. Likviidsust saav üksus peab eeliskohtlemise ja komisjoni delegeeritud määrase (EL) 2015/61 artikli 33 alusel kohaldatud erandi mõju kajastama oma likviidsuskattekindluse arvutuses.

- **Lisatingimused taotluse korral, kui vastaspool asub taotluse esitanud krediidasutusest erinevas liikmesriigis**

Eri liikmesriikides asutatud krediidasutusega seotud hindamisel vastavalt kapitalinõuete määrase artikli 425 lõikele 5 ja komisjoni delegeeritud määrase (EL) 2015/61 artikli 34 lõigetele 1–3 võtab EKP arvesse seda, kas on täidetud komisjoni delegeeritud määra (EL) 2017/1230 sätestatud kriteeriumid, mis täpsustavad õigusraamistiku tingimusi.

15. **VALUUTADE MITTEVASTAVUSE PIIRAMINE** (kapitalinõuete määrase artikli 428b lõige 5)

Kapitalinõuete määrase artikli 428b lõike 5 esimene lõik, mille kohaselt krediidasutused peavad tagama, et nende rahastamisprofiili jagunemine valuuta järgi vastab üldiselt nende varade jagunemisele vääringu järgi, ei kohusta krediidasutusi järgima olulistest valuutades positsioonide stabiilse netorahastamise kordajaga seoses 100% stabiilse netorahastamise kordaja nõuet (nagu on sätestatud kapitalinõuete määrase artikli 415 lõikes 2). Selle asemel hindab EKP kapitalinõuete määrase artikli 428b lõike 5 punktides a ja b osutatud tegurite alusel valuutade võimalikku mittevastavust. EKP võib selle hinnangu alusel seejärel kehtestada üksikjuhtumi alusel, kui seda peetakse vajalikuks, konkreetsetes valuutas nõutava stabiilse rahastamise osakaalu ülempiiri, mida saab järgida kättesaadava stabiilse rahastamisega muus valuutas.

Seda hoolimata asjaolust, et EKP jälgib samuti üldisemalt varade ja kohustuste valuutade mittevastavusega seotud riske, uurides ka selliste varade ja kohustuste

valuutade mittevastavust, mille tegelik järelejäänud tähtaeg on pikem kui stabiilse netorahastamise kordajas osutatud üks aasta.

16. VASTASTIKUSES SÕLTUVUSES VARAD JA KOHUSTUSED (kapitalinõuete määruse artikli 428f lõige 1)

Kapitalinõuete määruse artikli 428f lõikega 1 seoses kavatseb EKP üksikjuhtumi alusel lubada krediitiasutustel käsitleda vara ja kohustust vastastikuses sõltuvuses olevana, tingimusel et on täidetud järgmised õigusliku raamistiku tingimusi täpsustavad kriteeriumid.

- (1) Seoses kapitalinõuete määruse artikli 428f lõike 1 punktidega a–c ja f eeldatakse, et taotluse esitanud krediitiasutus esitab vastastikuses sõltuvuses olevana käsitletavate alusvarade ja kohustuste ning samuti asjaomaste osapoolte põhjaliku kirjelduse. Kirjelduses tuleks näidata, et
 - (i) krediitiasutus tegutseb üksnes ülekandva üksusena, et suunata kohustustest saadav rahastamine vastavasse varasse;
 - (ii) üksikud vastastikuses sõltuvuses olevad varad ja kohustused on selgelt tuvastatavad ning neil on sama põhisumma;
 - (iii) vara ja sellega vastastikuses sõltuvuses oleva kohustuse tähtajad on olulisel määral vastavuses, kusjuures vara lõpptähtaja ja kohustuse lõpptähtaja vahel on maksimaalselt 20 päeva;
 - (iv) kõigi vastastikuses sõltuvuses olevate varade ja kohustuste paaride vastaspooled ei ole ühesugused.
- (2) Seoses kapitalinõuete määruse artikli 428f lõike 1 punktidega d ja e eeldatakse, et krediitiasutus esitab sõltumatu kolmanda isiku või asutusesiseses õigussakonna koostatud ja juhtorgani heakskiidetud õigusliku arvamuse, mis kinnitab, et lepingulised kokkulepped ning õigus- ja reguleeriv raamistik tagavad, et vastastikuses sõltuvuses olevat kohustust ei saa kasutada muude varade rahastamiseks ning et varast tulenevaid voogusid ei saa kasutada muudel eesmärkidel peale vastastikuses sõltuvuses oleva kohustuse tagasimaksmise.

Krediitiasutus peab esitama EKP-le eelnevalt teabe i) selliste varade ja kohustuste saldo kohta, mida käsitletak vastastikuses sõltuvuses olevana, ja ii) stabiilse netorahastamise kordajale avalduva mõju kohta, kui EKP peaks andma krediitiasutuse loa käsitleda vara ja kohustust vastastikuses sõltuvuses olevana.

17. EELISKOHTLEMINE KONSOLIDEERIMISGRUPIS VÕI
FINANTSINSTITUTSIOONIDE KAITSESKEEMI RAAMES (kapitalinõuete määruse artikkel 428h)

EKP kavatseb üksikjuhtumi alusel lubada krediitiasutustel kohaldada suuremat kättesaadava stabiilse rahastamise tegurit või väiksemat nõutava stabiilse rahastamise tegurit varade, kohustuste ning ettenähtud krediidi- või likviidsuslimiitide

suhtes kooskõlas kapitalinõuete määruse artikliga 428h, tingimusel et on täidetud järgmised õigusliku raamistiku tingimusi täpsustavad kriteeriumid.

- **Üldtingimused**

(1) Krediidiasutustel tuleb esitada järgmine teave:

- (i) tehingu vastaspooleks oleva üksuse nimi, teave asjaomase vara, kohustuse või ettenähtud krediidi- või likviidsuslimiidi kohta, mille suhtes eeliskohtlemist taotletakse, ning krediidiasutuse ja vastaspoole stabiilse netorahastamise kordaja, kui sellise eeliskohtlemise luba antakse;
- (ii) kui taotlus esitatakse enne 28. juunit 2021 ja kui krediidiasutusel või vastaspoolel ei ole veel vähemalt 100% stabiilse netorahastamise kordajat, siis tuleb esitada nõuete täitmise tagamise kava kirjeldus, sealhulgas juhul, kui eeliskohtlemise luba ei anta. EKP hindab, kas need kavad on usaldusväärsed, võttes arvesse ka krediidiasutuse konkreetset ärimudelit.

(2) Seoses kapitalinõuete määruse artikli 428h lõike 1 punktis a sätestatud nõudega, milles määratakse kindlaks sellise tehingu vastaspool, mille suhtes võib kohaldada eeliskohtlemist, peaksid krediidiasutused võtma arvesse järgmist.

- (i) Kapitalinõuete määruse artikli 428h lõike 1 punkti a alapunkti i või ii kohaldamisel tuleks emaettevõtjat käsitada kapitalinõuete määruse artikli 4 lõike 1 punktis 15 määratletud emaettevõtjana ja tütarettevõtjat kapitalinõuete määruse artikli 4 lõike 1 punktis 16 määratletud tütarettevõtjana. Sellistel juhtudel peaksid krediidiasutus ja vastaspool olema kaasatud samasse konsolideerimisse, nagu on sätestatud kapitalinõuete määruse artikli 18 lõikes 1.
- (ii) Kapitalinõuete määruse artikli 428h lõike 1 punkti a alapunkti iv või v kohaldamisel võib eeliskohtlemise loa anda üksnes juhul, kui on täidetud kapitalinõuete määruse artikli 113 lõikes 7 osutatud tingimused või kui krediidiasutused ja vastaspoole asuvad samas liikmesriigis ja on püsivalt seotud samas liikmesriigis asutatud ja nende üle järelevalvet tegeva keskasutusega, nagu on osutatud kapitalinõuete määruse artiklis 10. Lisaks ei kavatse EKP sellistel juhtudel kohaldada eeliskohtlemist kapitalinõuete määruse artiklis 428g osutatud hoiuste suhtes, mida juba tunnistatakse ja spetsiaalselt käsitletakse likviidsete varadena vastavalt komisjoni delegeeritud määrusele (EL) 2015/61.

(3) Seoses kapitalinõuete määruse artikli 428h lõike 1 punktis b sätestatud nõudega eeldab EKP, et kui krediidiasutus soovib kohaldada krediidiasutusele kapitalinõuete määruse artikli 428h lõike 1 punktis a osutatud vastaspoole antud ettenähtud krediidi- või likviidsuslimiidi suhtes suuremat kättesaadavat stabiilse rahastamise tegurit, peab ta tõendama, et lepingute tühistamisklauslid sisaldavad vähemalt 18-kuulist etteteatamistähtaega ning et kokkulepped ja kohustused ei sisalda tingimusi, mis võimaldaks rahastajal

- (i) nõuda enne rahastamise andmist mis tahes tingimuste täitmist;
 - (ii) jätta nende kokkulepete ja kohustuste täitmise kohustus täitmata;
 - (iii) muuta EKP eelneva heakskiiduta oluliselt kokkulepete ja kohustuste tingimusi.
- (4) Seoses kapitalinõuete määruse artikli 428h lõike 1 punktis c sätestatud nõudega peaks krediidasutus tõendama järgmist:
- (i) kui krediidasutus soovib kohaldada kapitalinõuete määruse artikli 428h lõike 1 punktis a osutatud vastaspoolelt saadud ettenähtud krediidi- või likviidsuslimiidi suhtes suuremat kättesaadavat stabiilse rahastamise tegurit, võetakse asjaomasest limiidist tuleneda võivat vastavat vahendite väljavoolu arvesse vastaspoole likviidsuse taastamise kavas ja kriisirahastamiskavas;
 - (ii) kui krediidasutus soovib kohaldada kapitalinõuete määruse artikli 428h lõike 1 punktis a osutatud vastaspoolele antud ettenähtud krediidi- või likviidsuslimiidi suhtes väiksemat nõutavat stabiilse rahastamise tegurit, võetakse asjaomasest limiidist tuleneda võivat vastavat vahendite sissevoolu arvesse vastaspoole likviidsuse taastamise kavas ja kriisirahastamiskavas.

Kui krediidasutus on saanud või võib saada rahastuse, kasutades kapitalinõuete määruse artikli 428h lõike 1 punktis a osutatud vastaspoole antud ettenähtud krediidi- või likviidsuslimiite, võib krediidasutusel lubada kohaldada suuremat kättesaadavat stabiilse rahastamise tegurit maksimaalselt vastaspoole kohaldatava nõutava stabiilse rahastamise teguri ulatuses. Kui krediidasutus on andnud rahastuse või ettenähtud krediidi- või likviidsuslimiidid kapitalinõuete määruse artikli 428h lõike 1 punktis a osutatud vastaspoolele, võib krediidasutusel lubada kohaldada väiksemat nõutavat stabiilse rahastamise tegurit, mis peaks olema vähemalt võrdne vastaspoole kohaldatava kättesaadava stabiilse rahastamise teguriga.

- **Lisatingimused taotluse korral, kui vastaspool asub taotluse esitanud krediidasutusest erinevas liikmesriigis**

Eri liikmesriikides asutatud krediidasutustega seotud hindamisel vastavalt kapitalinõuete määruse artikli 428h lõikele 2 võtab EKP arvesse seda, kas on täidetud järgmised õigusraamistiku tingimusi täpsustavad kriteeriumid.

- (1) Seoses kapitalinõuete määruse artikli 428h lõike 2 punktis a sätestatud nõudega peaks krediidasutus EKP-le tõendama, et eeliskohtlemise taotlust toetab nii krediidasutuse kui ka vastaspoole juhtorganite põhjendatud ametlik otsus, mis tagab, et nad mõistavad täielikult eeliskohtlemise tagajärgi juhul, kui asjakohane luba antakse, ja et tühistamisklauslid sisaldavad vähemalt 18-kuulist etteteatamistähtaega.

- (2) Seoses kapitalinõuete määrase artikli 428h lõike 2 punktis b sätestatud nõudega peaks krediidasutus tõendama järgmist:
- (i) kui stabiilse netorahastamise kordaja nõue on olnud kehtivate õigusaktide alusel kohaldatav terve aasta, on rahastaja täitnud stabiilse netorahastamise kordaja nõuet (kui see on asjakohane) individuaalselt vähemalt ühe aasta;
 - (ii) kui stabiilse netorahastamise kordaja nõue ei ole olnud kehtivate õigusaktide alusel kohaldatav terve aasta, on rahastajal tugev rahastamispositsioon, mis loetakse saavutatuks, kui rahastaja likviidsuse ja rahastamise juhtimine loetakse SREPi hindamisel kvaliteetseks.
- (3) Seoses kapitalinõuete määrase artikli 428h lõike 2 punktis c sätestatud nõudega peaks krediidasutus EKP-le tõendama, et rahastaja jälgib korrapäraselt rahastamise saaja rahastamispositsiooni.

18. LIHTSUSTATUD STABIILSE NETORAHASTAMISE NÕUDE KOHALDAMINE
(kapitalinõuete määrase artikkel 428ai)

EKP kavatseb taotluse korral lubada kapitalinõuete määrase artikli 4 punktis 145 määratletud väikestel ja mittekeerukatel finantsinstitutsioonidel kohaldada kapitalinõuete määrase VI osa IV jaotise 5. peatükis osutatud lihtsustatud stabiilse netorahastamise nõuet. Kui taotluse esitanud krediidasutus kuulub sellise ELis emattevõtjana tegutseva finantsinstitutsiooni konsolideerimisgruppi, mis ei vasta kapitalinõuete määrase artikli 4 punktis 145 sätestatud väikese ja mittekeeruka finantsinstitutsiooni määratlusele, kavatseb EKP lubada taotluse esitanud krediidasutusel kohaldada lihtsustatud stabiilse netorahastamise nõuet ainult juhul, kui puuduvad tõendid, et selline kohaldamine takistaks konsolideerimisgruppi täitmast kapitalinõuete määrase VI osa IV jaotise 1. peatükis sätestatud stabiilse netorahastamise nõuet konsolideeritud tasandil.

7. peatükk

Finantsvõimendus

1. Selles peatükis esitatakse EKP seisukoht finantsvõimenduse kohta.
2. Asjaomane õigusraamistik on sätestatud kapitalinõuete määrase VII osas.
3. KREDIIDIASUTUSTE ÜKSUSTE KÄSITLEMINE AVALIKU SEKTORI ARENGUKREDIIDIASUTUSTENA FINANTSVÕIMENDUSE MÄÄRA ARVUTAMISEL
(kapitalinõuete määrase artikli 429a lõige 2)

Kapitalinõuete määrase artikli 429a lõikes 2 sätestatud kaalutusõiguse kasutamisel hindab EKP krediidasutuste taotlusi, võttes arvesse allpool esitatud konkreetseid aspekte, et tagada asjaomase regulatiivse raamistiku usaldusväärne rakendamine.

Hindamise eesmärk on eelkõige tagada, et kapitalinõuete määruse artikli 429a lõike 2 tingimused on täidetud ja et krediitdiasutuste üksuste eeliskohtlemine ei mõjuta järelevalve tõhusust.

EKP kontrollib sel eesmärgil vähemalt järgmisi tegureid.

- (1) Krediitdiasutuse üksuse on asutanud liikmesriigi keskvalitsus, piirkondlik valitsus või kohalik omavalitsus. Selle tingimuse täitmise tõendamiseks peaks taotluse esitanud krediitdiasutus viitama liikmesriigi keskvalitsuse, piirkondliku valitsuse või kohaliku omavalitsuse seadusele või täitevotsusele, millega üksus on asutatud, või Euroopa Komisjoni riigiabi otsusele.
- (2) Üksuse tegevus piirdub avaliku finants-, sotsiaal- või majanduspoliitika konkreetsete eesmärkide edendamiseks kooskõlas sellele krediitdiasutusele kohaldatavate õigusaktide ja sätetega, sealhulgas põhikirjaga, ja konkurentsiväliselt. Üksuse eesmärk ei ole suurendada kasumit ega turuosa. Nende tingimuste täitmise tõendamiseks peaks taotluse esitanud krediitdiasutus esitama lisaks oma põhikirjale täieliku ülevaate üksuse varast ja kohustustest ning üksuse poolt osutatavate klienditeenuste kirjelduse. Lisaks sellele peaks taotluse esitanud krediitdiasutus andma teavet üksuse varade ja kohustuste eest vastutavate töötajate tasustamise põhimõtete kohta. Need dokumendid peaksid tõendama, et üksuse tegevus on esimeses lauses sätestatu kohaselt piiratud ning et varade, kohustuste ja teenuste hinnakujundus toimub konkurentsiväliselt või et tegevuse eesmärk on katta turu puudujääk, mida on tunnustatud Euroopa Komisjoni riigiabi otsuses.
- (3) Kui liidu riigiabiireeglitest ei tulene teisiti, on keskvalitsuse, piirkondliku valitsuse või kohaliku omavalitsuse kohustus kaitsta krediitdiasutuse elujõulisust või tagada otseselt või kaudselt vähemalt 90% krediitdiasutuse omavahendite nõuetest, rahastamisnõuetest või väljastatud tugilaenudest. Selle tingimuse täitmise tõendamiseks peaks taotluse esitanud krediitdiasutus esitama EKP-le tõhusa seaduse või õiguslikult täitmisele pööratava kaitsekokkuleppe, milles on keskvalitsuse, piirkondliku valitsuse või kohaliku omavalitsuse kohustused selgelt sätestatud. Nende dokumentide täiendamiseks tuleks esitada sõltumatu kolmanda isiku või asutusesisese õigusosakonna koostatud ja emaettevõtja juhtorgani heakskiidetud õiguslik arvamus, milles kinnitatakse kaitse- või tagatiskokkulepete tõhusust.
- (4) Üksus ei võta vastu hoiuste tagamise skeemi direktiivi artikli 2 lõike 1 punktis 5 või seda direktiivi rakendavas liikmesriigi õigusaktis määratletud tagatud hoiuseid, mida võib liigitada Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2008/48/EÜ artikli 3 punktis a määratletud tarbijate tähtajalisteks või säästuhoiusteks.
- (5) Üksus on organisatsiooniliselt, struktuuriliselt ja finantsiliselt sõltumatu ja autonoomne. Üksuse organisatsioonilise sõltumatuse tõendamiseks peaks taotluse esitanud krediitdiasutus esitama EKP-le organisatsiooni struktuuri skeemi, mis kinnitab, et üksusel on oma personal ja juhtkond, kes annab aru otse taotluse esitanud krediitdiasutuse kõrgeimale juhtorganile, samuti kõik

dokumendid, mis tõendavad üksuse suutlikkust kehtestada oma juhtimiskord (nt krediidasutuse põhikiri). EKP arvates on struktuuriline sõltumatus olemas, kui üksuse varad ja kohustused on individuaalselt tuvastatavad ning krediidasutuse muudest varadest ja kohustustest eraldatud (nt üksus avaldab oma finantsaruanded ja tal on oma krediidireiting). Finantsilise sõltumatuse tõendamiseks peaks taotluse esitanud krediidasutus tõendama, et üksuse riskipositsioone rahastatakse välistest allikatest, st üksus ei tugine konsolideerimisgrupi muudest osadest lähtuvalle ristrahastamisele.

Kui krediidasutus saab EKP-lt loa käsitleda üksust avaliku sektori arengukrediidasutusena, peaks krediidasutus pidevalt tagama, et EKP saaks otsuse iga-aastase läbivaatamise hõlbustamiseks eespool punktides 1–5 osutatud dokumentide kõige ajakohasemad versioonid. Krediidasutused peaksid käsitama EKP otsust, millega võimaldatakse kapitalinõuete määruse artikli 429a lõike 2 kohane eeliskohtlemine, kohaldatavana seni, kuni EKP selle otsuse tühistab.

4. ARVESTUSLIKU KONTSEERNIKONTO KOKKULEPETE EELISKOHTLEMINE (kapitalinõuete määruse artikli 429b lõige 3)

Kui krediidasutused kavatsevad kohaldada kontseernikonto eeliskohtlemist, nagu on sätestatud kapitalinõuete määruse artikli 429b lõikes 3, peaksid nad teatama sellest EKP-le. EKPd tuleks teavitada asjaomase ühise järelevalverühma kaudu ja teatis peaks sisaldama kontseernikonto üksikasjalikku kirjeldust, sealhulgas üksikasjalikke andmeid algsetelt kontodelt eraldi kontole tehtavate ülekannete sageduse kohta, ning krediidasutuse enda hinnangut kapitalinõuete määruse artikli 429b lõikes 3 sätestatud tingimuste täitmise kohta.

8. peatükk

Aruannete esitamine usaldatavusnõuete ja finantsteabe kohta

1. LOOBUMINE NÕUDEST ESITADA ARUANDEID DUBLEERIVATE ANDMEELEMENTIDE KOHTA (kapitalinõuete määruse artikli 430 lõige 11)

Kapitalinõuete määruse artikli 430 lõikega 11 lubatakse pädevatel asutustel loobuda nõudest esitada kapitalinõuete määruse artiklis 430 osutatud rakenduslikes tehnilistes standardites täpsustatud aruandlusvormides kehtestatud mis tahes andmeelemente, kui need andmeelemendid on dubleerivad. Nõudest loobumiseks peavad dubleerivad andmeelemendid olema identsed näiteks määratluse, konsolideerimise ulatuse, parameetrite ja raamatupidamiseskirjade poolest. EKP kavatseb nõudest loobumised läbi vaadata ja heaks kiita, kui need on nõuetekohaselt põhjendatud. EKP eeldab siiski, et dubleeriv aruandlus on väga harukordne, võttes arvesse maksimaalse ühtlustamise põhimõtet, mida järelevalvearuandluse suhtes kohaldatakse. Seda arvestades eeldab EKP, et kapitalinõuete määruse artikli 430 lõikes 11 sätestatud vabastuse kasutamise vajadus on samuti väga harv.

9. peatükk

Krediidiasutuse tegevuse alustamise üldtingimused

1. ERAND KESKASUTUSEGA PÜSIVALT SEOTUD KREDIIDIASUTUSTELE
(kapitalinõuete direktiivi artikli 21 lõige 1)
2. Krediidiasutustelt, kes on püsivalt seotud keskasutusega, nagu on kirjeldatud kapitalinõuete määruse artiklis 10, ei nõuta kapitalinõuete direktiivi artikleid 10 ja 12 ning artikli 13 lõiget 1 rakendavates riigisiseses õigusnormides sätestatud tegevusloa nõuete täitmist, juhul kui EKP leiab, et kapitalinõuete määruse artikli 10 lõikes 1 sätestatud tingimused on täidetud.
3. KAALUTLUSÕIGUS LUBADA KOLMANDA RIIGI KONSOLIDEERIMISGRUPIL OMADA ELis KAHE ELis VAHELÜLINA TEGUTSEVAT EMAETTEVÕTJAT
(kapitalinõuete direktiivi artikli 21b lõige 2)

EKP kaalub igal üksikjuhul eraldi, kas lubada kolmanda riigi konsolideerimisgrupil omada ELis kahte ELis vahelülina tegutsevat emaettevõtjat, olles vajaduse korral võtnud arvesse kapitalinõuete direktiivis osutatud mõlemat võimalikku põhjendust:

- (1) juhul kui kolmanda riigi konsolideerimisgrupi suhtes kohaldatakse kohustuslikku tegevuse eraldatuse nõuet, mis on kehtestatud selle kolmanda riigi üldkohaldatavate õigusnormidega või järelevalveasutuse otsusega, kus asub kolmanda riigi konsolideerimisgrupi põhiemaettevõtja peakontor, siis selle kolmanda riigi järelevalveasutuse hinnangut, kes vastutab selliste õigusnormide järgimise tagamise või sellise otsuse tegemise eest;
- (2) ELis vahelülina tegutseva emaettevõtja pädeva kriisilahendusasutuse hinnangut selle kohta, millist mõju avaldab kahe vahelülina tegutseva emaettevõtjaga struktuur kriisilahenduskõlblikkuse tõhususele.

Alates 29. detsembrist 2020 on finantsinstitutsioonidel kohustus järgida ühise ELis vahelülina tegutseva emaettevõtja nõuet, niipea kui on saavutatud ELis vahelülina tegutseva emaettevõtja moodustamise künnis, ning seega peavad nad taotlema kõiki järelevalvemenetlusi piisavalt aegsasti.

Kooskõlas EBA arvamusega⁶⁷ ELis vahelülina tegutseva emaettevõtja moodustamise ja rakendamise kohta peaksid kõik liidus asuvad kolmanda riigi konsolideerimisgruppi kuuluvad krediidiasutused ja investeerimisühingud selleks, et oleks tagatud kahe ELis tegutseva emaettevõtja heakskiitmise nõuetekohane hindamine, esitama sellekohase ühistootluse, mida toetab kolmandas riigis asuv emaettevõtja.⁶⁸

Taotlus tuleks esitada kõigil juhtudel konsolideeritud järelevalvet teostavale asutusele. Kui liidus asuvatel krediidiasutustel ja investeerimisühingutel puudub ühine konsolideeritud järelevalvet teostav asutus, tuleks taotluse adressaadiks olev

⁶⁷ EBA aramus kapitalinõuete direktiivi artikli 21b alusel ELis vahelülina tegutseva emaettevõtja moodustamise ja rakendamise kohta (EBA/Op/2022/12).

⁶⁸ Vt kõnealuse EBA arvamuse punkt 19.

pädev asutus kindlaks määrata vastavalt kriteeriumile, mis on sätestatud EBA suunistes direktiivi 2013/36/EL artikli 21b alusel ELis vahelülina tegutseva emaettevõtja moodustamise künnise ja muude menetluslike aspektide seire kohta⁶⁹ ja mis käsitleb ELis tegutsevate emaettevõtjate ning eraldiseisvate krediidiasutuste ja investeerimisühingute kohustust teatada konsolideeritud järelevalvet teostavale asutusele, et 40 miljardi euro künnis on saavutatud või saavutatakse edaspidi tulevikku suunatud lähenemisviisi alusel.

Kui taotlus põhineb üksnes või muu hulgas tegevuste eraldatuse kohustuslikul nõudel, mida peab täitma kolmandas riigis asuv kolmanda riigi konsolideerimisgrupp (kapitalinõuete direktiivi artikli 21b lõike 2 punkt a), eeldab EKP, et taotleja esitab kolmandas riigis kohaldatava korra üksikasjaliku kirjelduse, tegevusstruktuuri ja tegevuste kavandatava jaotuse iga ELis vahelülina tegutseva emaettevõtja vahel kooskõlas kolmanda riigi korraga.

Taotlusele lisatav täiendav asjakohane teave ja tõendavad dokumendid hõlmavad vähemalt järgmist:

- (i) hästi põhjendatud selgitus selle kohta, miks kapitalinõuete direktiivi artikli 21b lõike 2 punktide a ja b tingimused (vastavalt olukorrale) loetakse täidetuks;
- (ii) usaldusväärsed tõendid selle kohta, et kolmanda riigi emaettevõtja suhtes kohaldatakse kolmanda riigi tegevuste eraldatuse kohustuslikku korda (nt kolmanda riigi pädeva asutuse otsus või kolmanda riigi emaettevõtja avalikustatud teave);
- (iii) asjaomase grupi praegune struktuur, võttes arvesse kolmandas riigis kohaldatavat tegevuste eraldatuse kohustuslikku nõuet, sealhulgas grupi eri segmentides toimuva tegevuse kirjeldus ja grupi kahe eraldiseisva haru vahelised seosed;
- (iv) kolmanda riigi konsolideerimisgrupi poolt kolmanda riigi pädevale asutusele esitatud taotlus erandi tegemiseks tegevuste eraldatuse kohustuslikust nõudest ning üksikasjalik selgitus mis tahes erandi kasutamise loa kohta, mille on andnud kõnealune kolmanda riigi pädev asutus;
- (v) kavandatavate ELis vahelülina tegutsevate emaettevõtjate asukoht ja liigid;
- (vi) kahe ELis vahelülina tegutseva emaettevõtja vähemalt kolmeaastane äriplaan, mis sisaldab kolmanda riigi konsolideerimisgrupi ELis asuva osa kavandatava struktuuri kirjeldust kahe ELis vahelülina tegutseva emaettevõtja all, iga grupi kavandatava tegevuse liigid ja maht ning haakuvus kolmanda riigi konsolideerimisgrupi üldise struktuuriga;

⁶⁹ EBA suunistes direktiivi 2013/36/EL artikli 21b alusel ELis vahelülina tegutseva emaettevõtja moodustamise künnise ja muude menetluslike aspektide seire kohta (EBA/GL/2021/08).

- (vii) koos selgete vahe-eesmärkidega ajakava, mis näitab, kuidas grupp tagab, et ELis vahelülina tegutsevad emaettevõtjad on valmis toimima, kui ELis vahelülina tegutseva emaettevõtja moodustamise künnis on saavutatud;
- (viii) nii struktuurselt eraldatud üksuste vaheliste seoste kirjeldus, sealhulgas kahe üksuse juhtorganite tasandil, kui ka strateegiliste otsustega seotud otsustusprotsesside kirjeldus;
- (ix) ideaaljuhul kolmanda riigi pädeva asutuse kinnitus selle kohta, et kahe ELis vahelülina tegutseva emaettevõtjaga kavandatav struktuur – sealhulgas nende kirjeldatud omavahelised seosed – oleks kooskõlas kolmanda riigi kohaldatava raamistikuga.

EKP võib vastavalt vajadusele küsida täiendavat teavet.

Teise ELis vahelülina tegutseva emaettevõtja asutamise eesmärk on võimaldada asjaomasel kolmanda riigi konsolideerimisgrupil jätkata teenuste osutamist struktuurilise eraldatuse alusel (teenuste lahusus). See tähendab, et teine ELis vahelülina tegutsev emaettevõtja ja tema konsolideerimisgruppi kuuluvad finantsinstitutsioonid peaksid osutama ainult teenuseid, mis on lahus esimese ELis vahelülina tegutseva emaettevõtja pakutavatest teenustest, järgides kolmanda riigi järelevalveasutuste nõudeid tegevuste eraldatuse kohta ja võttes arvesse ka kolmanda riigi konsolideerimisgrupi üldist struktuuri. Kaks ELis vahelülina tegutsevat emaettevõtjat peaksid olema eraldiseisvad tegevusüksused, millel on asjakohased sõltumatud juhtimisstruktuurid, piisav riskijuhtimissuutlikkus ja personal.

Kui taotlus põhineb üksnes kapitalinõuete direktiivi artikli 21b lõike 2 punktil b või lisaks nimetatud punktile ka artikli 21b lõike 2 punktil a, on kriisilahendusasutus pädev hindama kapitalinõuete direktiivi artikli 21b lõike 2 punktis b sätestatud põhjust. Kui EKP tegutseb konsolideeritud järelevalvet teostava asutusena, võtab ta kahe ELis vahelülina tegutseva emaettevõtja asutamise taotluse kohta otsuse tegemisel arvesse kriisilahendusasutuse hinnangut.

Üksikasjalikum teave on kättesaadav EKP vastustest korduma kippuvatele küsimustele ELis vahelülina tegutseva emaettevõtja asutamise nõude kohta.⁷⁰

⁷⁰ Vt [Korduma kippuvad küsimused ELis vahelülina tegutseva emaettevõtja asutamise nõude kohta](#).

10. peatükk

Juhtimiskord ja usaldatavusnõuete täitmise järelevalve

1. Selles peatükis esitatakse EKP seisukoht krediidasutuste juhtimiskorda ja usaldatavusnõuete täitmise järelevalvet käsitlevate konkreetsete sätete suhtes.
2. Asjaomane õigus- ja reguleeriv raamistik on sätestatud kapitalinõuete direktiivi VII jaotises (ja selle jaotise sätteid rakendavates riigisisestes õigusaktides) ning kohaldatavates EBA suunistes.
3. RISKIKOMISJONI JA AUDITIKOMISJONI ÜHENDAMINE (kapitalinõuete direktiivi artikli 76 lõige 3)

EKP on seisukohal, et kõikidel järelevalve alla kuuluvatel olulistel konsolideerimisgruppidel peaks olema eraldi riskikomisjon ja auditikomisjon emaettevõtja tasandil või kõrgeimal konsolideerimistasandil osalevates liikmesriikides. Tütarettevõtjate puhul on EKP seisukohal, et mitteoluline krediidasutus kapitalinõuete direktiivi artikli 76 lõike 3 tähenduses võib riskikomisjoni ja auditikomisjoni ühendada. Sellega seoses tuleks märkida, et krediidasutuse määramine mitteoluliseks vastavalt artikli 76 lõikele 3 erineb krediidasutuse liigitamisest järelevalve alla kuuluva olulise üksusena vastavalt ühtse järelevalvemehhanismi määruise artiklile 6. EKP hindab seda määramist üksikjuhtumi alusel.

Selle hindamise ja üksnes artikli 76 lõike 3 kohaldamise eesmärgil käsitab EKP krediidasutust olulisena kõnealuse artikli tähenduses siis, kui on täidetud vähemalt üks järgmistest aspektidest:

- (i) krediidasutuse varade väärtus, mis on arvatud kas individuaalsel või konsolideeritud alusel, on vähemalt 5 miljardit eurot;
 - (ii) krediidasutus on liigitatud muuks süsteemselt oluliseks ettevõtjaks;
 - (iii) kriisilahendusasutus on tuvastanud kriitilised funktsioonid või kriitilised ühised teenused ja näeb nõuetekohase likvideerimise asemel ette kriisilahendusvahendite kohaldamise krediidasutuse suhtes;
 - (iv) krediidasutus on emiteerinud reguleeritud turul noteeritud esitajaaktsiad;
 - (v) krediidasutuse sisemine korraldus ning tegevuse laad, ulatus ja keerukus õigustavad tema liigitamist oluliseks krediidasutuseks artikli 76 lõike 3 tähenduses.
4. TÄIENDAV MITTETEGEVJUHTKONNA KOHT (kapitalinõuete direktiivi artikli 91 lõige 6)

EKP kavatseb anda üksikjuhtumi alusel krediidasutuse juhtorgani liikmetele loa omada lisaks veel üht mittetevgevjuhtkonna kohta vastavalt kapitalinõuete direktiivi artikli 91 lõikele 6.

Hindamisel võtab EKP arvesse seda, kas on täidetud järgmised õigusraamistiku tingimusi täpsustavad kriteeriumid:

- (i) kas isikul on täistööajaga ametikoht või täidesaatvad volitused;
- (ii) kas isikul on lisakohutused, nagu osalemine komisjonide töös (nt isik on järelevalve alla kuuluva üksuse auditi-, riski-, töötasu- või ametisse nimetamise komisjoni esimees);
- (iii) kas ettevõtte on reguleeritud või börsiettevõtte, arvesse võetakse ettevõtte äritegevuse olemust või piiriülest äritegevust, grupisisest struktuuri, kas on olemas sünergia;
- (iv) kas isikul on juba mõni selline juhtkonnakoht;
- (v) kas volitused on vaid ajutised, st lühemad kui üks ametiaeg;
- (vi) kas isik on juhtorganis või ettevõttes saadud kogemuste tõttu ülesannetega tuttav ja tal on võimalik neid täita tõhusamalt.

5. KESKASUTUSEGA PÜSIVALT SEOTUD KREDIIDIASUTUSTE KAPITALI ADEKVAATSUSE HINDAMISE SISEMINE PROTSEDUUR (kapitalinõuete direktiivi artikli 108 lõige 1)

Kapitalinõuete direktiivi artikli 108 lõike 1 teises lõigus antakse pädevatele asutustele valikuvõimalus vabastada kapitalinõuete määruise artikli 10 kohaldamisalasse kuuluvad krediitiasutused (sidusettevõtjad ja keskasutus) sisemise kapitali adekvaatsuse hindamise protsessi (ICAAP) nõuete täitmisest konsolideerimata alusel.

EKP võib sellise vabastuse anda juhtudel, kui kõnealusele krediitiasutusele on juba antud luba kapitalinõuete seotud erandi kasutamiseks vastavalt kapitalinõuete määruise artiklile 10. Kapitalinõuete määruise artikli 10 kohase erandi andmise kriteeriumeid käsitletakse 1. peatükis.

6. KONSOLIDEERITUD JÄRELEVALVET TEOSTAVA ASUTUSE KINDLAKSMÄÄRAMINE (kapitalinõuete direktiivi artikli 111 lõige 6)

EKP peab teatavatel juhtudel asjakohaseks nõustuda üksikjuhtumi alusel sellega, et konsolideeritud järelevalvet määratakse teostama mitteosaleva liikmesriigi pädev asutus või et EKP võtab teise võimalusena konsolideeritud järelevalve teostamise teiselt asutuselt üle, nagu sätestatud kapitalinõuete direktiivi artikli 111 lõikes 6.

7. MITTEOSALEVATES LIIKMESRIIKIDES ASUVATE KREDIIDIASUTUSTE JÄRELEVALVET KÄSITLEV VASTASTIKUNE KOKKULEPE

Juhul kui EKP on pädev asutus, kes on andnud emaettevõtjana tegutsevale krediitiasutusele tegevusloa, taotleb ta mitteosaleva liikmesriigi pädeva asutusega sõlmitava vastastikuse kokkuleppe alusel vastutuse ülevõtmist selles liikmesriigis tegevusloa saanud, tütarettevõtjana tegutseva krediitiasutuse järelevalve eest, nii et

tütarettevõtjana tegutsevale krediitiasutusele tegevusloa andnud pädev asutus annab vastutuse üle vastavalt kapitalinõuete direktiivi artikli 115 lõikele 2.

8. KOOSTÖÖKOHUSTUSED (kapitalinõuete direktiivi artiklid 117 ja 118)

EKP soovib kasutada kapitalinõuete direktiivi artiklites 117 ja 118 sätestatud koostöökohustuste raames võimalust kontrollida teistes liikmesriikides asuvaid üksusi puudutavat teavet ning osaleda asjaomastes kontrollides, eriti juhul, kui riiklik pädev asutus püüab kontrollida teavet näiteks kohapealse kontrolli kaudu.

9. JÄRELEVALVE SEGAFINANTSVALDUSETTEVÕTJATE ÜLE (kapitalinõuete direktiivi artikli 120 lõiked 1 ja 2)

Seoses järelvalvega segafinantsvaldusettevõtjate üle peab EKP konsolideeritud järelvalvet teostava asutusena asjakohaseks jätta nad kapitalinõuete direktiivi kohaldamisalast välja, tingimusel et nende üle teostatakse eelkõige riskipõhise järelvalve alal finantskonglomeraatide direktiivi⁷¹ alusel samaväärset järelvalvet. Samas peab EKP ka asjakohaseks kohaldada segafinantsvaldusettevõtjate suhtes kapitalinõuete direktiivi pangandussektorit käsitlevaid osasid, tingimusel et see on kõige olulisem finantssektor, kus need ettevõtjad tegutsevad. Valik nende kahe lähenemisviisi vahel tehakse üksikjuhtumil põhineva hinnangu alusel, võttes arvesse asjaomaseid delegeeritud õigusakte.

10. FINANTSVALDUSETTEVÕTJATE VÕI SEGAFINANTSVALDUSETTEVÕTJATE ASUTAMINE (kapitalinõuete direktiivi artikli 127 lõige 3)

Usaldatavusnõuete kohaldamiseks konsolideeritud alusel võib EKP lisaks pidada vajalikuks nõuda üksikjuhtumi alusel finantsvaldusettevõtja või segafinantsvaldusettevõtja asutamist osalevas liikmesriigis vastavalt ühtse järelvalvemehhanismi määrusele ja kapitalinõuete direktiivi artikli 127 lõikes 3 sätestatud tingimustele ning võttes arvesse asjaomaseid delegeeritud õigusakte (komisjoni 12. detsembri 2014. aasta rakendusotsus⁷² ja selle hilisemad muudatused).

11. KAPITALI SÄILITAMISE KAVA (kapitalinõuete direktiivi artikkel 142)

EKP kavatseb säilitada teatava paindlikkuse seoses kapitali säilitamise kavaga, mis tuleb esitada vastavalt kapitalinõuete direktiivi artiklile 142. EKP on seisukohal, et kasulik võib olla küsida lisateavet, võttes arvesse panga individuaalset olukorda ja sama krediitiasutuse esitatud kapitalikava sisu. EKP otsustab kapitalipuhvrite või asjakohasel juhul finantsvõimenduse määra puhvrite moodustamise tähtaja üksikjuhtumi alusel; üldiselt ei tohiks see tähtaeg siiski olla rohkem kui kaks aastat. EKP ei välista kapitalinõuete direktiivi artikli 142 lõikes 4 sätestatud asjakohaste

⁷¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2002/87/EÜ, 16. detsember 2002, milles käsitletakse finantskonglomeraati kuuluvate krediitiasutuste, kindlustusseltside ja investimisühingute täiendavat järelvalvet ning millega muudetakse nõukogu direktiive 73/239/EMÜ, 79/267/EMÜ, 92/49/EMÜ, 92/96/EMÜ, 93/6/EMÜ ja 93/22/EMÜ ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiive 98/78/EÜ ja 2000/12/EÜ (ELT L 35, 11.2.2003, lk 1).

⁷² 2014/908/EL: komisjoni rakendusotsus, 12. detsember 2014, milles käsitletakse teatavate kolmandate riikide ja territooriumite järelvalve- ja regulatiivsete nõuete samaväärsust seoses riskipositsioonide käsitlemisega vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EL) nr 575/2013 (ELT L 359, 16.12.2014, lk 155).

meetmete võtmist ühtse järelevalvemehhanismi artikli 16 lõike 2 alusel, juhul kui ta leiab, et kava on piisava kapitali säilitamiseks või kaasamiseks ebapiisav ega võimalda seega krediidasutusel täita oma kombineeritud puhvri nõuet või asjakohasel juhul finantsvõimenduse määra puhvri nõuet ettenähtud tähtajaks. Igal juhul tuleks pärast seda, kui tehakse kindlaks, et kõnealust nõuet ei täideta, esitada EKP-le kapitalinõuete direktiivi artikli 142 lõikes 1 sätestatud tähtaja jooksul kapitali säilitamise kava.

III osa

EKP üldine seisukoht kapitalinõuete määruses ja direktiivis sätestatud teatavate valikuvõimaluste ja kaalutusõiguse rakendamise kohta, kui tuleb võtta täiendavaid meetmeid või anda hinnang

Selles osas esitatakse EKP üldine seisukoht teatavate valikuvõimaluste ja kaalutusõiguse kasutamise suhtes juhtudel, kui tuleb võtta lisameetmeid või anda täiendav hinnang. Edasise regulatiivse arengu või täiendava hinnangu alusel tehakse vajaduse korral koostöös riiklike pädevate asutustega teatavaks kindlad tegevusjuhised, mis võivad hõlmata ka üksikasjalikumaid kriteeriumeid. Selle osa eesmärk on esitada EKP seisukoht enne kindlate põhimõtete ja kriteeriumite väljatöötamist.

1. peatükk

Omavahendid

1. AMETIASUTUSTE POOLT ERIOLUKORRAS MÄRGITAVATE
KAPITALIINSTRUMENTIDE AKTSEPTEERITAVUS (kapitalinõuete määruse
artikkel 31)

EKP kavatseb tihedas ja õigeaegses koostöös EBAGA hinnata, kas lubada vastavalt kapitalinõuete määruse artikli 31 lõikele 1 kaasata esimese taseme põhiomavahendite hulka ametiasutuste poolt eriolukorras märgitud kapitaliinstrumente pärast tulevaste konkreetsete juhtumite hindamist.

2. peatükk

Kapitalinõuded

1. TASAARVESTUS (TURURISK) (kapitalinõuete määruse artikli 327 lõige 2)

EKP kavatseb määrata kindlaks oma poliitika ja kaalub kriteeriumite väljatöötamist seoses kapitalinõuete määruse artikli 327 lõikes 2 sätestatud valikuvõimaluse kasutamisega, et lubada tasaarvestust vahetatava väärtpaberi ja selle aluseks olevas instrumendis oleva tasakaalustava positsiooni vahel, tuginedes EBA suunistele, mis koostatakse kapitalinõuete määruse artikli 327 lõike 2 kohaselt.

EKP juhend liidu õiguses sätestatud valikuvõimaluste ja kaalutusõiguse kasutamise kohta –
III osa

EKP üldine seisukoht kapitalinõuete määruses ja direktiivis sätestatud teatavate valikuvõimaluste ja kaalutusõiguse rakendamise kohta, kui tuleb võtta täiendavaid meetmeid või anda hinnang

2. FINANTSINSTITUTSIOONIDE KAITSESKEEMIDE TEENUSTE KOMPONENDI ARVUTAMINE (OPERATSIOONIRISK) (kapitalinõuete määruse artikli 314 lõige 5)

EKP kavatseb määrata kindlaks oma seisukoha ja kaalub kriteeriumite⁷³ väljatöötamist kapitalinõuete määruse artikli 314 lõikes 5 sätestatud valikuvõimaluse kasutamiseks, et lubada krediidasutustel, kes on artikli 113 lõike 7 nõuetele vastava finantsinstitutsioonide kaitseskeemi liikmed, arvutada teenuste komponendi, millest on maha arvatud sama kaitseskeemi liikmeks olevatelt finantsinstitutsioonidelt saadud tulud või neile makstud kulud. Seejuures tugineb EKP EBA regulatiivsete tehniliste standardite eelnõule ja suunistele, mis koostatakse kapitalinõuete määruse artikli 314 lõike 9, artikli 323 lõike 2, artikli 317 lõike 9 ja artikli 317 lõike 10 kohaselt.

3. peatükk

Likviidsus

1. HOIUSTE TAGAMISE SKEEMIGA HÕLMATUD JAEHOIUSTE PUHUL ETTE NÄHTUD KORDAJA (komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2015/61 artikli 24 lõiked 4 ja 5)

Seoses komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2015/61 artikli 24 lõigete 4 ja 5 kohase kaalutusõigusega tuleb märkida, et EKP küll toetab seda üldiselt, kuid EKP seisukohad ei ole veel lõplikult välja töötatud. Sellega seoses jälgib EKP hoolikalt asjakohaseid regulatiivseid muudatusi, sealhulgas seda, mil määral vastavad euroala hoiuste tagamise skeemid komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2015/61 artikli 24 lõikes 4 sätestatud tingimustele, ning kõiki esilekerkivaid tõendeid selle kohta, et stabiilsete jaehoiuste väljavoolu määrad jäävad mis tahes stressiperioodi jooksul alla 3%, mis on kooskõlas komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2015/61 artiklis 5 osutatud stsenaariumitega.

HOIUSTE TAGAMISE SKEEMIGA HÕLMATUD JAEHOIUSTE PUHUL ETTE NÄHTUD KORDAJA (komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2015/61 artikli 24 lõige 6)

EKP kavatseb anda krediidasutusele loa korrutada kolmandas riigis asuva hoiuste tagamise skeemiga hõlmatud jaehoiuste summa 3%ga vastavalt komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2015/61 artikli 24 lõikele 6, juhul kui

- (i) EKP on andnud krediidasutusele loa kohaldada hoiuste tagamise skeemi direktiivi kohase hoiuste tagamise skeemiga hõlmatud stabiilsete jaehoiuste suhtes 3% väljavoolu määra vastavalt komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2015/61 artikli 24 lõikele 4;
- (ii) kolmas riik lubab sellist kohtlemist ja kolmanda riigi hoiuste tagamise skeemi on hinnatud samaväärseks komisjoni delegeeritud määruse

⁷³ Kriteeriumid selle kohta, mis on „sobivad ja ühetaoliselt kindlaks määratud süsteemid operatsiooniriski seireks ja liigitamiseks”, ning ootused seoses kahju jagunemisega finantsinstitutsioonide kaitseskeemi liikmete vahel.

(EL) 2015/61 artikli 24 lõikes 1 nimetatud skeemidega ning see vastab sama määruse artikli 24 lõike 4 punktides a–c loetletud tingimustele.

© Euroopa Keskpank, 2025

Postiaadress 60640 Frankfurt am Main, Germany
Telefon +49 69 1344 0
Veebileht www.bankingsupervision.europa.eu

Kõik õigused on kaitstud. Taasesitus õppe- ja mitteärilistel eesmärkidel on lubatud, kui viidatakse algallikale.

Terminite kohta saab täpsemat teavet [ühtse järelevalvemehhanismi sõnastikust](#) (ainult inglise keeles).